Tabelul comparativ
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică

_____
(denumirea proiectului actului normativ)

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
ora de închidere a porții intrazilnice interzonale	În tot textul legii cuvintele *„ora de închidere a porții intrazilnice interzonale”* se substituie cu cuvintele *„ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale”.*	ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale
Articolul 1. Scopul legii și sfera de aplicare		
(2) Prezenta lege are ca obiectiv crearea unei piețe integrate de energie electrică, care este competitivă, axată pe consumator, flexibilă, echitabilă și transparentă. Legea stabilește principiile fundamentale pentru funcționarea eficientă a unei piețe integrate de energie electrică, care asigură accesul nediscriminatoriu la piață al tuturor furnizorilor de resurse și al consumatorilor, abilitează consumatorii, asigură competitivitatea și consumul dispecerizabil, stocarea energiei și eficiența energetică, facilitează agregarea cererii și a ofertei distribuite de energie electrică și care permite integrarea sectorială și integrarea pe piața de energie electrică a energiei electrice produse din surse regenerabile, precum și remunerarea acesteia pe baza mecanismelor de piață.	Articolul 1: Alineatul (2) va avea următorul cuprins: *„(2) Prezenta lege are ca obiectiv crearea unei piețe integrate de energie electrică, care este competitivă, axată pe consumator, flexibilă, echitabilă şi transparentă. Legea stabileşte principiile fundamentale pentru buna funcţionare a unei piețe integrate de energie electrică, care asigură accesul nediscriminatoriu la piață al tuturor furnizorilor de resurse şi al consumatorilor, permite dezvoltarea piețelor la termen ale energiei electrice, oferind furnizorilor, traderilor și consumatorilor posibilitatea de a acoperi sau de a se proteja împotriva riscului de volatilitate viitoare a prețurilor la energia electrică, abilitează și protejează consumatorii, asigură competitivitatea, inclusiv pe piața mondială, consolidează securitatea aprovizionării şi flexibilitatea prin consumul dispecerizabil, stocarea energiei și alte soluții de flexibilitate din surse nefosile, asigură eficiența energetică, facilitează agregarea cererii şi a ofertei distribuite de energie electrică şi care permite integrarea sectorială şi integrarea pe piață a energiei electrice produse din surse regenerabile, precum şi remunerarea acesteia pe baza mecanismelor de piață.”*	*(2) Prezenta lege are ca obiectiv crearea unei piețe integrate de energie electrică, care este competitivă, axată pe consumator, flexibilă, echitabilă și transparentă. Legea stabileşte principiile fundamentale pentru buna funcționare a unei piețe integrate de energie electrică, care asigură accesul nediscriminatoriu la piață al tuturor furnizorilor de resurse şi al consumatorilor, permite dezvoltarea piețelor la termen ale energiei electrice, oferind furnizorilor, traderilor și consumatorilor posibilitatea de a acoperi sau de a se proteja împotriva riscului de volatilitate viitoare a prețurilor la energia electrică, abilitează și protejează consumatorii, asigură competitivitatea, inclusiv pe piața mondială, consolidează securitatea aprovizionării și flexibilitatea prin consumul dispecerizabil, stocarea energiei și alte soluții de flexibilitate din surse nefosile, asigură eficiența energetică, facilitează agregarea cererii şi a ofertei distribuite de energie electrică şi care permite integrarea sectorială şi integrarea pe piață a energiei electrice produse din surse regenerabile, precum şi remunerarea acesteia pe baza mecanismelor de piață.*
p) principiile de cooperare și interacțiune dintre organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, autoritatea învestită cu competențe de reglementare și monitorizare a activităților din sectorul electroenergetic, alți	La alineatul (4) litera p) textul „autoritatea învestită cu competențe de reglementare și monitorizare a activităților din sectorul electroenergetic” se substituie cu cuvântul „Agenție”. Totodată, după cuvintele „alți actori-cheie din sectorul electroenergetic și autoritățile de resort din” se inserează cuvintele „Republica Moldova și din”.	p) principiile de cooperare și interacțiune dintre organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, Agenție, alți actori-cheie din sectorul electroenergetic și autoritățile de resort din Republica Moldova si

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
actori-cheie din sectorul electroenergetic și autoritățile de resort din alte părți contractante ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene, precum și principiile cooperării și interacțiunii cu Secretariatul Comunității Energetice, Comitetul de reglementare al Comunității Energetice, precum și cu Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (în continuare – ACER) și cu Rețeaua Europeană a Operatorilor Sistemelor de Transport al Energiei Electrice (în continuare – ENTSO-E).		din alte părți contractante ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene, precum și principiile cooperării și interacțiunii cu Secretariatul Comunității Energetice, Comitetul de reglementare al Comunității Energetice, precum și cu Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (în continuare – ACER) și cu Rețeaua Europeană a Operatorilor Sistemelor de Transport al Energiei Electrice (în continuare – ENTSO-E).
Articolul 2. Noțiuni principale		
-	Articolul 2: se completează cu punctele 311-314, 411, 431, 871,1091 și 1181 cu următorul cuprins: *„31[1]. contract bidirecțional pentru diferență – contract între un producător și o contraparte, de obicei o entitate publică, care asigură atât protecția unui nivel minim de remunerare, cât și limitarea remunerării excesive;* *31[2]. contor convențional – contor de energie electrică, analog sau electronic, care nu are capacitatea de a transmite și de a primi date;* *31[3]. contract de achiziție a energiei electrice sau PPA – contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică acceptă să achiziționeze energie electrică de la un producător de energie electrică, în condiții de piață;* *31[4]. contor de energie electrică - dispozitiv destinat măsurării și înregistrării cantității de energie electrică livrate în sau extrase din rețeaua electrică și, după caz, a puterii electrice, în scopul măsurării comerciale;”,* *„41[1]. dispozitiv de măsurare dedicat – dispozitiv conectat la sau încorporat într-un activ care furnizează servicii de consum dispecerizabil sau servicii de flexibilitate pe piața energiei electrice sau operatorilor de sistem;”;* *„43[1]. echipamente auxiliare de măsurare – echipamente și dispozitive, altele decât contorul de energie electrică, necesare pentru măsurarea energiei electrice, inclusiv, după caz, transformatoarele de*	*31[1]. contract bidirecțional pentru diferență* – contract între un producător și o contraparte, de obicei o entitate publică, care asigură atât protecția unui nivel minim de remunerare, cât și limitarea remunerării excesive; *31[2]. contor convențional* – contor de energie electrică, analog sau electronic, care nu are capacitatea de a transmite și de a primi date; *31[3]. contract de achiziție a energiei electrice sau PPA* – contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică acceptă să achiziționeze energie electrică de la un producător de energie electrică, în condiții de piață; *31[4]. contor de energie electrică* - dispozitiv destinat măsurării și înregistrării cantității de energie electrică livrate în sau extrase din rețeaua electrică și, după caz, a puterii electrice, în scopul măsurării comerciale; *41[1]. dispozitiv de măsurare dedicat – dispozitiv conectat la sau încorporat într-un activ care furnizează servicii de consum dispecerizabil sau servicii de flexibilitate pe*

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	măsură, circuitele secundare de măsurare, alte echipamente tehnice aferente măsurării;"; *„87[1]. ora de vârf – oră în care, conform estimărilor operatorului sistemului de transport și, după caz, ale OPEED, consumul brut de energie electrică sau consumul brut de energie electrică produsă din alte surse decât energia din surse regenerabile sau prețul angro al energiei electrice pentru ziua următoare se preconizează că va fi cel mai ridicat, ținând seama de schimburile interzonale;",* *„109[1]. produs de reducere a vârfurilor de sarcină – produs bazat pe piață, prin intermediul căruia participanții la piață pot oferi operatorului de sistem o reducere a vârfurilor de sarcină;",* *„118[1]. reducere a vârfurilor de sarcină – capacitate a participanților la piață de a reduce consumul de energie electrică din rețea în orele de vârf la cererea operatorului de sistem;".*	*piața energiei electrice sau operatorilor de sistem;* *43[1]. echipamente auxiliare de măsurare* – echipamente și dispozitive, altele decât contorul de energie electrică, necesare pentru măsurarea energiei electrice, inclusiv, după caz, transformatoarele de măsură, circuitele secundare de măsurare, alte echipamente tehnice aferente măsurării; *87[1]. ora de vârf* – oră în care, conform estimărilor operatorului sistemului de transport și, după caz, ale OPEED, consumul brut de energie electrică sau consumul brut de energie electrică produsă din alte surse decât energia din surse regenerabile sau prețul angro al energiei electrice pentru ziua următoare se preconizează că va fi cel mai ridicat, ținând seama de schimburile interzonale; *109[1]. produs de reducere a vârfurilor de sarcină* – produs bazat pe piață, prin intermediul căruia participanții la piață pot oferi operatorului de sistem o reducere a vârfurilor de sarcină; *118[1]. reducere a vârfurilor de sarcină* – capacitate a participanților la piață de a reduce consumul de energie electrică din rețea în orele de vârf la cererea operatorului de sistem;.
27. *consumator activ* – consumator final sau grup de consumatori finali care acționează împreună, care consumă sau stochează energia electrică produsă în spațiile pe care le deține situate în zone limitate ori care consumă sau stochează energie electrică autoprodusă sau partajată la alte spații, ori care vinde energie electrică autoprodusă sau participă la programe de flexibilitate sau de eficiență energetică, cu condiția ca activitățile	La punctul 27 cuvintele *„la alte spații"* se substituie cu cuvintele *„în alte zone"*;	27. consumator activ – consumator final sau grup de consumatori finali care acționează împreună, care consumă sau stochează energia electrică produsă în spațiile pe care le deține situate în zone limitate ori care consumă sau stochează energie electrică autoprodusă sau partajată în alte zone, ori care vinde energie electrică autoprodusă sau participă la programe de flexibilitate sau de eficiență energetică, cu condiția ca activitățile

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
respective să nu constituie principala sa activitate comercială sau profesională;		respective să nu constituie principala sa activitate comercială sau profesională;
44. *echipament de măsurare* – dispozitiv sau sistem destinat să măsoare cantitatea de energie electrică livrată și, după caz, puterea electrică în scopul facturării;	La punctul 44 definiția noțiunii de *„echipament de măsurare”* va avea următorul cuprins: *„echipament de măsurare – ansamblu format din contorul de energie electrică și, după caz, echipamentele auxiliare de măsurare aferente;”;*	44. echipament de măsurare – ansamblu format din contorul de energie electrică și, după caz, echipamentele auxiliare de măsurare aferente;
45. *echipament de măsurare convențional* – echipament de măsurare, analog sau electronic, care nu are capacitatea de a transmite și de a primi date;	Definiția de la punctul 45 se exclude;	-
69. *interoperabilitate* – în contextul contorizării inteligente, capacitate a două sau a mai multor rețele, sisteme, dispozitive, aplicații sau componente energetice sau de comunicații de a lucra în corelație, de a schimba și de a utiliza informații în vederea îndeplinirii funcțiilor stabilite;	La punctul 69 cuvântul *„contorizării”* se substituie cu cuvântul *„măsurării”*.	69. interoperabilitate – în contextul măsurării inteligente, capacitate a două sau a mai multor rețele, sisteme, dispozitive, aplicații sau componente energetice sau de comunicații de a lucra în corelație, de a schimba și de a utiliza informații în vederea îndeplinirii funcțiilor stabilite;
93. piață a contractelor bilaterale (piață extrabursieră) – piață în care vânzarea și cumpărarea energiei electrice au loc în afara unei piețe organizate, direct între participanții la piață, în baza unor contracte bilaterale pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice;	La punctul 93 textul *„(piață extrabursieră)”* și textul *„în afara unei piețe organizate, direct între participanții la piață,”* se exclud.	93. piață a contractelor bilaterale – piață în care vânzarea și cumpărarea energiei electrice au loc în baza unor contracte bilaterale pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice;
102. *plată pentru rezoluțiunea contractului* – plată sau penalitate pentru rezoluțiunea unui contract de furnizare a energiei electrice sau a unui contract de agregare, impusă consumatorilor de către furnizori sau de către agregatori;	La punctul 102 cuvântul *„rezoluțiunea”* se substituie cu cuvântul *„încetarea”*.	102. plată pentru încetarea contractului – plată sau penalitate pentru rezoluțiunea unui contract de furnizare a energiei electrice sau a unui contract de agregare, impusă consumatorilor de către furnizori sau de către agregatori;
103. *plată pentru schimbarea furnizorului sau a agregatorului* – plată sau penalitate pentru schimbarea furnizorului sau a agregatorului, inclusiv plată pentru rezoluțiunea contractului, impusă, direct sau indirect, consumatorilor de către furnizori, de către agregatori sau de către operatorii de sistem;	La punctul 103 cuvântul „rezoluțiunea” se substituie cu cuvântul „încetarea”.	103. plată pentru schimbarea furnizorului sau a agregatorului – plată sau penalitate pentru schimbarea furnizorului sau a agregatorului, inclusiv plată pentru încetarea contractului, impusă, direct sau indirect, consumatorilor de către furnizori, de către agregatori sau de către operatorii de sistem;
113. *punct de delimitare* – loc în care instalațiile electrice ale consumatorului	La punctul 113 cuvintele *„în baza dreptului de proprietate”* se substituie cu cuvintele *„în condițiile prezentei legi”*;	113. *punct de delimitare* – loc în care instalațiile electrice ale consumatorului final

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
final sau ale producătorului de energie electrică, sau ale operatorului instalației de stocare se delimitează, în baza dreptului de proprietate, de instalațiile electrice ale întreprinderii electroenergetice sau loc în care instalațiile electrice ale întreprinderilor electroenergetice se delimitează în baza dreptului de proprietate;		sau ale producătorului de energie electrică, sau ale operatorului instalației de stocare se delimitează, în baza dreptului de proprietate, de instalațiile electrice ale întreprinderii electroenergetice sau loc în care instalațiile electrice ale întreprinderilor electroenergetice se delimitează în condițiile prezentei legi;
132. *sistem de măsurare inteligent* – sistem electronic care poate să măsoare cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică sau consumul de energie electrică din rețeaua electrică și care oferă mai multe informații decât un echipament de măsurare convențional și poate transmite și primi date în scopuri de informare, monitorizare și control, utilizând o formă de comunicații electronice;	La punctul 132 cuvintele *„echipament de măsurare convențional”* se substituie cu cuvintele *„contor convențional”;*	132. *sistem de măsurare inteligent* – sistem electronic care poate să măsoare cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică sau consumul de energie electrică din rețeaua electrică și care oferă mai multe informații decât un contor convențional și poate transmite și primi date în scopuri de informare, monitorizare și control, utilizând o formă de comunicații electronice;
147. timp aproape real – în contextul contorizării inteligente, o perioadă scurtă de timp, de obicei de ordinul secundelor sau până la intervalul de decontare a dezechilibrelor pe piața națională;	La punctul 147 cuvântul „contorizării” se substituie cu cuvântul „măsurării”.	147. timp aproape real – în contextul măsurare inteligente, o perioadă scurtă de timp, de obicei de ordinul secundelor sau până la intervalul de decontare a dezechilibrelor pe piața națională;
152. valoare a pierderilor datorate întreruperii livrării energiei electrice – estimare în MDL/MWh a prețului maxim al energiei electrice pe care consumatorii finali sunt dispuși să îl plătească pentru a evita întreruperea livrării energiei electrice;	La punctul 152 cuvintele „consumatorii finali” se substituie cu cuvintele „consumatorii”..	152. *valoare a pierderilor datorate întreruperii livrării energiei electrice* – estimare în MDL/MWh a prețului maxim al energiei electrice pe care consumatorii sunt dispuși să îl plătească pentru a evita întreruperea livrării energiei electrice;
Articolul 3. Obiectivele de reglementare		
(2) Obiectivele de reglementare ale prezentei legi sunt următoarele: a) stabilirea premiselor necesare pentru realizarea eficientă a obiectivelor Republicii Moldova, ale Comunității Energetice și, în special, a cadrului privind clima și energia pentru 2030, permițând pieței să emită semnale pentru creșterea eficienței, a ponderii mai mari a surselor regenerabile de energie, a securității aprovizionării cu energie electrică, a	La alineatul (2) litera a) după textul *„, a securității aprovizionării cu energie electrică,”* se completează cu textul *„a integrării sistemului cu implicarea mai multor purtători de energie,”*.	(2) Obiectivele de reglementare ale prezentei legi sunt următoarele: a) stabilirea premiselor necesare pentru realizarea eficientă a obiectivelor Republicii Moldova, ale Comunității Energetice și, în special, a cadrului privind clima și energia pentru 2030, permițând pieței să emită semnale pentru creșterea eficienței, a ponderii mai mari a surselor regenerabile de energie, a securității aprovizionării cu energie electrică, a

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
flexibilității, a sustenabilității, a decarbonizării și a inovării;		integrării sistemului cu implicarea mai multor purtători de energie, a flexibilității, a sustenabilității, a decarbonizării și a inovării;
-	Alineatul (2) se completează cu literele c^1) și n^1) cu următorul cuprins: *„c^1) sprijinirea investițiilor pe termen lung în producerea energiei electrice din surse regenerabile, în flexibilitate și în rețelele electrice pentru a permite consumatorilor să beneficieze de facturi la energie mai accesibile și mai puțin expuse fluctuațiilor prețurilor de pe piețele pe termen scurt de energie electrică, în special fluctuațiilor prețurilor pentru combustibilii fosili pe termen mediu și lung;”,* *„n^1) stabilirea cadrului juridic pentru adoptarea măsurilor de abordare a crizelor prețurilor la energia electrică;”.*	*c^1) sprijinirea investițiilor pe termen lung în producerea energiei electrice din surse regenerabile, în flexibilitate și în rețelele electrice pentru a permite consumatorilor să beneficieze de facturi la energie mai accesibile și mai puțin expuse fluctuațiilor prețurilor de pe pieţele pe termen scurt de energie electrică, în special fluctuațiilor prețurilor pentru combustibilii fosili pe termen mediu și lung;* *n^1) stabilirea cadrului juridic pentru adoptarea măsurilor de abordare a crizelor prețurilor la energia electrică;*
Articolul 7. Autoritatea de reglementare		
-	Articolul 7 se completează cu alineatul (5), cu următorul cuprins: *„(5) Prevederile alin. (1) nu aduc atingere posibilității de a desemna autorități de reglementare regionale. În cazul desemnării unor asemenea autorități, reprezentarea Republicii Moldova și asigurarea contactului la nivelul Comunității Energetice în cadrul Comitetului de reglementare al Comunității Energetice se realizează printr-un singur reprezentant de rang înalt.”.*	*(5) Prevederile alin. (1) nu aduc atingere posibilității de a desemna autorități de reglementare regionale. În cazul desemnării unor asemenea autorități, reprezentarea Republicii Moldova și asigurarea contactului la nivelul Comunității Energetice în cadrul Comitetului de reglementare al Comunității Energetice se realizează printr-un singur reprezentant de rang înalt.*
Articolul 8. Obiectivele generale ale Agenției		
(2) În exercitarea funcțiilor și atribuțiilor sale, în scopul asigurării executării prezentei legi, Agenția colaborează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu alte autorități publice, cu societatea civilă și consultă, după caz, întreprinderile electroenergetice relevante. Prevederile acestui alineat nu pot fi aplicate în sensul diminuării sau denaturării principiului independenței Agenției.	Alineatul (2) va avea următorul cuprins: (2) În exercitarea funcțiilor și atribuțiilor sale, în scopul asigurării executării prezentei legi, Agenția colaborează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu alte autorități publice, cu societatea civilă, precum și colaborează cu operatorul sistemului de transport și consultă, după caz, alte întreprinderi electroenergetice relevante. Prevederile acestui alineat nu pot fi aplicate în sensul diminuării sau denaturării principiului independenței Agenției.	(2) În exercitarea funcțiilor și atribuțiilor sale, în scopul asigurării executării prezentei legi, Agenția colaborează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu alte autorități publice, cu societatea civilă, precum și colaborează cu operatorul sistemului de transport și consultă, după caz, alte întreprinderi electroenergetice relevante. Prevederile acestui alineat nu pot fi aplicate în sensul diminuării sau denaturării principiului independenței Agenției.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
-	Se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: *„(5) Orice aprobare acordată de ACER sau de Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice în temeiul prezentei legi nu aduce atingere dreptului Agenției de a-și exercita ulterior atribuțiile și competențele stabilite prin prezenta lege sau prin Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în cazul în care acest lucru este justificat, și nici aplicării sancțiunilor de către alte autorități competente, în conformitate cu atribuțiile și competențele stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestora.”*	*(5) Orice aprobare acordată de ACER sau de Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice în temeiul prezentei legi nu aduce atingere dreptului Agenției de a-și exercita ulterior atribuțiile și competențele stabilite prin prezenta lege sau prin Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în cazul în care acest lucru este justificat, și nici aplicării sancțiunilor de către alte autorități competente, în conformitate cu atribuțiile și competențele stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestora.*
Articolul 9. Funcțiile generale ale Agenției		
-	Articolul 9: Alineatul (1) se completează cu lit. k^1) cu următorul cuprins: *„k^1) aprobă tarifele reglementate provizorii pentru serviciul de transport al energiei electrice și pentru serviciul de distribuție a energiei electrice ori, după caz, metodologiile provizorii de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor respective, precum și stabilește măsurile compensatorii corespunzătoare, în condițiile prevăzute la art. 13 alin. (4^1);”;*	*k^1) aprobă tarifele reglementate provizorii pentru serviciul de transport al energiei electrice și pentru serviciul de distribuție a energiei electrice ori, după caz, metodologiile provizorii de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor respective, precum și stabilește măsurile compensatorii corespunzătoare, în condițiile prevăzute la art. 13 alin. (4^1);*
Articolul 10. Funcțiile specifice ale Agenției în legătură cu separarea operatorului de sistem, cu schimburile transfrontaliere și piețele de energie electrică, cu abilitarea și protecția consumatorilor		
(3) În domeniul abilitării și al protecției consumatorilor, Agenția: a) aprobă Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului sau agregatorului, care stabilește termenele și condițiile pentru schimbarea furnizorului sau a agregatorului de către consumatorii finali, și monitorizează respectarea acestuia;	*Articolul 10 alin. (3) lit. a) cuvintele „de către consumatorii finali” se substituie cu cuvintele „de către consumatori”.*	(3) În domeniul abilitării și al protecției consumatorilor, Agenția: a) aprobă Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului sau agregatorului, care stabilește termenele și condițiile pentru schimbarea furnizorului sau a agregatorului de către consumatori, și monitorizează respectarea acestuia;
Articolul 11. Atribuțiile și competențele Agenției cu privire la centrul de coordonare regional		
f) asigură respectarea de către centrul de coordonare regional a obligațiilor prevăzute de prezenta lege, în special în ceea ce privește aspectele transfrontaliere, și consultă autoritățile de reglementare din regiunea de operare a sistemelor	La alineatul (1) Litera f) se completează cu textul „În cazul în care Agenția și autoritățile de reglementare din regiunea de operare a sistemelor electroenergetice nu ajung la un acord în termen de patru luni de la inițierea consultărilor cu privire la identificarea în comun a cazurilor de	f) În cazul în care Agenția și autoritățile de reglementare din regiunea de operare a sistemelor electroenergetice nu ajung la un acord în termen de patru luni de la inițierea consultărilor cu privire la

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
electroenergetice pentru a identifica împreună cazurile de nerespectare a obligațiilor respective;	nerespectare de către centrele de coordonare regionale, acestea sesizează Comitetului de Reglementare al Comunității Energetice sau ACER pentru adoptarea unei decizii".	identificarea în comun a cazurilor de nerespectare de către centrele de coordonare regionale, acestea sesizează Comitetului de Reglementare al Comunității Energetice sau ACER pentru adoptarea unei decizii
g) monitorizează performanța coordonării sistemelor electroenergetice și raportează anual către Comitetul de reglementare al Comunității Energetice și, în măsura în care statele membre ale Uniunii Europene sunt implicate, către ACER.	litera g) după cuvintele „monitorizează performanța coordonării sistemelor electroenergetice" se va completa cu textul „inclusiv în contextul aplicării art. 59,".	g) monitorizează performanța coordonării sistemelor electroenergetice, inclusiv în contextul aplicării art. 59, și raportează anual către Comitetul de reglementare al Comunității Energetice și, în măsura în care statele membre ale Uniunii Europene sunt implicate, către ACER.
Articolul 12. Cooperarea regională cu alte autorități de reglementare pe aspecte transfrontaliere. Cooperarea cu Secretariatul Comunității Energetice, cu Comitetul de reglementare al Comunității Energetice și cu ACER		
(7) Agenția cooperează cu ACER și furnizează orice informații necesare pentru îndeplinirea de către ACER a atribuțiilor sale în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice. ACER emite recomandări, opinii și decizii individuale care pot viza operatorii sistemelor de transport, centrele de coordonare regionale, OPEED-uri și Agenția. ACER consultă părțile interesate cu privire la subiectele pe marginea cărora intenționează să emită decizii.	Aliniatele (7)-(9) vor avea următorul cuprins: „ (7) Agenția cooperează cu ACER și furnizează orice informații necesare pentru îndeplinirea de către ACER a atribuțiilor sale în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ACER emite recomandări, opinii și decizii individuale care pot viza operatorii sistemelor de transport, centrele de coordonare regionale, OPEED-uri și Agenția. ACER consultă părțile interesate cu privire la subiectele pe marginea cărora intenționează să emită decizii. Agenția este în drept să formuleze opinii cu privire la subiectele examinate de ACER în cadrul procedurii de consultare organizate de ACER.	(7) Agenția cooperează cu ACER și furnizează orice informații necesare pentru îndeplinirea de către ACER a atribuțiilor sale în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ACER emite recomandări, opinii și decizii individuale care pot viza operatorii sistemelor de transport, centrele de coordonare regionale, OPEED-uri și Agenția. ACER consultă părțile interesate cu privire la subiectele pe marginea cărora intenționează să emită decizii. Agenția este în drept să formuleze opinii cu privire la subiectele examinate de ACER în cadrul procedurii de consultare organizate de ACER.
(8) Agenția poate expedia ACER, separat sau în comun cu altă autoritate de reglementare, o solicitare de emitere a unei decizii individuale privind aspecte legate de reglementare care au efecte asupra comerțului transfrontalier sau asupra securității sistemului transfrontalier și care necesită o decizie comună luată de cel puțin două autorități de reglementare, precum și în alte situații prevăzute de cadrul normativ al Comunității Energetice. Agenția este în drept să formuleze opinii cu privire la subiectele examinate de ACER în cadrul procedurii de consultare organizate de ACER.	(8) Agenția poate expedia ACER, separat sau în comun cu altă autoritate de reglementare, o solicitare de emitere a unei decizii individuale privind aspecte legate de reglementare care au efecte asupra comerțului transfrontalier sau asupra securității sistemului transfrontalier și care necesită o decizie comună luată de cel puțin două autorități de reglementare, în cazurile și modul prevăzute de cadrul normativ al Comunității Energetice. (9) În strânsă cooperare cu ACER, Agenția monitorizează și analizează performanța centrului de coordonare regional. La solicitarea Agenției, separat sau în comun cu alte autorități de reglementare, ACER emite opinii motivate, precum și recomandări adresate centrelor de coordonare regionale cu privire la respectarea obligațiilor care le revin."	(8) Agenția poate expedia ACER, separat sau în comun cu altă autoritate de reglementare, o solicitare de emitere a unei decizii individuale privind aspecte legate de reglementare care au efecte asupra comerțului transfrontalier sau asupra securității sistemului transfrontalier și care necesită o decizie comună luată de cel puțin două autorități de reglementare, în cazurile și modul prevăzute de cadrul normativ al Comunității Energetice.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
(9) În strânsă cooperare cu ACER, Agenția monitorizează și analizează performanța centrului de coordonare regional.		(9) În strânsă cooperare cu ACER, Agenția monitorizează și analizează performanța centrului de coordonare regional. La solicitarea Agenției, separat sau în comun cu alte autorități de reglementare, ACER emite opinii motivate, precum și recomandări adresate centrelor de coordonare regionale cu privire la respectarea obligațiilor care le revin.
Articolul 13. Transparența activității Agenției. Hotărârile și deciziile Agenției		
(4) Consiliul de administrație al Agenției examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate – în termen de cel mult 90 de zile de la data înregistrării cererii corespunzătoare a unui titular de licență și după prezentarea tuturor documentelor și informațiilor necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.	La alin. (4) cuvintele *„iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate”* se substituie cu cuvintele *„iar cererile privind prețurile reglementate”*;	(4) Consiliul de administrație al Agenției examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile, iar cererile privind prețurile reglementate – în termen de cel mult 90 de zile de la data înregistrării cererii corespunzătoare a unui titular de licență și după prezentarea tuturor documentelor și informațiilor necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.
-	Se completează cu alin. (4^1) cu următorul cuprins: „(4^1) În cazul unor întârzieri în ceea ce privește aprobarea tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice, pentru serviciul de distribuție a energiei electrice sau a metodologiilor de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor respective, Agenția este în drept să stabilească sau să aprobe tarife reglementate provizorii ori metodologii provizorii de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor respective. În cazul în care tarifele reglementate sau metodologiile finale diferă de tarifele reglementate provizorii sau de metodologiile provizorii, Agenția stabilește măsurile compensatorii corespunzătoare.”.	(4^1) În cazul unor întârzieri în ceea ce privește aprobarea tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice, pentru serviciul de distribuție a energiei electrice sau a metodologiilor de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor respective, Agenția este în drept să stabilească sau să aprobe tarife reglementate provizorii ori metodologii provizorii de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor respective. În cazul în care tarifele reglementate sau metodologiile finale diferă de tarifele reglementate provizorii sau de metodologiile provizorii, Agenția stabilește măsurile compensatorii corespunzătoare.
(7) În cazul crizelor de energie electrică, constatate în modul prevăzut de prezenta lege, sau pe subiecte ce țin de crize de energie electrică, de securitatea aprovizionării cu energie electrică, de	Alineatul (7), prima frază, după cuvintele *„sau de către furnizorii de ultimă opțiune”* se inserează textul „precum și în cazul aprobării tarifelor reglementate provizorii sau a metodologiilor provizorii în condițiile alin. (4^1),”, iar textul *„fără respectarea prevederilor prezentului articol și a cerințelor privind transparența în procesul*	(7) În cazul crizelor de energie electrică, constatate în modul prevăzut de prezenta lege, sau pe subiecte ce țin de crize de energie electrică, de securitatea aprovizionării cu energie electrică, de

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
interesul economic general sau de interesul legitim al consumatorilor finali ori al participanților la piață, inclusiv în cazul modificării semnificative a prețurilor de achiziționare a energiei electrice de către furnizorii serviciului universal sau de către furnizorii de ultimă opțiune, proiectele de hotărâri și proiectele de decizii pot fi supuse elaborării și adoptării/emiterii în regim de urgență, fără respectarea prevederilor prezentului articol și a cerințelor privind transparența în procesul decizional prevăzute în Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și în Codul administrativ. Argumentarea necesității de adoptare a hotărârii/emitere a deciziei în regim de urgență se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptarea/emiterea actului, prin publicare pe site-ul web oficial al Agenției, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media.	*decizional prevăzute în Legea nr. 239/2008”* se substituie cu textul *„ prin reducerea termenelor aferente etapelor de transparență în procesul decizional care precedă adoptării/emiterii deciziei respective, stabilite în prezentul articol, în Legea nr. 239/2008”.*	interesul economic general sau de interesul legitim al consumatorilor finali ori al participanților la piață, inclusiv în cazul modificării semnificative a prețurilor de achiziționare a energiei electrice de către furnizorii serviciului universal sau de către furnizorii de ultimă opțiune, precum și în cazul aprobării tarifelor reglementate provizorii sau a metodologiilor provizorii în condițiile alin. (4^1), proiectele de hotărâri și proiectele de decizii pot fi supuse elaborării și adoptării/emiterii în regim de urgență, prin reducerea termenelor aferente etapelor de transparență în procesul decizional care precedă adoptării/emiterii deciziei respective, stabilite în prezentul articol, în Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și în Codul administrativ. Argumentarea necesității de adoptare a hotărârii/emitere a deciziei în regim de urgență se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptarea/emiterea actului, prin publicare pe site-ul web oficial al Agenției, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media.
Articolul 17. Obligații de serviciu public		
(3) Obligațiile de serviciu public se impun de Guvern sau de Agenție ca măsură limitată în timp și se revizuiesc periodic pentru a determina necesitatea menținerii obligațiilor respective. Obligațiile de serviciu public trebuie să fie clar definite, transparente, nediscriminatorii, ușor de verificat și, pe bază de reciprocitate, să garanteze accesul egal al întreprinderilor electroenergetice din alte părți contractante ale Comunității Energetice la consumatorii finali din Republica Moldova.	Alin. (3), ultima frază, cuvintele „la consumatorii finali din Republica Moldova” se substituie cu cuvintele „la consumatorii din Republica Moldova”.	(3) Obligațiile de serviciu public se impun de Guvern sau de Agenție ca măsură limitată în timp și se revizuiesc periodic pentru a determina necesitatea menținerii obligațiilor respective. Obligațiile de serviciu public trebuie să fie clar definite, transparente, nediscriminatorii, ușor de verificat și, pe bază de reciprocitate, să garanteze accesul egal al întreprinderilor electroenergetice din alte părți contractante ale Comunității Energetice la consumatorii din Republica Moldova.
Capitolul II COMPETENȚE ADMINISTRATIVE ȘI DE REGLEMENTARE		

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
-	Capitolul II se completează cu Secțiunea a 4-a cu următorul cuprins: ***„Secțiunea a 4-a*** ***Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare*** ***Articolul 15[1]****. Evaluarea necesităților de flexibilitate* *(1) Odată la 2 ani, Agenția elaborează și aprobă un raport privind necesitățile estimate de flexibilitate la nivel național pentru o perioadă de cel puțin 5-10 ani, având în vedere necesitatea asigurării securității și fiabilității aprovizionării cu energie electrică în mod eficient din punctul de vedere al costurilor și de a decarboniza sistemul de energie electrică, ținând cont de integrarea surselor regenerabile variabile de energie și a diferitelor sectoare, precum și interconectarea piețelor energiei electrice, inclusiv de obiectivele de interconectare, precum și de disponibilitatea potențială a flexibilității transfrontaliere.* *(2) Raportul prevăzut la alin. (1) trebuie:* *a) să fie în concordanță cu evaluarea adecvanței resurselor la nivel european și cu evaluările adecvanței resurselor la nivel național , prevăzute la art. 49 și 50;* *b) să fie întocmit în baza datelor și a analizelor furnizate de operatorii de sistem în conformitate cu alin. (5), cu utilizarea metodologiei pentru analiza necesităților de flexibilitate ale operatorului sistemului de transport și ale operatorilor sistemelor de distribuție, aprobată de ACER și inclusă în cadrul național prin Hotărârea corespunzătoare a ANRE, atunci când acest lucru este justificat în modul corespunzător, date și analize suplimentare.* *(3) În cazul în care pentru elaborarea raportului prevăzut la alin. (1) a fost desemnat operatorul sistemului de transport sau o altă entitate, Agenția aprobă sau modifică raportul respectiv.* *(4) Raportul prevăzut la alin. (1) trebuie să întrunească cel puțin următoarele cerințe:* *a) să evalueze diferitele tipuri de necesități de flexibilitate, cel puțin pe bază sezonieră, zilnică și orară, pentru a integra în sistemul electroenergetic energia electrică produsă din surse regenerabile, printre*	**Secțiunea a 4-a** **Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare** **Articolul 15[1]**. Evaluarea necesităților de flexibilitate (1) Odată la 2 ani, Agenția elaborează și aprobă un raport privind necesitățile estimate de flexibilitate la nivel național pentru o perioadă de cel puțin 5-10 ani, având în vedere necesitatea asigurării securității și fiabilității aprovizionării cu energie electrică în mod eficient din punctul de vedere al costurilor și de a decarboniza sistemul de energie electrică, ținând cont de integrarea surselor regenerabile variabile de energie și a diferitelor sectoare, precum și interconectarea piețelor energiei electrice, inclusiv de obiectivele de interconectare, precum și de disponibilitatea potențială a flexibilității transfrontaliere. (2) Raportul prevăzut la alin. (1) trebuie: c) să fie în concordanță cu evaluarea adecvanței resurselor la nivel european și cu evaluările adecvanței resurselor la nivel național , prevăzute la art. 49 și 50; d) să fie întocmit în baza datelor și a analizelor furnizate de operatorii de sistem în conformitate cu alin. (5), cu utilizarea metodologiei pentru analiza necesităților de flexibilitate ale operatorului sistemului de transport și ale operatorilor sistemelor de distribuție, aprobată de ACER și inclusă în cadrul național prin Hotărârea corespunzătoare a ANRE, atunci când acest lucru este justificat în modul corespunzător, date și analize suplimentare. (3) În cazul în care pentru elaborarea raportului prevăzut la alin. (1) a fost desemnat

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	altele, ipoteze diferite în ceea ce privește prețurile de pe piața energiei electrice, producția și cererea; *b) să ia în considerare potențialul resurselor de flexibilitate din surse nefosile, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea energiei, inclusiv agregarea și interconectarea, pentru a răspunde acestor necesități de flexibilitate, atât la nivelul transportului, cât și la nivelul distribuției;* *c) să evalueze barierele din calea flexibilității de pe piață și să propună măsuri de atenuare și stimulente relevante, inclusiv eliminarea barierelor de reglementare și posibile îmbunătățiri ale piețelor și ale serviciilor sau produselor de exploatare a sistemului;* *d) să evalueze impactul digitalizării rețelelor electrice de transport și de distribuție; și* *e) să ia în considerare sursele de flexibilitate preconizate a fi disponibile în alte state, inclusiv în statele membre ale Uniunii Europene.* *(5) Operatorul sistemului de transport, operatorii sistemelor de distribuție prezintă Agenției, datele și analizele necesare pentru pregătirea raportului prevăzut la alin. (1). În cazul în care acest lucru este justificat în mod corespunzător, Agenția poate solicita operatorilor de sistem respectivi informații suplimentare necesare pentru elaborarea raportului, pe lângă cele stabilite prin metodologia prevăzută la alin. (2) lit. b). În măsura în care este necesar pentru aplicarea prezentului articol, operatorul sistemului de transport, operatorii sistemelor de distribuție coordonează împreună cu operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale și cu operatorii de sistem care exploatează infrastructura de hidrogen, colectarea informațiilor relevante.* *(6) Agenția transmite raportul privind necesitățile estimate de flexibilitate, elaborat în conformitate cu prezentul articol organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii pentru informare.* ***Articolul 15²**. Obiectivul național orientativ pentru flexibilitate din surse nefosile* *(1) În termen de cel mult 6 luni de la transmiterea de către Agenție a raportului privind necesitățile estimate de flexibilitate, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii stabilește și propune spre aprobare Guvernului, pe baza acestui raport, un obiectiv național orientativ pentru flexibilitatea din surse nefosile, inclusiv*	operatorul sistemului de transport sau o altă entitate, Agenția aprobă sau modifică raportul respectiv. (4) Raportul prevăzut la alin. (1) trebuie să întrunească cel puțin următoarele cerințe: f) să evalueze diferitele tipuri de necesități de flexibilitate, cel puțin pe bază sezonieră, zilnică și orară, pentru a integra în sistemul electroenergetic energia electrică produsă din surse regenerabile, printre altele, ipoteze diferite în ceea ce privește prețurile de pe piața energiei electrice, producția și cererea; g) să ia în considerare potențialul resurselor de flexibilitate din surse nefosile, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea energiei, inclusiv agregarea și interconectarea, pentru a răspunde acestor necesități de flexibilitate, atât la nivelul transportului, cât și la nivelul distribuției; h) să evalueze barierele din calea flexibilității de pe piață și să propună măsuri de atenuare și stimulente relevante, inclusiv eliminarea barierelor de reglementare și posibile îmbunătățiri ale piețelor și ale serviciilor sau produselor de exploatare a sistemului; i) să evalueze impactul digitalizării rețelelor electrice de transport și de distribuție; și j) să ia în considerare sursele de flexibilitate preconizate a fi disponibile în alte state, inclusiv în statele membre ale Uniunii Europene. (5) Operatorul sistemului de transport, operatorii sistemelor de distribuție prezintă Agenției, datele și analizele necesare pentru pregătirea raportului prevăzut la alin. (1). În

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	contribuțiile specifice respective ale consumului dispecerizabil și ale stocării energiei la acest obiectiv. *(2) Obiectivul național orientativ pentru flexibilitate din surse nefosile poate fi atins prin realizarea potențialului identificat al flexibilității din surse nefosile, prin eliminarea obstacolelor identificate de pe piață sau prin schemele de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile prevăzute la art. 15[3]. Acest obiectiv național orientativ, inclusiv contribuțiile specifice respective ale consumului și ale stocării energiei la obiectivul respectiv, precum și măsurile de realizare a acestuia, se reflectă, de asemenea, în planul național integrat privind energia și clima, la dimensiunea «Piața internă a energiei» în conformitate cu Secțiunile 1 - 3, cap. II din din Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2024 și în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima, în conformitate Secțiunea 1 cap. IV din Regulamentul respectiv. Se admite stabilirea de obiective naționale orientative provizorii până la adoptarea de către Agenție a raportului privind necesitățile estimate de flexibilitate, prevăzut la art. 15[1].* ***Articolul 15[3]**. Scheme de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile* *(1) În cazul în care investițiile în flexibilitate din surse nefosile sunt insuficiente pentru atingerea obiectivului național orientativ sau, după caz, a obiectivelor naționale orientative provizorii stabilite în temeiul art. 15[2], pot fi aplicate scheme de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile care constau în plăți pentru capacitatea disponibilă de flexibilitate din surse nefosile, fără a aduce atingere art. 74 și art. 46. La aplicarea unui mecanism de asigurare a capacității se ia în considerare efectuarea adaptărilor necesare în conceperea mecanismelor de asigurare a capacității pentru a promova participarea flexibilității din surse nefosile, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea energiei, fără a aduce atingere posibilității utilizării schemelor de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile prevăzute în prezentul alineat.* *(2) Opțiunea aplicării măsurilor de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile în temeiul alin. (1) nu împiedică îndeplinirea prin alte mijloace a obiectivelor naționale orientative stabilite în temeiul art. 15[2].* ***Articolul 15[4].** Principii de elaborare a schemelor de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile* *(1) Schemele de sprijin se elaborează de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și se aprobă de Guvern.*	cazul în care acest lucru este justificat în mod corespunzător, Agenția poate solicita operatorilor de sistem respectivi informații suplimentare necesare pentru elaborarea raportului, pe lângă cele stabilite prin metodologia prevăzută la alin. (2) lit. b). În măsura în care este necesar pentru aplicarea prezentului articol, operatorul sistemului de transport, operatorii sistemelor de distribuție coordonează împreună cu operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale și cu operatorii de sistem care exploatează infrastructura de hidrogen, colectarea informațiilor relevante. (6) Agenția transmite raportul privind necesitățile estimate de flexibilitate, elaborat în conformitate cu prezentul articol organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii pentru informare. **Articolul 15[2].** Obiectivul național orientativ pentru flexibilitate din surse nefosile (1) În termen de cel mult 6 luni de la transmiterea de către Agenție a raportului privind necesitățile estimate de flexibilitate, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii stabilește și propune spre aprobare Guvernului, pe baza acestui raport, un obiectiv național orientativ pentru flexibilitatea din surse nefosile, inclusiv contribuțiile specifice respective ale consumului dispecerizabil și ale stocării energiei la acest obiectiv. (2) Obiectivul național orientativ pentru flexibilitate din surse nefosile poate fi atins prin realizarea potențialului identificat al flexibilității din surse nefosile, prin eliminarea obstacolelor identificate de pe piață sau prin schemele de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile prevăzute la art. 15[3]. Acest obiectiv național orientativ, inclusiv contribuțiile specifice respective ale

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	(2) Schemele de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile aplicate în conformitate cu art. 15[3] alin. (1) trebuie să corespundă următoarelor cerințe: *a) să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului național orientativ sau, după caz, a obiectivului național orientativ provizoriu, stabilit în temeiul art. 15[2] într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor;* *b) să se limiteze la noi investiții în resursele de flexibilitate din surse nefosile, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea energiei;* *c) să ia în considerare, în măsura posibilului, criterii privind amplasarea, astfel încât investițiile în noi capacități de flexibilitate din surse nefosile să fie realizate în locații optime;* *d) să nu determine activarea producției bazate pe combustibili fosili situate în aval de punctul de contorizare;* *e) să selecteze furnizorii de capacitate prin intermediul unui proces deschis, transparent, concurențial, voluntar, nediscriminatoriu și eficient din punctul de vedere al costurilor;* *f) să prevină denaturările nejustificate în ceea ce privește funcționarea eficientă a piețelor de energie electrică, inclusiv menținerea unor stimulente operaționale eficiente și semnalele de preț, precum și expunerea la variația prețurilor și la riscul de piață;* *g) să ofere stimulente pentru integrare pe piețele de energie electrică într-un mod bazat pe piață și care să răspundă cerințelor pieței, evitând, în același timp, denaturările inutile ale piețelor de energie electrică, precum și luând în considerare posibilele costuri de integrare în sistem, precum și congestia și stabilitatea rețelei;* *h) să stabilească un nivel minim de participare pe piețele de energie electrică în ceea ce privește energia activată, care ține cont de particularitățile tehnice ale activului care asigură flexibilitatea;* *i) să aplice sancțiuni adecvate furnizorilor de capacitate care nu respectă nivelul minim de participare pe piețele de energie electrică, prevăzut la lit. h), sau care nu urmează stimulentele operaționale eficiente și semnalele de preț prevăzute la lit. f);* *să promoveze deschiderea către participarea transfrontalieră a acelor resurse care sunt capabile să asigure performanța tehnică necesară, în cazul în care rezultatele unei analize cost-beneficiu sunt pozitive*.”	consumului și ale stocării energiei la obiectivul respectiv, precum și măsurile de realizare a acestuia, se reflectă, de asemenea, în planul național integrat privind energia și clima, la dimensiunea «Piața internă a energiei» în conformitate cu Secțiunile 1 - 3, cap. II din din Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2024 și în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima, în conformitate Secțiunea 1 cap. IV din Regulamentul respectiv. Se admite stabilirea de obiective naționale orientative provizorii până la adoptarea de către Agenție a raportului privind necesitățile estimate de flexibilitate, prevăzut la art. 15[1]. **Articolul 15[3]**. Scheme de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile (1) În cazul în care investițiile în flexibilitate din surse nefosile sunt insuficiente pentru atingerea obiectivului național orientativ sau, după caz, a obiectivelor naționale orientative provizorii stabilite în temeiul art. 15[2], pot fi aplicate scheme de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile care constau în plăți pentru capacitatea disponibilă de flexibilitate din surse nefosile, fără a aduce atingere art. 74 și art. 46. La aplicarea unui mecanism de asigurare a capacității se ia în considerare efectuarea adaptărilor necesare în conceperea mecanismelor de asigurare a capacității pentru a promova participarea flexibilității din surse nefosile, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea energiei, fără a aduce atingere posibilității utilizării schemelor de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile prevăzute în prezentul alineat. (2) Opțiunea aplicării măsurilor de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile în temeiul alin. (1) nu împiedică îndeplinirea

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		prin alte mijloace a obiectivelor naționale orientative stabilite în temeiul art. 15^2. **Articolul 15^4.** Principii de elaborare a schemelor de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile (1) Schemele de sprijin se elaborează de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și se aprobă de Guvern. (2) Schemele de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile aplicate în conformitate cu art. 15^3 alin. (1) trebuie să corespundă următoarelor cerințe: a) să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului național orientativ sau, după caz, a obiectivului național orientativ provizoriu, stabilit în temeiul art. 15^2 într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor; b) să se limiteze la noi investiții în resursele de flexibilitate din surse nefosile, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea energiei; c) să ia în considerare, în măsura posibilului, criterii privind amplasarea, astfel încât investițiile în noi capacități de flexibilitate din surse nefosile să fie realizate în locații optime; d) să nu determine activarea producției bazate pe combustibili fosili situate în aval de punctul de contorizare; e) să selecteze furnizorii de capacitate prin intermediul unui proces deschis, transparent, concurențial, voluntar, nediscriminatoriu și eficient din punctul de vedere al costurilor;

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		f) să prevină denaturările nejustificate în ceea ce privește funcționarea eficientă a piețelor de energie electrică, inclusiv menținerea unor stimulente operaționale eficiente și semnalele de preț, precum și expunerea la variația prețurilor și la riscul de piață; g) să ofere stimulente pentru integrare pe piețele de energie electrică într-un mod bazat pe piață și care să răspundă cerințelor pieței, evitând, în același timp, denaturările inutile ale piețelor de energie electrică, precum și luând în considerare posibilele costuri de integrare în sistem, precum și congestia și stabilitatea rețelei; h) să stabilească un nivel minim de participare pe piețele de energie electrică în ceea ce privește energia activată, care ține cont de particularitățile tehnice ale activului care asigură flexibilitatea; i) să aplice sancțiuni adecvate furnizorilor de capacitate care nu respectă nivelul minim de participare pe piețele de energie electrică, prevăzut la lit. h), sau care nu urmează stimulentele operaționale eficiente și semnalele de preț prevăzute la lit. f); j) să promoveze deschiderea către participarea transfrontalieră a acelor resurse care sunt capabile să asigure performanța tehnică necesară, în cazul în care rezultatele unei analize cost-beneficiu sunt pozitive.
Articolul 27. Operatorul de sistem independent		
e) operatorul candidat demonstrează că dispune de capacitatea necesară de a îndeplini obligațiile privind acordarea accesului la rețelele electrice de transport și privind cooperarea cu operatorii sistemelor de transport la nivel european și regional.	La alineatul (1) litera e) va avea următorul cuprins: *„e) operatorul candidat demonstrează că dispune de capacitatea necesară pentru a îndeplini obligațiile prevăzute de prezenta lege, inclusiv obligațiile privind cooperarea cu alți operatori ai sistemelor de transport la nivel european și regional”*	e) operatorul candidat demonstrează că dispune de capacitatea necesară de a îndeplini obligațiile prevăzute de prezenta lege, inclusiv obligațiile privind cooperarea cu alți operatori ai sistemelor de transport la nivel european și regional.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
(3) În cazul în care Agenția stabilește că cerințele prevăzute la alin. (2) sunt îndeplinite, aceasta desemnează operatorul candidat ca operator de sistem independent prin aplicarea procedurii de certificare prevăzute la art. 30.	La alineatul (3) cuvintele „prevăzute la alin. (2)” se substituie cu cuvintele „prevăzute la alin. (1)”.	(3) În cazul în care Agenția stabilește că cerințele prevăzute la alin. (1) sunt îndeplinite, aceasta desemnează operatorul candidat ca operator de sistem independent prin aplicarea procedurii de certificare prevăzute la art. 30.
Articolul 28. Obligațiile operatorului de sistem independent și ale proprietarului rețelelor electrice de transport		
a) să acorde și să gestioneze accesul terților la rețelele electrice de transport și să colecteze plățile pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice în baza tarifelor reglementate aprobate în conformitate cu prezenta lege, plățile aferente gestionării congestiilor, precum și plățile în cadrul mecanismului de compensare între operatorii sistemelor de transport;	La alineatul (1) litera a) se completează cu textul „, prevăzut la art. 48;”.	a) să acorde și să gestioneze accesul terților la rețelele electrice de transport și să colecteze plățile pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice în baza tarifelor reglementate aprobate în conformitate cu prezenta lege, plățile aferente gestionării congestiilor, precum și plățile în cadrul mecanismului de compensare între operatorii sistemelor de transport, prevăzut la art. 48;
(5) Dacă operatorul sistemului de transport nu înlătură, în termenele stabilite, încălcările constatate, Agenția inițiază procedura de retragere a licenței pentru transportul energiei electrice, în conformitate cu art. 23 alin. (2) lit. h) și aplică sancțiunea financiară stabilită la art. 146 alin. (4) lit. e).	Articolul 32 alin. (5) se completează cu textul „și/sau la lit. e^1)”.	(5) Dacă operatorul sistemului de transport nu înlătură, în termenele stabilite, încălcările constatate, Agenția inițiază procedura de retragere a licenței pentru transportul energiei electrice, în conformitate cu art. 23 alin. (2) lit. h) și aplică sancțiunea financiară stabilită la art. 146 alin. (4) lit. e) și/sau la lit. e^1).
Articolul 35. Funcțiile și obligațiile generale ale operatorului sistemului de transport		
g) să încaseze veniturile rezultate din gestionarea congestiilor, precum și plățile efectuate în cadrul mecanismului de compensare între operatorii sistemelor de transport;	Articolul 35: La alineatul (1) lit. g) se completează cu textul „ , prevăzut la art. 48”;	g) să încaseze veniturile rezultate din gestionarea congestiilor, precum și plățile efectuate în cadrul mecanismului de compensare între operatorii sistemelor de transport, , prevăzut la art. 48;
(13) Operatorul sistemului de transport cooperează cu ACER și furnizează orice informații necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ACER în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, precum și întreprinde măsurile și acțiunile necesare pentru a pune în aplicare opiniile, recomandările și deciziile ACER. Operatorul sistemului de transport este în drept să formuleze opinii cu privire la subiectele examinate de ACER în cadrul procedurii de	la alineatul (13), fraza a 3-a se completează la început cu textul *„În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ”*.	(13) Operatorul sistemului de transport cooperează cu ACER și furnizează orice informații necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ACER în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, precum și întreprinde măsurile și acțiunile necesare pentru a pune în aplicare opiniile, recomandările și deciziile ACER. Operatorul sistemului de transport este în drept să formuleze opinii cu privire la subiectele examinate de ACER în cadrul procedurii de

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
consultare organizate de aceasta. Operatorul sistemului de transport este în drept să conteste decizia ACER care îl vizează sau decizia ACER care, deși vizează alte persoane, este de interes direct pentru operatorul sistemului de transport, precum și să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru anularea unei decizii emise de ACER sau pentru că ACER nu a întreprins acțiunile necesare în termenele stabilite.		consultare organizate de aceasta. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, operatorul sistemului de transport este în drept să conteste decizia ACER care îl vizează sau decizia ACER care, deși vizează alte persoane, este de interes direct pentru operatorul sistemului de transport, precum și să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru anularea unei decizii emise de ACER sau pentru că ACER nu a întreprins acțiunile necesare în termenele stabilite.
Articolul 36. Funcțiile specifice ale operatorului sistemului de transport în legătură cu securitatea aprovizionării cu energie electrică		
(4) Restricționarea tranzacțiilor, inclusiv limitarea capacității interzonale deja alocate, limitarea capacității interzonale oferite pentru alocare sau limitarea prezentării de programe se inițiază doar în conformitate cu art. 44 alin. (2) și cu respectarea cerințelor stabilite în codurile rețelelor electrice și în liniile directoare relevante prevăzute la art. 39.	La alineatul (4) după textul „și cu respectarea cerințelor” se va completa cu textul „adoptate pentru punerea în aplicare a prevederilor respective,”.	(4) Restricționarea tranzacțiilor, inclusiv limitarea capacității interzonale deja alocate, limitarea capacității interzonale oferite pentru alocare sau limitarea prezentării de programe se inițiază doar în conformitate cu art. 44 alin. (2) și cu respectarea cerințelor adoptate pentru punerea în aplicare a prevederilor respective, stabilite în codurile rețelelor electrice și în liniile directoare relevante prevăzute la art. 39.
Articolul 39. Codurile rețelelor electrice, liniile directoare și TCM-urile		
-	Articolul 39 se completează cu alineatul (15) cu următorul cuprins: „(15) În cazul în care ACER sau Comitetul de reglementare al Comunității Energetice aprobă un nou TCM, o versiune nouă sau o modificare a unui TCM inclus în lista prevăzută la alin. (14), precum și în cazul abrogării unui asemenea TCM, operatorul sistemului de transport elaborează și prezintă Agenției, în termen de cel mult o lună de la data adoptării deciziei respective, propunerea de modificare corespunzătoare a listei prevăzute la alin. (14).”.	(15) În cazul în care ACER sau Comitetul de reglementare al Comunității Energetice aprobă un nou TCM, o versiune nouă sau o modificare a unui TCM inclus în lista prevăzută la alin. (14), precum și în cazul abrogării unui asemenea TCM, operatorul sistemului de transport elaborează și prezintă Agenției, în termen de cel mult o lună de la data adoptării deciziei respective, propunerea de modificare corespunzătoare a listei prevăzute la alin. (14).
Articolul 40. Furnizarea de informații		
(6) Operatorul sistemului de transport publică în mod clar și transparent informații privind capacitatea disponibilă pentru noi racordări în zona sa de operare, cu o granularitate spațială ridicată, respectând cerințele privind confidențialitatea	La alineatul (4) după textul *„și cu respectarea cerințelor”* se va completa cu textul *„adoptate pentru punerea în aplicare a prevederilor respective,”*.	(6) Operatorul sistemului de transport publică în mod clar și transparent informații privind capacitatea disponibilă pentru noi racordări în zona sa de operare, cu o granularitate spațială ridicată, respectând cerințele privind siguranța publică și

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, inclusiv informații privind capacitatea care face obiectul cererilor de racordare și posibilitatea încheierii acordurilor de racordare în condiții flexibile în zone congestionate. Obligația stabilită în prezentul alineat se aplică inclusiv în raport cu informațiile cu privire la criteriile utilizate la calcularea capacității disponibile pentru racordări noi. Operatorul sistemului de transport actualizează aceste informații în mod regulat, cel puțin o dată pe lună.		confidențialitatea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, inclusiv informații privind capacitatea care face obiectul cererilor de racordare și posibilitatea încheierii acordurilor de racordare în condiții flexibile în zone congestionate. Obligația stabilită în prezentul alineat se aplică inclusiv în raport cu informațiile cu privire la criteriile utilizate la calcularea capacității disponibile pentru racordări noi. Operatorul sistemului de transport actualizează aceste informații în mod regulat, cel puțin o dată pe lună.
(7) Operatorul sistemului de transport prezintă solicitanților, potențiali utilizatori de sistem, în mod transparent, informații clare privind statutul cererilor de racordare ale acestora, precum și, în funcție de evoluția procesului de racordare aferent cererilor respective, informații pertinente privind încheierea acordurilor de racordare în condiții flexibile. Operatorul sistemului de transport prezintă informațiile respective în termen de 3 luni de la depunerea cererii și, după caz, actualizează aceste informații în mod regulat, cel puțin trimestrial.	La alineatul (7) textul „Operatorul sistemului de transport prezintă informațiile respective în termen de 3 luni de la depunerea cererii și, după caz, actualizează aceste informații în mod regulat, cel puțin trimestrial.” se substituie cu textul „Operatorul sistemului de transport prezintă informațiile respective în termen de 3 luni de la depunerea cererii. În cazul în care o cerere de racordare nu este nici acceptată, nici respinsă definitiv, operatorul sistemului de transport actualizează informațiile respective periodic, cel puțin trimestrial.”	(7) Operatorul sistemului de transport prezintă solicitanților, potențiali utilizatori de sistem, în mod transparent, informații clare privind statutul cererilor de racordare ale acestora, precum și, în funcție de evoluția procesului de racordare aferent cererilor respective, informații pertinente privind încheierea acordurilor de racordare în condiții flexibile. Operatorul sistemului de transport prezintă informațiile respective în termen de 3 luni de la depunerea cererii. În cazul în care o cerere de racordare nu este nici acceptată, nici respinsă definitiv, operatorul sistemului de transport actualizează informațiile respective periodic, cel puțin trimestrial.
(9) Operatorul sistemului de transport cooperează cu operatorii sistemelor de transport din alte părți contractante ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene și face schimb în mod regulat de seturi de date suficient de precise privind rețelele electrice de transport și fluxurile de sarcină pentru a permite calculul fluxurilor de sarcină pentru fiecare operator al sistemului de transport din zona sa de operare. La cerere, operatorul sistemului de transport prezintă datele respective Agenției și Secretariatului Comunității Energetice,	La alineatul (9) cuvântul „zona” se va substitui cu cuvântul „regiunea”.	(9) Operatorul sistemului de transport cooperează cu operatorii sistemelor de transport din alte părți contractante ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene și face schimb în mod regulat de seturi de date suficient de precise privind rețelele electrice de transport și fluxurile de sarcină pentru a permite calculul fluxurilor de sarcină pentru fiecare operator al sistemului de transport din regiunea sa de operare. La cerere, operatorul sistemului de transport prezintă datele respective Agenției și Secretariatului Comunității Energetice,

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
precum și instituțiilor relevante din alte părți contractante ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene. Agenția păstrează confidențialitatea datelor și asigură aplicarea unui tratament confidențial în raport cu datele respective de către orice consultant care, la cererea Agenției, efectuează lucrări analitice utilizând datele respective.		precum și instituțiilor relevante din alte părți contractante ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene. Agenția păstrează confidențialitatea datelor și asigură aplicarea unui tratament confidențial în raport cu datele respective de către orice consultant care, la cererea Agenției, efectuează lucrări analitice utilizând datele respective.
Articolul 42. Stabilirea și revizuirea zonei de ofertare		
(2) Zona de ofertare stabilită la alin. (1) poate fi revizuită și reconfigurată în conformitate cu principiile stabilite în anexă, precum și cu prevederile stabilite în prezentul articol. La revizuirea zonei de ofertare se va ține cont de metodologia și ipotezele utilizate în procesul de revizuire a zonelor de ofertare aprobate de ACER, în măsura în care acestea vizează zona de ofertare din Republica Moldova.	La alineatul (2) cuvântul „anexă” se va substitui cu textul „Anexa 1”.	(2) Zona de ofertare stabilită la alin. (1) poate fi revizuită și reconfigurată în conformitate cu principiile stabilite în Anexa 1, precum și cu prevederile stabilite în prezentul articol. La revizuirea zonei de ofertare se va ține cont de metodologia și ipotezele utilizate în procesul de revizuire a zonelor de ofertare aprobate de ACER, în măsura în care acestea vizează zona de ofertare din Republica Moldova.
Articolul 43. Planul de acțiuni pentru abordarea congestiilor structurale		
(10) În cazul în care nu este stabilit un plan de acțiuni în termen de 6 luni de la identificarea congestiei structurale în temeiul art. 46 alin. (6), operatorul sistemului de transport evaluează, în termen de 12 luni de la identificarea unei astfel de congestii structurale, dacă pe parcursul ultimelor 12 luni capacitatea transfrontalieră disponibilă a atins nivelul minim stabilit la art. 44 alin. (10). Rezultatele acestei evaluări, inclusiv toate datele relevante, se includ într-un raport prezentat Agenției spre aprobare și notificat Comitetului de reglementare al Comunității Energetice. În cazul în care este necesară contribuția operatorilor sistemelor de transport din altă parte sau alte părți contractante relevante ale Comunității Energetice și/sau din statul sau statele membre relevante ale Uniunii Europene,	La alineatul (10) textul „în temeiul art. 46 alin. (6)” se substituie cu textul „în temeiul art. 42 alin. (6)”.	(10) În cazul în care nu este stabilit un plan de acțiuni în termen de 6 luni de la identificarea congestiei structurale în temeiul art. 42 alin. (6), operatorul sistemului de transport evaluează, în termen de 12 luni de la identificarea unei astfel de congestii structurale, dacă pe parcursul ultimelor 12 luni capacitatea transfrontalieră disponibilă a atins nivelul minim stabilit la art. 44 alin. (10). Rezultatele acestei evaluări, inclusiv toate datele relevante, se includ într-un raport prezentat Agenției spre aprobare și notificat Comitetului de reglementare al Comunității Energetice. În cazul în care este necesară contribuția operatorilor sistemelor de transport din altă parte sau alte părți contractante relevante ale Comunității Energetice și/sau din statul sau statele membre relevante ale Uniunii Europene, operatorul

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
operatorul sistemului de transport din Republica Moldova cooperează cu acești operatori ai sistemelor de transport.		sistemului de transport din Republica Moldova cooperează cu acești operatori ai sistemelor de transport.
Articolul 44. Principii generale de alocare a capacității și de gestionare a congestiilor		
(4) La fiecare 3 luni, centrul de coordonare regional transmite autorităților de reglementare din regiunea corespunzătoare de operare a sistemelor electroenergetice, Comitetului de reglementare al Comunității Energetice și, în măsura în care statele membre ale Uniunii Europene sunt afectate, ACER un raport cu privire la orice reducere a capacității sau abatere de la acțiunile coordonate în temeiul alin. (3), evaluează incidentele și prezintă recomandări, dacă este necesar, cu privire la modul de evitare a unor astfel de abateri în viitor. În cazul în care Comitetul de reglementare al Comunității Energetice sau ACER concluzionează că condițiile prealabile pentru aplicarea unei abateri în temeiul alin. (3) nu sunt îndeplinite sau sunt de natură structurală, Comitetul de reglementare al Comunității Energetice sau ACER transmite opinia sa autorităților de reglementare din regiunea de operare a sistemelor electroenergetice, Comisiei Europene și Secretariatului Comunității Energetice. Autoritățile de reglementare competente întreprind măsurile corespunzătoare împotriva operatorilor sistemelor de transport sau a centrului de coordonare regional în conformitate cu art. 9–11 dacă nu au fost îndeplinite condițiile prealabile pentru aplicarea unei abateri în temeiul alin. (3) din prezentul articol.	La alineatul (4) prima frază sintagma „centrul de coordonare regional” se substituie cu textul „centrul de coordonare regională”, iar în ultima frază textul „ întreprind măsurile corespunzătoare împotriva operatorilor sistemelor de transport sau a centrului de coordonare regional” se substituie cu textul „ întreprind măsurile corespunzătoare în raport cu operatorii sistemelor de transport sau centrul de coordonare regională”;	(4) La fiecare 3 luni, centrul de coordonare regională transmite autorităților de reglementare din regiunea corespunzătoare de operare a sistemelor electroenergetice, Comitetului de reglementare al Comunității Energetice și, în măsura în care statele membre ale Uniunii Europene sunt afectate, ACER un raport cu privire la orice reducere a capacității sau abatere de la acțiunile coordonate în temeiul alin. (3), evaluează incidentele și prezintă recomandări, dacă este necesar, cu privire la modul de evitare a unor astfel de abateri în viitor. În cazul în care Comitetul de reglementare al Comunității Energetice sau ACER concluzionează că condițiile prealabile pentru aplicarea unei abateri în temeiul alin. (3) nu sunt îndeplinite sau sunt de natură structurală, Comitetul de reglementare al Comunității Energetice sau ACER transmite opinia sa autorităților de reglementare din regiunea de operare a sistemelor electroenergetice, Comisiei Europene și Secretariatului Comunității Energetice. Autoritățile de reglementare competente întreprind măsurile corespunzătoare în raport cu operatorii sistemelor de transport sau centrul de coordonare regională în conformitate cu art. 9–11 dacă nu au fost îndeplinite condițiile prealabile pentru aplicarea unei abateri în temeiul alin. (3) din prezentul articol.
(18) Alocarea costurilor acțiunilor de remediere între operatorii sistemelor de transport se bazează pe analiza care stabilește în ce măsură fluxurile rezultate din tranzacțiile interne ale zonelor de ofertare contribuie la congestia dintre două zone de	La alineatul (18) textul „și se supune spre aprobare Agenției, care acționează în conformitate cu art. 39 alin. (13)” se substituie cu textul „și se supune spre aprobare Agenției și autorităților de reglementare în cauză, care acționează în conformitate cu art. 39 alin. (12)”;	(18) Alocarea costurilor acțiunilor de remediere între operatorii sistemelor de transport se bazează pe analiza care stabilește în ce măsură fluxurile rezultate din tranzacțiile interne ale zonelor de ofertare contribuie la congestia dintre două zone de ofertare

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
ofertare analizate. Costurile respective se alocă între operatorii sistemului de transport din zonele de ofertare care creează asemenea fluxuri, cu excepția costurilor generate de fluxurile rezultate din tranzacții interne ale zonelor de ofertare, care sunt sub nivelul așteptat în cazul lipsei congestiei structurale într-o zonă de ofertare. Nivelul fluxurilor respective se analizează și se definește de către operatorul sistemului de transport, în comun cu alți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților, pentru fiecare frontieră individuală a zonei de ofertare și se supune spre aprobare Agenției, care acționează în conformitate cu art. 39 alin. (13).		analizate. Costurile respective se alocă între operatorii sistemului de transport din zonele de ofertare care creează asemenea fluxuri, cu excepția costurilor generate de fluxurile rezultate din tranzacții interne ale zonelor de ofertare, care sunt sub nivelul așteptat în cazul lipsei congestiei structurale într-o zonă de ofertare. Nivelul fluxurilor respective se analizează și se definește de către operatorul sistemului de transport, în comun cu alți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților, pentru fiecare frontieră individuală a zonei de ofertare și se supune spre aprobare Agenției și autorităților de reglementare în cauză, care acționează în conformitate cu art. 39 alin. (12).
-	Se completează cu alineatul (19) cu următorul cuprins: „(19) Agenția monitorizează gestionarea congestiilor în sistemul electroenergetic, inclusiv a interconexiunilor, și punerea în aplicare a normelor de gestionare a congestiilor. În acest scop, operatorul sistemului de transport sau, după caz, operatorul pieței energiei electrice elaborează și prezintă spre aprobare Agenției normele de gestionare a congestiilor, inclusiv normele de alocare a capacității. Agenția poate solicita modificarea normelor respective.”.	(19) Agenția monitorizează gestionarea congestiilor în sistemul electroenergetic, inclusiv a interconexiunilor, și punerea în aplicare a normelor de gestionare a congestiilor. În acest scop, operatorul sistemului de transport sau, după caz, operatorul pieței energiei electrice elaborează și prezintă spre aprobare Agenției normele de gestionare a congestiilor, inclusiv normele de alocare a capacității. Agenția poate solicita modificarea normelor respective.
Articolul 48. Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport		
(1) Operatorul sistemului de transport plătește și primește compensații pentru costurile aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică în rețelele electrice de transport pe care le operează, în conformitate cu principiile stabilite în prezentul articol și în liniile directoare corespunzătoare prevăzute la art. 39.	La alineatul (1) textul „și în liniile directoare corespunzătoare prevăzute la art. 39” se exclude.	(1) Operatorul sistemului de transport plătește și primește compensații pentru costurile aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică în rețelele electrice de transport pe care le operează, în conformitate cu principiile stabilite în prezentul articol.
Articolul 49. Adecvanța resurselor pe piața energiei electrice		
c) introducerea unei funcții de stabilire a prețurilor pentru energia de echilibrare în cazul deficitului, în	La alineatul (4) litera c) va avea următorul cuprins: „c) introducerea unei funcții de stabilire a prețurilor pentru energia de echilibrare în cazul deficitului, în conformitate cu pct. 178 din	c) introducerea unei funcții de stabilire a prețurilor pentru energia de echilibrare în cazul deficitului, în

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
conformitate cu cerințele stabilite în codurile rețelelor electrice și cu liniile directoare prevăzute la art. 39;	Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, Hotărârea ANRE nr. 642/2025;”	conformitate cu pct. 178 din Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, Hotărârea ANRE nr. 642/2025;
Articolul 50. Evaluarea adecvanței resurselor la nivel național		
(1) Pentru identificarea problemelor legate de adecvanța resurselor și, respectiv, a măsurilor suplimentare pentru soluționarea problemelor respective, precum și pentru a asigura un nivel corespunzător al securității aprovizionării cu energie electrică, operatorul sistemului de transport evaluează adecvanța generală a sistemului electroenergetic din perspectiva capacității acestuia de a satisface cererea actuală și prognozată de energie electrică la nivel național. În acest scop, operatorul sistemului de transport elaborează și înaintează organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cel târziu la data de 30 noiembrie a fiecărui an, o evaluare a adecvanței resurselor la nivel național, realizată în conformitate cu metodologia aprobată de ACER și inclusă în legislația națională cu respectarea procedurii stabilite la art. 39.	La alineatul (1) textul „, metodologia aprobată de ACER” se substituie cu textul „ metodologia pentru evaluarea adecvanței resurselor la nivel european, aprobată de ACER ”.	(1) Pentru identificarea problemelor legate de adecvanța resurselor și, respectiv, a măsurilor suplimentare pentru soluționarea problemelor respective, precum și pentru a asigura un nivel corespunzător al securității aprovizionării cu energie electrică, operatorul sistemului de transport evaluează adecvanța generală a sistemului electroenergetic din perspectiva capacității acestuia de a satisface cererea actuală și prognozată de energie electrică la nivel național. În acest scop, operatorul sistemului de transport elaborează și înaintează organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cel târziu la data de 30 noiembrie a fiecărui an, o evaluare a adecvanței resurselor la nivel național, realizată în conformitate cu metodologia pentru evaluarea adecvanței resurselor la nivel european, aprobată de ACER și inclusă în legislația națională cu respectarea procedurii stabilite la art. 39.
Articolul 53. Standardul de fiabilitate		
(2) Standardul de fiabilitate se bazează pe metodologia relevantă aprobată de ACER și inclusă în legislația națională cu respectarea procedurii stabilite la art. 39.	Alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Standardul de fiabilitate se bazează pe metodologia pentru calcularea valorii pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică, a costului unei noi intrări și a standardului de fiabilitate, aprobată de ACER și inclusă în legislația națională cu respectarea procedurii stabilite la art. 39.”.	(2) Standardul de fiabilitate se bazează pe metodologia pentru calcularea valorii pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică, a costului unei noi intrări și a standardului de fiabilitate, aprobată de ACER și inclusă în legislația națională cu respectarea procedurii stabilite la art. 39.
(4) În scopul aplicării alin. (3), Agenția stabilește o estimare unică a valorii pierderilor datorate întreruperii aprovizionării cu energie electrică pe teritoriul Republicii Moldova. Hotărârea corespunzătoare se publică pe site-ul web	La alineatul (4) după textul „metodologia relevantă aprobată de ACER” se substituie cu textul „metodologia pentru calcularea valorii pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică, a costului unei noi intrări și a standardului de fiabilitate, aprobată de ACER”.	(4) În scopul aplicării alin. (3), Agenția stabilește o estimare unică a valorii pierderilor datorate întreruperii aprovizionării cu energie electrică pe teritoriul Republicii Moldova. Hotărârea corespunzătoare se publică pe site-ul web oficial al Agenției. În

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
oficial al Agenției. În cazul în care Republica Moldova face parte dintr-o zonă de ofertare transfrontalieră, Agenția, împreună cu autoritățile de reglementare vizate sau alte autorități competente desemnate, stabilește o estimare unică a valorii pierderilor datorate întreruperii aprovizionării cu energie electrică pentru zona de ofertare transfrontalieră, în conformitate cu metodologia relevantă aprobată de ACER și inclusă în legislația națională cu respectarea procedurii stabilite la art. 39.		cazul în care Republica Moldova face parte dintr-o zonă de ofertare transfrontalieră, Agenția, împreună cu autoritățile de reglementare vizate sau alte autorități competente desemnate, stabilește o estimare unică a valorii pierderilor datorate întreruperii aprovizionării cu energie electrică pentru zona de ofertare transfrontalieră, în conformitate cu metodologia pentru calcularea valorii pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică, a costului unei noi intrări și a standardului de fiabilitate, aprobată de ACER și inclusă în legislația națională cu respectarea procedurii stabilite la art. 39.
Articolul 54. Participarea transfrontalieră la mecanismul de asigurare a capacității		
(11) În cazul în care mecanismele de asigurare a capacității permit participarea transfrontalieră atât în Republica Moldova, cât și într-o parte contractantă a Comunității Energetice învecinată sau într-un stat membru al Uniunii Europene învecinat, toate veniturile care rezultă din alocarea menționată la alin. (7) revin operatorilor sistemelor de transport vizați și se partajează între aceștia în conformitate cu metodologia corespunzătoare aprobată de ACER și inclusă în legislația națională cu respectarea procedurii stabilite la art. 39 sau în conformitate cu o metodologie comună aprobată de Agenție și de alte autorități de reglementare relevante. În cazul în care partea contractantă a Comunității Energetice învecinată sau statul membru al Uniunii Europene învecinat nu aplică un mecanism de asigurare a capacității sau aplică un mecanism de asigurare a capacității care nu este deschis participării transfrontaliere, cota din venituri care îi revine operatorului sistemului de transport din țara vecină se aprobă de Agenție după ce aceasta a solicitat avizul autorității de reglementare din partea contractantă respectivă a Comunității	La alineatul (11) textul „metodologia corespunzătoare aprobată de ACER” se substituie cu textul „metodologia pentru partajarea veniturilor rezultate din alocarea capacității de intrare, aprobată de ACER”.	(11) În cazul în care mecanismele de asigurare a capacității permit participarea transfrontalieră atât în Republica Moldova, cât și într-o parte contractantă a Comunității Energetice învecinată sau într-un stat membru al Uniunii Europene învecinat, toate veniturile care rezultă din alocarea menționată la alin. (7) revin operatorilor sistemelor de transport vizați și se partajează între aceștia în conformitate cu metodologia pentru partajarea veniturilor rezultate din alocarea capacității de intrare, aprobată de ACER și inclusă în legislația națională cu respectarea procedurii stabilite la art. 39 sau în conformitate cu o metodologie comună aprobată de Agenție și de alte autorități de reglementare relevante. În cazul în care partea contractantă a Comunității Energetice învecinată sau statul membru al Uniunii Europene învecinat nu aplică un mecanism de asigurare a capacității sau aplică un mecanism de asigurare a capacității care nu este deschis participării transfrontaliere, cota din venituri care îi revine operatorului sistemului de transport din țara vecină se aprobă de Agenție după ce aceasta a solicitat avizul autorității de reglementare din partea contractantă respectivă a Comunității

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Energetice sau din statul membru respectiv al Uniunii Europene. Operatorul sistemului de transport utilizează aceste venituri în scopurile prevăzute la art. 47 alin. (2).		Energetice sau din statul membru respectiv al Uniunii Europene. Operatorul sistemului de transport utilizează aceste venituri în scopurile prevăzute la art. 47 alin. (2).
Articolul 56. Înființarea și atribuțiile centrului de coordonare regional		
(2) În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, la data intrării în vigoare a prezentei legi, sistemul electroenergetic al Republicii Moldova se consideră a face parte din regiunea de operare a sistemelor electroenergetice din Europa de Est, gestionată la nivel regional de către operatorii sistemelor de transport din cadrul Centrului de Coordonare Regional din Europa de Est. Principiile de cooperare în cadrul regiunii de operare a sistemelor electroenergetice, frontierele și cerințele privind coordonarea frontierelor zonelor de ofertare adiacente regiunii de operare a sistemelor electroenergetice se stabilesc în liniile directoare privind operarea sistemului de transport, prevăzute la art. 39. Apartenența sistemului electroenergetic al Republicii Moldova la o regiune de operare a sistemelor electroenergetice și, respectiv, participarea operatorului sistemului de transport din Republica Moldova în cadrul centrului de coordonare regional relevant regiunii de operare a sistemelor electroenergetice în cauză pot fi revizuite și modificate la inițiativa operatorilor sistemelor de transport din regiunile de operare a sistemelor electroenergetice respective, în conformitate cu decizia ACER.	La alineatul (2) textul „Principiile de cooperare în cadrul regiunii de operare a sistemelor electroenergetice, frontierele și cerințele privind coordonarea frontierelor zonelor de ofertare adiacente regiunii de operare a sistemelor electroenergetice se stabilesc în liniile directoare privind operarea sistemului de transport, prevăzute la art. 39.” se va substitui cu textul „Principiile de cooperare în cadrul regiunii de operare a sistemelor electroenergetice, frontierele și cerințele privind coordonarea frontierelor zonelor de ofertare adiacente regiunii de operare a sistemelor electroenergetice se stabilesc în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, adaptate și adoptate la nivelul Comunității Energetice.”.	(2) În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, la data intrării în vigoare a prezentei legi, sistemul electroenergetic al Republicii Moldova se consideră a face parte din regiunea de operare a sistemelor electroenergetice din Europa de Est, gestionată la nivel regional de către operatorii sistemelor de transport din cadrul Centrului de Coordonare Regional din Europa de Est. Principiile de cooperare în cadrul regiunii de operare a sistemelor electroenergetice, frontierele și cerințele privind coordonarea frontierelor zonelor de ofertare adiacente regiunii de operare a sistemelor electroenergetice se stabilesc în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, adaptate și adoptate la nivelul Comunității Energetice. Apartenența sistemului electroenergetic al Republicii Moldova la o regiune de operare a sistemelor electroenergetice și, respectiv, participarea operatorului sistemului de transport din Republica Moldova în cadrul centrului de coordonare regional relevant regiunii de operare a sistemelor electroenergetice în cauză pot fi revizuite și modificate la inițiativa operatorilor sistemelor de transport din regiunile de operare a sistemelor electroenergetice respective, în conformitate cu decizia ACER.
a) efectuarea calculului coordonat al capacităților; b) efectuarea analizei coordonate de securitate;	La alineatul (8): literele a) - f) vor avea următorul cuprins: „ a) efectuarea calculului coordonat al capacităților în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025, al Liniilor directoare privind alocarea	a) efectuarea calculului coordonat al capacităților în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025, al Liniilor directoare privind alocarea capacității și gestionarea

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
c) crearea de modele comune de rețea; d) sprijinirea evaluării consecvenței planurilor de apărare și a planurilor de restaurare ale operatorului sistemului de transport; e) realizarea prognozelor privind adecvanța sistemului electroenergetic la nivel regional pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare, precum și pregătirea acțiunilor de reducere a riscurilor; f) realizarea coordonării planificării întreruperilor regionale;	capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 641/2025, precum și în temeiul Liniilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 642/2025; b) efectuarea analizei coordonate de securitate, în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/202; c) crearea de modele comune de rețea, în conformitate cu metodologiile și procedurile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025; d) sprijinirea evaluării consecvenței planurilor de apărare și a planurilor de restaurare ale operatorului sistemului de transport, în conformitate cu procedurile stabilite în Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 645/2025 e) realizarea prognozelor privind adecvanța, sistemului electroenergetic la nivel regional pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare, precum și pregătirea acțiunilor de reducere a riscurilor, în conformitate cu metodologia pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere, aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene, precum și în conformitate cu procedurile stabilite în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025; f) realizarea coordonării planificării întreruperilor regionale, în conformitate cu procedurile și metodologiile stabilite în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025; ”	congestiilor, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 641/2025, precum și în temeiul Liniilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 642/2025; b) efectuarea analizei coordonate de securitate, în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/202; c) crearea de modele comune de rețea, în conformitate cu metodologiile și procedurile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025; d) sprijinirea evaluării consecvenței planurilor de apărare și a planurilor de restaurare ale operatorului sistemului de transport, în conformitate cu procedurile stabilite în Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 645/2025 e) realizarea prognozelor privind adecvanța, sistemului electroenergetic la nivel regional pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare, precum și pregătirea acțiunilor de reducere a riscurilor, în conformitate cu metodologia pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere, aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene, precum și în conformitate cu procedurile stabilite în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025; f) realizarea coordonării planificării întreruperilor regionale, în conformitate cu procedurile și metodologiile

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		stabilite în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025;
m) identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică, în cazul și în măsura în care aceste atribuții sunt delegate centrului de coordonare regional; n) evaluarea adecvanței sezoniere, în cazul și în măsura în care aceste atribuții sunt delegate centrului de coordonare regional;	la literele m) și n) cuvintele „sunt delegate centrului de coordonare regional” se substituie cu textul „sunt delegate centrului de coordonare regională în conformitate cu cadrul normativ al Uniunii Europene”	m) identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică, în cazul și în măsura în care aceste atribuții sunt delegate centrului de coordonare regională în conformitate cu cadrul normativ al Uniunii Europene; n) evaluarea adecvanței sezoniere, în cazul și în măsura în care aceste atribuții sunt delegate centrului de coordonare regională în conformitate cu cadrul normativ al Uniunii Europene;
p) oferirea suportului operatorului sistemului de transport în identificarea necesităților de capacități noi de transport, de modernizare a capacităților de transport existente sau a alternativelor la acestea, care trebuie prezentate grupurilor regionale și incluse în planul de dezvoltare a rețelelor electrice de transport pentru 10 ani prevăzut la art. 37;	la litera p) după textul „, care trebuie prezentate grupurilor regionale” se va completa cu textul „ale Comunității Energetice pentru proiectele CE prevăzute la art. 31¹ din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică”.	p) oferirea suportului operatorului sistemului de transport în identificarea necesităților de capacități noi de transport, de modernizare a capacităților de transport existente sau a alternativelor la acestea, care trebuie prezentate grupurilor regionale ale Comunității Energetice pentru proiectele CE prevăzute la art. 31¹ din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și incluse în planul de dezvoltare a rețelelor electrice de transport pentru 10 ani prevăzut la art. 37;
q) alte atribuții stabilite în cadrul normativ al Comunității Energetice.	la litera q) cuvintele „stabilite în cadrul normativ al Comunității Energetice” se substituie cu textul „stabilite în Anexa 2”.	q) alte atribuții stabilite în Anexa 2.
(9) Atribuțiile menționate la alin. (8) sunt stabilite detaliat în cadrul normativ al Comunității Energetice. Atribuțiile prevăzute la alin. (8) lit. a)–f) se realizează în conformitate cu metodologiile și procedurile elaborate în conformitate cu codurile rețelelor electrice și liniile directoare prevăzute la art. 39.	Alineatul (9) va avea următorul cuprins: „(9) Atribuțiile prevăzute la alin. (8) lit. a) – p) sunt stabilite detaliat în Anexa 2.”.	(9) Atribuțiile prevăzute la alin. (8) lit. a) – p) sunt stabilite detaliat în Anexa 2.
Articolul 58. Procedura de punere în aplicare și de revizuire a acțiunilor coordonate și a recomandărilor		
(2) Centrul de coordonare regional emite instrucțiuni privind executarea de acțiuni coordonate de către operatorul sistemului de transport cu privire la sarcinile prevăzute la art. 56 alin. (8) lit. a) și b).	La alineatul (2) textul „liniile directoare privind operarea sistemului de transport prevăzute la art. 39.” se va substitui cu textul „Liniile directoare privind operarea sistemului de transport aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025.”	(2) Centrul de coordonare regional emite instrucțiuni privind executarea de acțiuni coordonate de către operatorul sistemului de transport cu privire la sarcinile prevăzute la art. 56 alin. (8) lit. a) și b).

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Operatorul sistemului de transport pune în aplicare acțiunile coordonate, cu excepția cazului în care punerea în aplicare a acțiunilor coordonate ar duce la o încălcare a limitelor de siguranță în funcționare definite de operatorul sistemului de transport în conformitate cu liniile directoare privind operarea sistemului de transport prevăzute la art. 39.		Operatorul sistemului de transport pune în aplicare acțiunile coordonate, cu excepția cazului în care punerea în aplicare a acțiunilor coordonate ar duce la o încălcare a limitelor de siguranță în funcționare definite de operatorul sistemului de transport în conformitate cu Liniile directoare privind operarea sistemului de transport aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025.
(5) În cazul în care operatorul sistemului de transport decide să se abată de la o recomandare prevăzută la alin. (1), acesta prezintă, fără întârziere, centrului de coordonare regional și celorlalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea respectivă de operare a sistemelor electroenergetice o justificare a deciziei sale.	La alineatul (5) textul „să se abată de la o recomandare prevăzută la alin. (1)” se substituie cu textul „să se abată de la o recomandare prevăzută la alin. (4)”;	(5) În cazul în care operatorul sistemului de transport decide să se abată de la o recomandare prevăzută la alin. (4), acesta prezintă, fără întârziere, centrului de coordonare regional și celorlalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea respectivă de operare a sistemelor electroenergetice o justificare a deciziei sale.
(7) În cazul în care o acțiune coordonată este supusă revizuirii în conformitate cu alin. (6), cererea de revizuire nu are efect suspensiv asupra acțiunii coordonate decât în cazul în care punerea în aplicare a acțiunii coordonate ar duce la o încălcare a limitelor de siguranță în funcționare definite de fiecare operator al sistemului de transport individual, în conformitate cu liniile directoare menționate la alin. (2).	La alineatul (7) textul „în conformitate cu liniile directoare menționate la alin. (2).” se va substitui cu textul „în conformitate cu Liniile directoare privind operarea sistemului de transport aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025.”	(7) În cazul în care o acțiune coordonată este supusă revizuirii în conformitate cu alin. (6), cererea de revizuire nu are efect suspensiv asupra acțiunii coordonate decât în cazul în care punerea în aplicare a acțiunii coordonate ar duce la o încălcare a limitelor de siguranță în funcționare definite de fiecare operator al sistemului de transport individual, în conformitate cu Liniile directoare privind operarea sistemului de transport aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025.
Articolul 62. Programul de conformitate și agentul de conformitate		
(2) Persoana fizică sau juridică care urmează să exercite funcțiile agentului de conformitate este propusă spre aprobare Agenției de către operatorul sistemului de distribuție. Concomitent, operatorul sistemului de distribuție prezintă Agenției proiectul contractului ce urmează a fi încheiat de acesta cu agentul de conformitate și care trebuie să cuprindă inclusiv prevederile referitoare la începerea, durata și rezoluțiunea contractului, condițiile de salarizare,	La alineatul (2) și (5) cuvântul „rezoluțiunea”, la orice formă gramaticală, se va substitui cu textul „încetarea” la forma gramaticală corespunzătoare.	(2) Persoana fizică sau juridică care urmează să exercite funcțiile agentului de conformitate este propusă spre aprobare Agenției de către operatorul sistemului de distribuție. Concomitent, operatorul sistemului de distribuție prezintă Agenției proiectul contractului ce urmează a fi încheiat de acesta cu agentul de conformitate și care trebuie să cuprindă inclusiv prevederile referitoare la începerea, durata și încetarea contractului, condițiile de salarizare,

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
drepturile și obligațiile de bază, alte drepturi și obligații. (5) După încheierea contractului corespunzător cu agentul de conformitate, operatorul sistemului de distribuție poate să modifice condițiile contractuale sau poate rezolvi acest contract numai dacă a obținut, în prealabil, acordul Agenției în acest sens. Termenul de examinare de către Agenție a cererii operatorului sistemului de distribuție de modificare sau rezoluțiune a contractului cu agentul de conformitate nu poate depăși o lună. În cazul în care există îndoieli cu privire la justificarea rezoluțiunii contractului de către operatorul sistemului de distribuție, Agenția nu își dă acordul în acest sens. La solicitarea Agenției, operatorul sistemului de distribuție este obligat să ceară rezoluțiunea contractului cu agentul de conformitate din motive de lipsă de independență sau de capacitate profesională, care afectează buna îndeplinire a obligațiilor prevăzute de lege.		drepturile și obligațiile de bază, alte drepturi și obligații. (5) După încheierea contractului corespunzător cu agentul de conformitate, operatorul sistemului de distribuție poate să modifice condițiile contractuale sau poate rezolvi acest contract numai dacă a obținut, în prealabil, acordul Agenției în acest sens. Termenul de examinare de către Agenție a cererii operatorului sistemului de distribuție de modificare sau încetare a contractului cu agentul de conformitate nu poate depăși o lună. În cazul în care există îndoieli cu privire la justificarea încetării contractului de către operatorul sistemului de distribuție, Agenția nu își dă acordul în acest sens. La solicitarea Agenției, operatorul sistemului de distribuție este obligat să ceară încetării contractului cu agentul de conformitate din motive de lipsă de independență sau de capacitate profesională, care afectează buna îndeplinire a obligațiilor prevăzute de lege.
Articolul 64. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de distribuție		
(5) Operatorul sistemului de distribuție achiziționează produsele și serviciile necesare exploatării eficiente, sigure și fiabile a rețelelor electrice de distribuție pe baza unor reguli obiective, transparente și nediscriminatorii, care reflectă costurile și care se elaborează de operatorul sistemului de distribuție cu consultarea operatorului sistemului de transport și a altor participanți la piață relevanți, și ținând cont de TCM-urile relevante aprobate de Agenție conform art. 39.	La alineatul (5) textul „, și ținând cont de TCM-urile relevante aprobate de Agenție conform art. 39.” se va substitui cu textul „, și ținând cont metodologiile aprobate de Agenție în conformitate cu art. 9 alin. (3), art. 10 alin. (2) lit. h) și art. 131.”.	(5) Operatorul sistemului de distribuție achiziționează produsele și serviciile necesare exploatării eficiente, sigure și fiabile a rețelelor electrice de distribuție pe baza unor reguli obiective, transparente și nediscriminatorii, care reflectă costurile și care se elaborează de operatorul sistemului de distribuție cu consultarea operatorului sistemului de transport și a altor participanți la piață relevanți, și ținând cont metodologiile aprobate de Agenție în conformitate cu art. 9 alin. (3), art. 10 alin. (2) lit. h) și art. 131.
(9) Operatorul sistemului de distribuție cooperează cu operatorul sistemului de transport pentru a asigura participarea efectivă pe piața cu amănuntul a	La alineatul (9) se completează cu textul „și pct. 667 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025.”.	(9) Operatorul sistemului de distribuție cooperează cu operatorul sistemului de transport pentru a asigura participarea efectivă pe piața cu amănuntul a

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
energiei electrice, pe piața angro a energiei electrice și pe piața de echilibrare a participanților la piață racordați la rețelele lor electrice. Prestarea serviciilor de echilibrare care rezultă din resursele situate în rețelele electrice de distribuție se agreează în prealabil cu operatorul sistemului de transport în conformitate cu art. 75.		energiei electrice, pe piața angro a energiei electrice și pe piața de echilibrare a participanților la piață racordați la rețelele lor electrice. Prestarea serviciilor de echilibrare care rezultă din resursele situate în rețelele electrice de distribuție se agreează în prealabil cu operatorul sistemului de transport în conformitate cu art. 75 și pct. 667 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025.
Articolul 65. Stimulente pentru utilizarea flexibilității în rețelele electrice de distribuție		
(1) Agenția stabilește în Regulile pieței energiei electrice și în alte acte normative relevante măsuri care să stimuleze operatorul sistemului de distribuție să achiziționeze servicii de flexibilitate, inclusiv gestionarea congestiilor în regiunea pe care o deservește, în vederea îmbunătățirii eficienței în exploatarea și dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție. Operatorului sistemului de distribuție i se permite să achiziționeze astfel de servicii de la entitățile care oferă servicii de producere distribuită, de consum dispecerizabil sau de stocare a energiei pentru a promova luarea de măsuri de eficiență energetică, în cazul în care astfel de servicii reduc în mod eficient din punctul de vedere al costurilor necesitatea de modernizare sau de înlocuire a capacităților de energie electrică și susțin funcționarea în siguranță a rețelei electrice de distribuție. Operatorul sistemului de distribuție achiziționează astfel de servicii conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, cu excepția cazului în care, în urma unei evaluări a circumstanțelor din sectorul electroenergetic în ceea ce privește serviciile de flexibilitate, Agenția a stabilit că achiziția acestor servicii nu este eficientă din punct de vedere economic sau că o astfel de achiziție ar duce la denaturări grave ale pieței	La alineatul (1) cuvintele „în alte acte normative relevante” se va substituie cu cuvintele „în alte acte normative de reglementare relevante”.	(1) Agenția stabilește în Regulile pieței energiei electrice și în alte acte normative de reglementare relevante măsuri care să stimuleze operatorul sistemului de distribuție să achiziționeze servicii de flexibilitate, inclusiv gestionarea congestiilor în regiunea pe care o deservește, în vederea îmbunătățirii eficienței în exploatarea și dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție. Operatorului sistemului de distribuție i se permite să achiziționeze astfel de servicii de la entitățile care oferă servicii de producere distribuită, de consum dispecerizabil sau de stocare a energiei pentru a promova luarea de măsuri de eficiență energetică, în cazul în care astfel de servicii reduc în mod eficient din punctul de vedere al costurilor necesitatea de modernizare sau de înlocuire a capacităților de energie electrică și susțin funcționarea în siguranță a rețelei electrice de distribuție. Operatorul sistemului de distribuție achiziționează astfel de servicii conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, cu excepția cazului în care, în urma unei evaluări a circumstanțelor din sectorul electroenergetic în ceea ce privește serviciile de flexibilitate, Agenția a stabilit că achiziția acestor servicii nu este eficientă din punct de vedere economic sau că o astfel de achiziție ar duce la denaturări grave ale pieței

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
sau la congestii mai ridicate. Atunci când efectuează evaluarea respectivă, Agenția consultă operatorii de sistem, participanții la piață relevanți și utilizatorii de sistem în vederea identificării tipurilor de servicii de flexibilitate care pot fi oferite pe piață și a evaluării disponibilității acestora.		sau la congestii mai ridicate. Atunci când efectuează evaluarea respectivă, Agenția consultă operatorii de sistem, participanții la piață relevanți și utilizatorii de sistem în vederea identificării tipurilor de servicii de flexibilitate care pot fi oferite pe piață și a evaluării disponibilității acestora.
Articolul 71. Accesul la rețelele electrice		
(7) Operatorul sistemului de transport nu este în drept să refuze un nou punct de racordare al unei centrale electrice sau al unei instalații de stocare a energiei pe motiv că acest lucru ar duce la costuri suplimentare generate de creșterea necesară a capacității elementelor de sistem în perimetrul imediat al punctului de racordare, comparativ cu costurile aprobate conform planului anual de investiții. În acest caz, operatorul sistemului de transport procedează în conformitate cu prevederile art. 37 alin. (2).	**1.** La articolul 71 alineatul (7) va avea următorul cuprins: *„(7) Operatorul sistemului de transport nu este în drept să refuze un nou punct de racordare al unei centrale electrice sau al unei instalații de stocare a energiei pe motiv că acest lucru ar duce la costuri suplimentare generate de creșterea necesară a capacității elementelor de sistem în perimetrul imediat al punctului de racordare”.*	*(7) Operatorul sistemului de transport nu este în drept să refuze un nou punct de racordare al unei centrale electrice sau al unei instalații de stocare a energiei pe motiv că acest lucru ar duce la costuri suplimentare generate de creșterea necesară a capacității elementelor de sistem în perimetrul imediat al punctului de racordare.*
Articolul 72. Procesul de racordare la rețelele electrice		
a) instalațiilor de utilizare cu o putere contractată mai mare de 150 kW; d) instalațiilor electrice ale instituțiilor medicale; h) rețelelor de iluminat public.	Articolul 72 alin. (19) lit. a) și lit. h) se exclud, iar lit. d) se completează cu cuvintele „ *, cu excepția blocurilor administrative”.*	- d) instalațiilor electrice ale instituțiilor medicale, cu excepția blocurilor administrative; -
-	se completează cu alineatul (20), cu următorul cuprins: *„(20) Agenția consolidează mecanismul de monitorizare a activității electricienilor autorizați prin verificarea anuală a unui număr prestabilit de instalații electrice executate de către aceștia, în conformitate cu regulamentul prevăzut la art. 9 alin (2) lit. c).”.*	*(20) Agenția consolidează mecanismul de monitorizare a activității electricienilor autorizați prin verificarea anuală a unui număr prestabilit de instalații electrice executate de către aceștia, în conformitate cu regulamentul prevăzut la art. 9 alin (2) lit. c).*
Articolul 73. Dispoziții specifice privind procesul de racordare la rețelele electrice și transmiterea în proprietatea operatorului de sistem a instalațiilor, echipamentelor, liniilor electrice aparținând terților		
-	se completează cu alineatele (3^1) și (3^2) cu următorul cuprins: *„(3^1) Punctul de delimitare se stabilește la limita dreptului de proprietate al întreprinderilor electroenergetice, al utilizatorilor de sistem asupra rețelelor electrice, a instalațiilor electrice și delimitează*	(3^1) Punctul de delimitare se stabilește la limita dreptului de proprietate al întreprinderilor electroenergetice, al utilizatorilor de sistem asupra rețelelor

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	responsabilitatea acestora privind exploatarea rețelelor electrice, a instalațiilor electrice, aflate în proprietatea lor. *(3²)Prin derogare de la regula prevăzută în alineatul* (3¹)*, în cazul instalațiilor de stocare a energiei, la stabilirea punctului de delimitare se ia în considerare și instalația de stocare a energiei exploatată de operatorul instalației de stocare a energiei supra căreia acesta deține dreptul de folosință în temeiul unui contract de leasing*. În acest caz responsabilitatea privind exploatarea instalației de racordare a instalației de stocare a energiei este în sarcina operatorului instalației respective de stocare a energiei.”	electrice, a instalațiilor electrice și delimitează responsabilitatea acestora privind exploatarea rețelelor electrice, a instalațiilor electrice, aflate în proprietatea lor. (3²)Prin derogare de la regula prevăzută în alineatul (3¹), în cazul instalațiilor de stocare a energiei, la stabilirea punctului de delimitare se ia în considerare și instalația de stocare a energiei exploatată de operatorul instalației de stocare a energiei supra căreia acesta deține dreptul de folosință în temeiul unui contract de leasing. În acest caz responsabilitatea privind exploatarea instalației de racordare a instalației de stocare a energiei este în sarcina operatorului instalației respective de stocare a energiei.
-	se completează cu alin. (9), cu următorul cuprins: „(9) Se interzice operatorilor de sistem și angajaților acestora să discrimineze solicitanții în procesul de acordare a accesului la rețelele electrice și, nemijlocit, în procesul de racordare, să acorde un tratament preferențial anumitor solicitanți, precum și să recomande, să promoveze ori să sugereze contractarea unui anumit proiectant și/sau electrician autorizat pentru proiectarea și, respectiv, executarea instalației de racordare. Angajații operatorului de sistem care dețin, direct sau indirect, acțiuni ori părți sociale sau exercită, direct ori indirect, controlul asupra unei persoane juridice care desfășoară activități de proiectare și/sau executare a instalațiilor de racordare sunt obligați să informeze în scris operatorul de sistem despre această situație, iar operatorul de sistem este obligat să instituie măsurile necesare pentru prevenirea conflictelor de interese și să asigure că angajații respectivi nu participă la examinarea cererilor de racordare și la luarea deciziilor referitoare la lucrările executate de persoanele juridice respective.”.	(9) Se interzice operatorilor de sistem și angajaților acestora să discrimineze solicitanții în procesul de acordare a accesului la rețelele electrice și, nemijlocit, în procesul de racordare, să acorde un tratament preferențial anumitor solicitanți, precum și să recomande, să promoveze ori să sugereze contractarea unui anumit proiectant și/sau electrician autorizat pentru proiectarea și, respectiv, executarea instalației de racordare. Angajații operatorului de sistem care dețin, direct sau indirect, acțiuni ori părți sociale sau exercită, direct ori indirect, controlul asupra unei persoane juridice care desfășoară activități de proiectare și/sau executare a instalațiilor de racordare sunt obligați să informeze în scris operatorul de sistem despre această situație, iar operatorul de sistem este obligat să instituie măsurile necesare pentru prevenirea conflictelor de interese și să asigure că angajații respectivi nu participă la examinarea cererilor de racordare și la luarea deciziilor referitoare la lucrările executate de persoanele juridice respective.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Articolul 75. Cooperarea dintre operatorul sistemului de distribuție și operatorul sistemului de transport		
(3) Operatorul sistemului de transport și operatorul sistemului de distribuție cooperează în vederea facilitării și permiterii furnizării de rezerve de putere activă prin intermediul grupurilor de furnizare a rezervelor sau al unităților de furnizare a rezervelor situate în sistemele de distribuție, în conformitate cu cerințele stabilite în liniile directoare privind operarea sistemului de transport, precum și în vederea îndeplinirii altor funcții și atribuții stabilite în prezenta lege, în codurile rețelelor electrice și în liniile directoare prevăzute la art. 39.	La alineatul (3) cuvintele „în conformitate cu cerințele stabilite în liniile directoare privind operarea sistemului de transport, precum și în vederea îndeplinirii altor funcții și atribuții stabilite în prezenta lege,” se substituie cu textul „în conformitate cu cerințele stabilite în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025 precum și în vederea îndeplinirii altor funcții și atribuții stabilite în prezenta lege”.	(3) Operatorul sistemului de transport și operatorul sistemului de distribuție cooperează în vederea facilitării și permiterii furnizării de rezerve de putere activă prin intermediul grupurilor de furnizare a rezervelor sau al unităților de furnizare a rezervelor situate în sistemele de distribuție, în conformitate cu cerințele stabilite în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025 precum și în vederea îndeplinirii altor funcții și atribuții stabilite în prezenta lege, în codurile rețelelor electrice și în liniile directoare prevăzute la art. 39.
Articolul 76. Evidența și măsurarea energiei electrice		
Articolul 76. Evidența și măsurarea energiei electrice (1) Energia electrică produsă, livrată, furnizată și consumată se măsoară prin intermediul echipamentelor de măsurare. Echipamentele de măsurare utilizate pentru măsurarea fluxurilor de energie electrică, pentru determinarea și decontarea consumului de energie electrică între părțile contractante sunt supuse verificării metrologice conform Legii metrologiei nr. 19/2016, iar operatorii de sistem sunt responsabili de instalarea și de sigilarea acestora în condițiile stabilite în prezentul articol. (2) Locul instalării echipamentului de măsurare se stabilește și măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale se efectuează în conformitate cu prevederile Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale aprobat de Agenție, care se aplică în mod nediscriminatoriu operatorilor de sistem și utilizatorilor de sistem. (3) Măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale se realizează cu ajutorul	Articolul 76 va avea următorul cuprins: *„(1) Energia electrică produsă, livrată, furnizată și consumată se măsoară prin intermediul contoarelor de energie electrică, ale căror tipuri sunt incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat pe site-ul web oficial al Institutului Național de Metrologie. Contoarele de energie electrică utilizate pentru măsurarea fluxurilor de energie electrică, precum și pentru determinarea și decontarea cantităților de energie electrică între părți sunt supuse verificării metrologice conform Legii metrologiei nr. 19/2016, iar operatorii de sistem sunt responsabili de instalarea, sigilarea și de verificarea metrologică a acestora în condițiile stabilite în prezentul articol. Pentru prestarea și decontarea serviciilor de consum dispecerizabil și a serviciilor de flexibilitate pot fi utilizate și datele provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate, cu condiția respectării cerințelor prevăzute la art. 76[1].* *(2) Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale aprobat de Agenție stabilește principiile, cerințele și regulile aplicabile măsurării energiei electrice în scopuri comerciale, inclusiv cele privind locul instalării contoarelor de energie electrică, instalarea, sigilarea, exploatarea, întreținerea, verificarea metrologică și înlocuirea acestora, precum și citirea indicațiilor, colectarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea și prezentarea datelor de măsurare. Regulamentul se aplică în mod nediscriminatoriu operatorilor de sistem și utilizatorilor de sistem..*	**Articolul 76.** Evidența și măsurarea energiei electrice (1) Energia electrică produsă, livrată, furnizată și consumată se măsoară prin intermediul contoarelor de energie electrică, ale căror tipuri sunt incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat pe site-ul web oficial al Institutului Național de Metrologie. Contoarele de energie electrică utilizate pentru măsurarea fluxurilor de energie electrică, precum și pentru determinarea și decontarea cantităților de energie electrică între părți sunt supuse verificării metrologice conform Legii metrologiei nr. 19/2016, iar operatorii de sistem sunt responsabili de instalarea, sigilarea și de verificarea metrologică a acestora în condițiile stabilite în prezentul articol. Pentru prestarea și decontarea serviciilor de consum dispecerizabil și a serviciilor de flexibilitate pot fi utilizate și datele provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate, cu condiția respectării cerințelor prevăzute la art. 76[1].

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
echipamentelor de măsurare ale căror tipuri sunt incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat pe site-ul web oficial al Institutului Național de Metrologie. Operatorul de sistem efectuează lucrările de montare și demontare a echipamentelor de măsurare ale consumatorului final, precum și lucrările de conectare a echipamentelor de măsurare ale consumatorilor finali, ale producătorilor sau ale operatorilor instalațiilor de stocare la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem respectiv. (4) Cheltuielile legate de cumpărarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare pentru consumatorii casnici sunt suportate de operatorul sistemului de distribuție din sursele incluse în tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, cu excepția cazurilor în care consumatorul casnic solicită instalarea unui sistem de măsurare inteligent în conformitate cu art. 77. În acest din urmă caz, consumatorul casnic respectiv suportă cheltuielile de cumpărare, întreținere și înlocuire a echipamentului de măsurare respectiv. (5) Prin derogare de la prevederile alin. (4) din prezentul articol și ale art. 24 alin. (4) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, cheltuielile privind cumpărarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare pentru consumatorii casnici care dețin centrale electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt suportate de către aceștia. (6) Cheltuielile legate de cumpărarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și	*(3) Operatorul de sistem este responsabil de efectuarea lucrărilor de montare și demontare a contoarelor de energie electrică ale consumatorilor finali, precum și de lucrările de conectare a contoarelor de energie electrică ale consumatorilor finali la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem respectiv.* *(4) Cheltuielile legate de cumpărarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea contoarelor de energie electrică pentru consumatorii finali, precum și cheltuielile legate de lucrările de conectare a contoarelor de energie electrică ale consumatorilor finali sunt suportate de operatorii de sistem din sursele incluse în tarifele reglementate pentru serviciul de transport al energie electrice, și, respectiv, pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, cu excepția cazurilor în care consumatorul final solicită instalarea unui contor inteligent de energie electrică în conformitate cu art. 77 alin. (8). În acest din urmă caz, cheltuielile aferente se suportă de consumatorul final respectiv.* *(5) Lucrările de montare, întreținere și de demontare a echipamentelor auxiliare de măsurare se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale aprobat de Agenție.* *(6) Cheltuielile legate de achiziționarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, după caz, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor auxiliare de măsurare ale consumatorilor finali, precum și cheltuielile legate de conectarea acestor echipamente auxiliare de măsurare la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem sunt suportate integral de către consumatorii finali respectivi.* *(7) Prin derogare de la prevederile alin. (4) și (6) din prezentul articol, în cazul adoptării deciziei de implementare a sistemelor de măsurare inteligente în conformitate cu art. 77, principiile de partajare a costurilor se stabilesc de Agenție în conformitate cu art. 77 alin. (5).* *(8) Operatorul de sistem este responsabil de efectuarea lucrărilor de conectare a echipamentelor auxiliare de măsurare ale producătorilor sau ale operatorilor instalațiilor de stocare a energiei la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem respectiv, iar cheltuielile aferente le suportă producătorii sau, după caz, de operatorii instalațiilor de stocare a energiei.* *(9) Producătorii, operatorii instalațiilor de stocare a energiei și consumatorii finali sunt obligați să acorde acces reprezentanților*	(2) Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale aprobat de Agenție stabilește principiile, cerințele și regulile aplicabile măsurării energiei electrice în scopuri comerciale, inclusiv cele privind locul instalării contoarelor de energie electrică, instalarea, sigilarea, exploatarea, întreținerea, verificarea metrologică și înlocuirea acestora, precum și citirea indicațiilor, colectarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea și prezentarea datelor de măsurare. Regulamentul se aplică în mod nediscriminatoriu operatorilor de sistem și utilizatorilor de sistem.. (3) Operatorul de sistem este responsabil de efectuarea lucrărilor de montare și demontare a contoarelor de energie electrică ale consumatorilor finali, precum și de lucrările de conectare a contoarelor de energie electrică ale consumatorilor finali la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem respectiv. (4) Cheltuielile legate de cumpărarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea contoarelor de energie electrică pentru consumatorii finali, precum și cheltuielile legate de lucrările de conectare a contoarelor de energie electrică ale consumatorilor finali sunt suportate de operatorii de sistem din sursele incluse în tarifele reglementate pentru serviciul de transport al energie electrice, și, respectiv, pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, cu excepția cazurilor în care consumatorul final solicită instalarea unui contor inteligent de energie electrică în conformitate cu art. 77 alin. (8). În acest din urmă caz, cheltuielile aferente se suportă de consumatorul final respectiv. (5) Lucrările de montare, întreținere și de demontare a echipamentelor auxiliare de

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
înlocuirea echipamentelor de măsurare pentru consumatorii noncasnici, precum și cheltuielile legate de conectarea acestor echipamente de măsurare la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem sunt suportate integral de către consumatorii noncasnici. (7) La cererea scrisă a consumatorului noncasnic, operatorul sistemului de distribuție efectuează verificarea metrologică periodică a echipamentului de măsurare conectat direct la rețeaua electrică de distribuție. În acest caz, consumatorul noncasnic achită tariful pentru prestarea acestui serviciu auxiliar, aprobat de Agenție în conformitate cu metodologia tarifară pentru serviciile auxiliare. (8) Producătorii, operatorii instalațiilor de stocare a energiei și consumatorii finali sunt obligați să acorde acces reprezentanților operatorilor de sistem la echipamentele de măsurare care se află în limitele proprietății acestora în vederea exercitării funcțiilor stabilite pentru operatorii de sistem în prezenta lege și în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale. (9) Producătorii, operatorii instalațiilor de stocare a energiei și consumatorii finali sunt obligați să păstreze intacte și să nu intervină asupra echipamentelor de măsurare instalate în limitele proprietății lor. În cazul în care deteriorarea echipamentului de măsurare este cauzată din vina consumatorului respectiv, acesta suportă cheltuielile de dezinstalare, reparare, verificare metrologică, instalare sau de înlocuire a echipamentului de măsurare deteriorat. (10) Consumatorii finali trebuie să poată citi cu ușurință indicațiile echipamentelor de măsurare, fie direct, fie	*operatorilor de sistem la contoarele de energie electrică care se află în limitele proprietății acestora în vederea exercitării funcțiilor stabilite pentru operatorii de sistem în prezenta lege și în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale.* *(10) Producătorii, operatorii instalațiilor de stocare a energiei și consumatorii finali sunt obligați să păstreze intacte și să nu intervină asupra contoarelor de energie electrică în limitele proprietății lor. În cazul în care deteriorarea contorului de energie electrică este cauzată din vina consumatorului respectiv, acesta suportă cheltuielile de dezinstalare, reparare, verificare metrologică, instalare sau de înlocuire a contorului de energie electrică deteriorat.* *(11) Consumatorii finali trebuie să poată citi cu ușurință indicațiile contoarelor de energie electrică, fie direct, fie indirect, printr-o interfață online sau printr-o altă interfață adecvată.*	măsurare se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale aprobat de Agenție. (6) Cheltuielile legate de achiziționarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, după caz, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor auxiliare de măsurare ale consumatorilor finali, precum și cheltuielile legate de conectarea acestor echipamente auxiliare de măsurare la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem sunt suportate integral de către consumatorii finali respectivi. (7) Prin derogare de la prevederile alin. (4) și (6) din prezentul articol, în cazul adoptării deciziei de implementare a sistemelor de măsurare inteligente în conformitate cu art. 77, principiile de partajare a costurilor se stabilesc de Agenție în conformitate cu art. 77 alin. (5). (8) Operatorul de sistem este responsabil de efectuarea lucrărilor de conectare a echipamentelor auxiliare de măsurare ale producătorilor sau ale operatorilor instalațiilor de stocare a energiei la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem respectiv, iar cheltuielile aferente le suportă producătorii sau, după caz, de operatorii instalațiilor de stocare a energiei. (9) Producătorii, operatorii instalațiilor de stocare a energiei și consumatorii finali sunt obligați să acorde acces reprezentanților operatorilor de sistem la contoarele de energie electrică care se află în limitele proprietății acestora în vederea exercitării funcțiilor stabilite pentru operatorii de sistem în prezenta lege și în Regulamentul privind

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
indirect, printr-o interfață online sau printr-o altă interfață adecvată.		măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale. (10) Producătorii, operatorii instalațiilor de stocare a energiei și consumatorii finali sunt obligați să păstreze intacte și să nu intervină asupra contoarelor de energie electrică în limitele proprietății lor. În cazul în care deteriorarea contorului de energie electrică este cauzată din vina consumatorului respectiv, acesta suportă cheltuielile de dezinstalare, reparare, verificare metrologică, instalare sau de înlocuire a contorului de energie electrică deteriorat. (11) Consumatorii finali trebuie să poată citi cu ușurință indicațiile contoarelor de energie electrică, fie direct, fie indirect, printr-o interfață online sau printr-o altă interfață adecvată.
Capitolul VI DISPOZIȚII COMUNE PRIVIND SERVICIILE DE TRANSPORT AL ENERGIEI ELECTRICE ȘI DE DISTRIBUȚIE A ENERGIEI ELECTRICE		
-	26. Capitolul VI se va completa cu articolul 76[1] cu următorul cuprins: „Articolul 76[1]. Dispozitivul de măsurare dedicat (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 77, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție și participanții la piață relevanți, inclusiv agregatorii independenți, pot utiliza, cu acordul consumatorului final, datele provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate pentru a asigura observabilitatea și decontarea serviciilor de consum dispecerizabil și a serviciilor de flexibilitate, inclusiv datele provenite de la instalațiile de stocare a energiei. (2) În sensul prezentului articol, utilizarea datelor provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate se realizează cu respectarea art. 78 din prezenta lege, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și a altor acte normative care reglementează protecția datelor și a vieții private. În cazul utilizării acestor date în scopuri de cercetare, informațiile sunt agregate și anonimizate. (3) În cazul în care un consumator final nu dispune de un contor inteligent de energie electrică instalat sau în cazul în care contorul inteligent de energie electrică al acestuia nu pune la dispoziție datele necesare pentru prestarea serviciilor de consum dispecerizabil sau pentru	Articolul 76[1]. Dispozitivul de măsurare dedicat (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 77, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție și participanții la piață relevanți, inclusiv agregatorii independenți, pot utiliza, cu acordul consumatorului final, datele provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate pentru a asigura observabilitatea și decontarea serviciilor de consum dispecerizabil și a serviciilor de flexibilitate, inclusiv datele provenite de la instalațiile de stocare a energiei. (2) În sensul prezentului articol, utilizarea datelor provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate se realizează cu respectarea art. 78 din prezenta lege, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și a altor acte

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	prestarea serviciilor de flexibilitate, inclusiv prin intermediul unui agregator independent, operatorii sistemelor de transport și operatorii sistemelor de distribuție acceptă datele provenite de la un dispozitiv de măsurare dedicat, dacă sunt disponibile, pentru decontarea serviciilor de consum dispecerizabil și al serviciilor de flexibilitate, inclusiv datele provenite de la stocarea energiei. La achiziționarea serviciilor de flexibilitate, operatorii de sistem nu discriminează consumatorii finali care utilizează astfel de dispozitive. Respectiva obligație se aplică sub rezerva respectării normelor și a cerințelor instituite în conformitate cu alin. (4). (4) Normele și cerințele privind validarea datelor provenite de la dispozitivul de măsurare dedicat în vederea verificării și a asigurării calității și a coerenței datelor relevante, precum și a interoperabilității, se stabilesc în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale prevăzut la art. 76 alin. (2), în conformitate cu prevederile art. 78 din prezenta lege și ale altor acte normative aplicabile care transpun legislația relevantă a Uniunii Europene.”	normative care reglementează protecția datelor și a vieții private. În cazul utilizării acestor date în scopuri de cercetare, informațiile sunt agregate și anonimizate. (3) În cazul în care un consumator final nu dispune de un contor inteligent de energie electrică instalat sau în cazul în care contorul inteligent de energie electrică al acestuia nu pune la dispoziție datele necesare pentru prestarea serviciilor de consum dispecerizabil sau pentru prestarea serviciilor de flexibilitate, inclusiv prin intermediul unui agregator independent, operatorii sistemelor de transport și operatorii sistemelor de distribuție acceptă datele provenite de la un dispozitiv de măsurare dedicat, dacă sunt disponibile, pentru decontarea serviciilor de consum dispecerizabil și al serviciilor de flexibilitate, inclusiv datele provenite de la stocarea energiei. La achiziționarea serviciilor de flexibilitate, operatorii de sistem nu discriminează consumatorii finali care utilizează astfel de dispozitive. Respectiva obligație se aplică sub rezerva respectării normelor și a cerințelor instituite în conformitate cu alin. (4). (4) Normele și cerințele privind validarea datelor provenite de la dispozitivul de măsurare dedicat în vederea verificării și a asigurării calității și a coerenței datelor relevante, precum și a interoperabilității, se stabilesc în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale prevăzut la art. 76 alin. (2), în conformitate cu prevederile art. 78 din prezenta lege și ale altor acte normative aplicabile care transpun legislația relevantă a Uniunii Europene.
Articolul 77. Sisteme de măsurare inteligente		
-	Se completează cu alineatul (3^1), cu următorul cuprins: *„(3^1) În cazul în care evaluările cost-beneficiu efectuate de operatorii de sistem au rezultate diferite, fiind pozitive pentru unii operatori de sistem și negative pentru alții, Agenția poate decide implementarea sistemelor*	3^1) În cazul în care evaluările cost-beneficiu efectuate de operatorii de sistem au rezultate diferite, fiind pozitive pentru unii operatori de sistem și negative pentru alții,

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	de măsurare inteligente de către operatorii de sistem pentru care evaluarea cost-beneficiu a avut rezultat negativ, ținând cont de beneficiile pentru consumatorii finali, de necesitatea asigurării interoperabilității și a dezvoltării coordonate a sistemelor de măsurare inteligente, precum și de alte criterii stabilite prin hotărârea prevăzută la alin. (3). În acest caz, operatorii de sistem respectivi elaborează programul de implementare prevăzut la alin. (3) și îndeplinesc obligațiile prevăzute la alin. (5) și (6).";	Agenția poate decide implementarea sistemelor de măsurare inteligente de către operatorii de sistem pentru care evaluarea cost-beneficiu a avut rezultat negativ, ținând cont de beneficiile pentru consumatorii finali, de necesitatea asigurării interoperabilității și a dezvoltării coordonate a sistemelor de măsurare inteligente, precum și de alte criterii stabilite prin hotărârea prevăzută la alin. (3). În acest caz, operatorii de sistem respectivi elaborează programul de implementare prevăzut la alin. (3) și îndeplinesc obligațiile prevăzute la alin. (5) și (6).
d) operatorul de sistem asigură că echipamentele de măsurare a energiei electrice ale consumatorilor activi care livrează energie electrică în rețeaua electrică înregistrează energia electrică livrată în rețea de la locurile de consum ale acestor consumatori activi;	La alineatul (6) lit. d) cuvintele „echipamentele de măsurare a energiei electrice" se substituie cu cuvintele „contoarele de energie electrică";	d) operatorul de sistem asigură că contoarele de energie electrică ale consumatorilor activi care livrează energie electrică în rețeaua electrică înregistrează energia electrică livrată în rețea de la locurile de consum ale acestor consumatori activi;
(8) În cazul evaluării negative a implementării sistemelor de măsurare inteligente, conform alin. (7), sau în cazul în care sistemele de măsurare inteligente nu sunt încă implementate de către operatorul de sistem, consumatorul final este în drept, la cerere, suportând costurile aferente, să instaleze sau, după caz, să modernizeze, în condiții echitabile, rezonabile și eficiente din punctul de vedere al costurilor, un sistem de măsurare inteligent. Sistemul de măsurare inteligent trebuie să corespundă cerințelor stabilite în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale, să fie interoperabil și capabil să ofere conectivitatea dorită a infrastructurii de măsurare cu sistemele de gestionare a energiei în timp aproape real.	La alineatul (8) va avea următorul cuprins: „(8) În cazul evaluării negative a implementării sistemelor de măsurare inteligente, conform alin. (7) și în cazul în care sistemele de măsurare inteligente nu sunt implementate în mod sistematic, consumatorul final este în drept, la cerere, suportând costurile aferente, să instaleze sau, după caz, să modernizeze, în condiții echitabile, rezonabile și eficiente din punctul de vedere al costurilor, un contor inteligent de energie electrică. Contorul inteligent de energie electrică trebuie să corespundă cerințelor stabilite în prezentul articol și în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale, să fie interoperabil și capabil să ofere conectivitatea dorită a infrastructurii de măsurare cu sistemele de gestionare a energiei în timp aproape real.";	(8) În cazul evaluării negative a implementării sistemelor de măsurare inteligente, conform alin. (7) și în cazul în care sistemele de măsurare inteligente nu sunt implementate în mod sistematic, consumatorul final este în drept, la cerere, suportând costurile aferente, să instaleze sau, după caz, să modernizeze, în condiții echitabile, rezonabile și eficiente din punctul de vedere al costurilor, un contor inteligent de energie electrică. Contorul inteligent de energie electrică trebuie să corespundă cerințelor stabilite în prezentul articol și în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale, să fie interoperabil și capabil să ofere conectivitatea dorită a infrastructurii de măsurare cu sistemele de gestionare a energiei în timp aproape real.
(9) La cererea consumatorului final depusă în temeiul alin. (8), operatorul de sistem prezintă o ofertă pentru sistemele de	La alineatul (9) cuvintele *„sistemul de măsurare inteligent"* la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele *„contorul inteligent de energie electrică"*, la forma gramaticală corespunzătoare;	(9) La cererea consumatorului final depusă în temeiul alin. (8), operatorul de sistem prezintă o ofertă pentru sistemele de

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
măsurare inteligente, care precizează și descrie în mod clar cel puțin informații despre funcțiile și interoperabilitatea pe care le poate oferi sistemul de măsurare inteligent propus, serviciile fezabile, beneficiile care pot fi obținute în mod realist cu ajutorul respectivului sistem de măsurare inteligent la acel moment, precum și costurile conexe care urmează să fie suportate de consumatorul final. Operatorul de sistem instalează sistemul de măsurare inteligent în cel mult 4 luni de la data primirii cererii respective, după confirmarea ofertei și semnarea contractului privind instalarea sistemului de măsurare inteligent.		măsurare inteligente, care precizează și descrie în mod clar cel puțin informații despre funcțiile și interoperabilitatea pe care le poate oferi sistemul de măsurare inteligent propus, serviciile fezabile, beneficiile care pot fi obținute în mod realist cu ajutorul respectivului contor inteligent de energie electrică la acel moment, precum și costurile conexe care urmează să fie suportate de consumatorul final. Operatorul de sistem instalează contorul inteligent de energie electrică în cel mult 4 luni de la data primirii cererii respective, după confirmarea ofertei și semnarea contractului privind instalarea sistemului de măsurare inteligent.
-	Se completează cu alineatul (9^1) cu următorul cuprins: *„(9^1) Agenția reexaminează, la intervale regulate, cel puțin o dată la doi ani, și publică costurile aferente instalării sau, după caz, modernizării sistemelor de măsurare inteligente în condițiile alin. (8) și (9) și urmărește evoluția costurilor respective ca urmare a noutăților tehnologice și a eventualelor modernizări ale sistemelor de măsurare inteligente. Operatorii de sistem sunt obligați să prezinte Agenției datele și informațiile necesare pentru îndeplinirea de către acesta a atribuției prevăzute în prezentul alineat, în modul și în termenele stabilite de aceasta.”.*	(9^1) Agenția reexaminează, la intervale regulate, cel puțin o dată la doi ani, și publică costurile aferente instalării sau, după caz, modernizării sistemelor de măsurare inteligente în condițiile alin. (8) și (9) și urmărește evoluția costurilor respective ca urmare a noutăților tehnologice și a eventualelor modernizări ale sistemelor de măsurare inteligente. Operatorii de sistem sunt obligați să prezinte Agenției datele și informațiile necesare pentru îndeplinirea de către acesta a atribuției prevăzute în prezentul alineat, în modul și în termenele stabilite de aceasta.
Articolul 79. Întreruperi, limitări și încetarea livrării energiei electrice		
(1) Operatorul de sistem întrerupe prestarea serviciului de transport al energiei electrice sau a serviciului de distribuție a energiei electrice, pentru un interval de timp cât mai scurt, în situațiile și în condițiile stabilite în prezentul articol, în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, în Regulamentul privind racordarea, în codurile rețelelor electrice și în liniile directoare prevăzute la art. 39, în Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor electrice,	La alineatul (1) după textul „ în codurile rețelelor electrice și în liniile directoare prevăzute la art. 39” se substituie cu textul „în Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 645/2025, în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025”	(1) Operatorul de sistem întrerupe prestarea serviciului de transport al energiei electrice sau a serviciului de distribuție a energiei electrice, pentru un interval de timp cât mai scurt, în situațiile și în condițiile stabilite în prezentul articol, în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, în Regulamentul privind racordarea, în Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
precum și în caz de criză de energie electrică, în conformitate cu Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul electroenergetic și cu Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul electroenergetic.		ANRE nr. 645/2025, în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025, în Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor electrice, precum și în caz de criză de energie electrică, în conformitate cu Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul electroenergetic și cu Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul electroenergetic.
(5) În cazul racordării neautorizate a instalațiilor electrice sau a aparatelor electrice la rețeaua electrică ori în cazul consumului de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare sau prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, operatorul de sistem deconectează de la rețeaua electrică instalațiile electrice racordate neautorizat sau aparatele electrice respective, documentând acest fapt în conformitate cu Regulamentul privind racordarea.	La alineatul (5) cuvintele „echipamentului de măsurare” se substituie cu cuvintele „contorului de energie electrică”.	(5) În cazul racordării neautorizate a instalațiilor electrice sau a aparatelor electrice la rețeaua electrică ori în cazul consumului de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare sau prin intervenție în funcționarea contorului de energie electrică, operatorul de sistem deconectează de la rețeaua electrică instalațiile electrice racordate neautorizat sau aparatele electrice respective, documentând acest fapt în conformitate cu Regulamentul privind racordarea.
Articolul 82. Principii generale		
-	Articolul 82 se va completa cu alineatul (11) cu următorul cuprins: „(11) Prevederile prezentei legi nu afectează aplicarea actelor normative care reglementează pieţele instrumentelor financiare, precum și instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții în ceea ce privește activitățile participanților la piață sau ale operatorului pieței energiei electrice, care implică instrumente financiare în sensul definit în legislația privind pieţele instrumentelor financiare.”	(11) Prevederile prezentei legi nu afectează aplicarea actelor normative care reglementează pieţele instrumentelor financiare, precum și instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții în ceea ce privește activitățile participanților la piață sau ale operatorului pieței energiei electrice, care implică instrumente financiare în sensul definit în legislația privind pieţele instrumentelor financiare.
Articolul 88. Piețe la termen		
Articolul 88. Piețe la termen (1) Operatorul sistemului de transport emite drepturi de transport pe termen lung sau pune în aplicare măsuri echivalente pentru a permite participanților la piață, inclusiv producătorilor de energie	30. Articolul 88 se expune în redacție nouă și va avea următorul cuprins: „Articolul 88. Piețe la termen (1) În conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025, operatorul sistemului de transport emite drepturi de transport pe termen lung sau pune în aplicare măsuri echivalente pentru a permite	Articolul 88. Piețe la termen (1) În conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025, operatorul sistemului de transport emite drepturi de transport pe termen lung sau pune în aplicare măsuri echivalente

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
electrică din surse regenerabile, să își acopere riscurile în materie de preț dincolo de granițele zonei de ofertare, cu excepția cazului în care Agenția și autoritățile de reglementare din zonele de ofertare adiacente au adoptat decizii coordonate de a nu emite drepturi de transport pe termen lung la granița zonei de ofertare. Decizia menționată în prezentul alineat trebuie să se bazeze pe evaluarea pieței la termen, care indică faptul că există suficiente oportunități de acoperire a riscurilor în zonele de ofertare în cauză. (2) Drepturile de transport pe termen lung se alocă în mod transparent și nediscriminatoriu, pe baza mecanismelor de piață și prin intermediul unei platforme unice de alocare. (3) Sub rezerva respectării actelor normative privind concurența, operatorul pieței energiei electrice este în drept să dezvolte produse de acoperire a riscului la termen, inclusiv produse de acoperire a riscului pe termen lung, pentru a oferi participanților la piață, inclusiv producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, posibilități adecvate pentru acoperirea riscurilor financiare rezultate din fluctuațiile prețurilor. Activitatea de acoperire a riscurilor nu se limitează la tranzacțiile din zona de ofertare a Republicii Moldova. (4) Piețele la termen se organizează și funcționează în conformitate cu prezenta lege, cu Regulile pieței energiei electrice, cu liniile directoare privind alocarea capacității pe termen lung, precum și în conformitate cu TCM-urile corespunzătoare aprobate de Agenție.	participanților la piață, inclusiv producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, să își acopere riscurile de preț, cu excepția cazului în care Agenția și autoritățile de reglementare din zonele de ofertare adiacente au adoptat decizii coordonate de a nu emite drepturi de transport pe termen lung la granița zonei de ofertare. Decizia menționată în prezentul alineat trebuie să se bazeze pe evaluarea pieței la termen, care indică faptul că există suficiente oportunități de acoperire a riscurilor în zonele de ofertare în cauză. (2) Drepturile de transport pe termen lung se alocă periodic în mod transparent și nediscriminatoriu, pe baza mecanismelor de piață, prin intermediul unei platforme unice de alocare. Frecvența alocării și scadențele capacității interzonale pe termen lung trebuie să sprijine funcționarea eficientă a piețelor la termen. (3) Structura piețelor la termen trebuie să includă instrumentele necesare pentru îmbunătățirea capacității participanților la piață de a acoperi riscurile de preț pe piața internă a energiei electrice. (4) Platforma unică de alocare, instituită în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, acționează în calitate de entitate care permite alocarea și care facilitează tranzacționarea drepturilor de transport pe termen lung în numele operatorilor sistemelor de transport. Aceasta are forma juridică prevăzută de legislația statului în care a fost constituită. (5) În cazul în care Agenția consideră că nu există suficiente oportunități de acoperire a riscului pentru participanții la piață, și după consultarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în cazul în care piețele la termen se referă la instrumente financiare, în sensul definit în legislația care reglementează piețele instrumentelor financiare, aceasta poate solicita burselor de energie sau operatorilor sistemelor de transport să pună în aplicare măsuri suplimentare, cum ar fi activitățile de formare a pieței, pentru a îmbunătăți lichiditatea piețelor la termen. (6) Sub rezerva respectării actelor normative privind concurența, precum și a actelor normative care reglementează piețele instrumentelor financiare, precum și instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, operatorul pieței energiei electrice este în drept să dezvolte produse de acoperire a riscului la termen, inclusiv produse de acoperire a riscului pe termen lung, pentru a oferi participanților la piață, inclusiv producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, posibilități adecvate pentru acoperirea riscurilor financiare rezultate din fluctuațiile prețurilor. Nu pot fi stabilite cerințe potrivit cărora activitățile de acoperire a riscului prevăzute în prezentul alineat să fie limitate la tranzacțiile efectuate în interiorul Republicii Moldova sau în cadrul unei zone de ofertare.	pentru a permite participanților la piață, inclusiv producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, să își acopere riscurile de preț, cu excepția cazului în care Agenția și autoritățile de reglementare din zonele de ofertare adiacente au adoptat decizii coordonate de a nu emite drepturi de transport pe termen lung la granița zonei de ofertare. Decizia menționată în prezentul alineat trebuie să se bazeze pe evaluarea pieței la termen, care indică faptul că există suficiente oportunități de acoperire a riscurilor în zonele de ofertare în cauză. (2) Drepturile de transport pe termen lung se alocă periodic în mod transparent și nediscriminatoriu, pe baza mecanismelor de piață, prin intermediul unei platforme unice de alocare. Frecvența alocării și scadențele capacității interzonale pe termen lung trebuie să sprijine funcționarea eficientă a piețelor la termen. (3) Structura piețelor la termen trebuie să includă instrumentele necesare pentru îmbunătățirea capacității participanților la piață de a acoperi riscurile de preț pe piața internă a energiei electrice. (4) Platforma unică de alocare, instituită în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, acționează în calitate de entitate care permite alocarea și care facilitează tranzacționarea drepturilor de transport pe termen lung în numele operatorilor sistemelor de transport. Aceasta are forma juridică prevăzută de legislația statului în care a fost constituită. (5) În cazul în care Agenția consideră că nu există suficiente oportunități de acoperire a riscului pentru participanții la piață, și după consultarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în cazul în care piețele la termen se referă la instrumente financiare, în

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	(7) Pieţele la termen se organizează şi funcționează în conformitate cu prezenta lege, Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, TCM-urile corespunzătoare aprobate de Agenție, precum și în conformitate cu alte acte normative de reglementare aprobate de Agenție.”	sensul definit în legislația care reglementează pieţele instrumentelor financiare, aceasta poate solicita burselor de energie sau operatorilor sistemelor de transport să pună în aplicare măsuri suplimentare, cum ar fi activitățile de formare a pieței, pentru a îmbunătăți lichiditatea pieţelor la termen. (6) Sub rezerva respectării actelor normative privind concurența, precum și a actelor normative care reglementează pieţele instrumentelor financiare, precum și instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, operatorul pieței energiei electrice este în drept să dezvolte produse de acoperire a riscului la termen, inclusiv produse de acoperire a riscului pe termen lung, pentru a oferi participanților la piață, inclusiv producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, posibilități adecvate pentru acoperirea riscurilor financiare rezultate din fluctuațiile prețurilor. Nu pot fi stabilite cerințe potrivit cărora activitățile de acoperire a riscului prevăzute în prezentul alineat să fie limitate la tranzacțiile efectuate în interiorul Republicii Moldova sau în cadrul unei zone de ofertare. (7) Pieţele la termen se organizează şi funcționează în conformitate cu prezenta lege, Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, TCM-urile corespunzătoare aprobate de Agenție, precum și în conformitate cu alte acte normative de reglementare aprobate de Agenție.
Articolul 89. Piața pentru ziua următoare și piața intrazilnică. Cuplarea unică a pieţelor		
(2) În sensul prezentei legi, prin cuplarea unică a pieţelor pentru ziua următoare și a pieţelor intrazilnice se înțelege fuziunea pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice din Republica Moldova cu o singură piață paneuropeană interzonală	Alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) În sensul prezentei legi, prin cuplarea unică a pieţelor pentru ziua următoare și a pieţelor intrazilnice se înțelege fuziunea pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice din Republica Moldova cu o singură piață paneuropeană interzonală pentru ziua următoare și intrazilnică. Operatorul sistemului de transport și OPEED organizează în comun	(2) În sensul prezentei legi, prin cuplarea unică a pieţelor pentru ziua următoare și a pieţelor intrazilnice se înțelege fuziunea pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice din Republica Moldova cu o singură piață paneuropeană interzonală pentru

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
pentru ziua următoare și intrazilnică. Operatorul sistemului de transport și OPEED organizează în comun gestionarea piețelor integrate pentru ziua următoare și intrazilnice. Operatorul sistemului de transport și OPEED cooperează la nivelul Comunității Energetice sau, după caz, la nivel regional pentru a maximiza eficiența și eficacitatea tranzacționării pentru ziua următoare și intrazilnice a energiei electrice din Comunitatea Energetică. Obligația de a coopera nu aduce atingere aplicării Legii concurenței nr. 183/2012. La exercitarea funcțiilor lor, operatorul sistemului de transport și OPEED trebuie să îndeplinească obligațiile ce țin de transparență, iar Comitetul de reglementare al Comunității Energetice și Agenția monitorizează activitatea acestora, inclusiv sub aspectul manipulării pieței.	gestionarea piețelor integrate pentru ziua următoare și intrazilnice în conformitate cu liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 641/2025. Operatorul sistemului de transport și OPEED cooperează la nivelul Comunității Energetice sau, după caz, la nivel regional pentru a maximiza eficiența și eficacitatea tranzacționării pentru ziua următoare și intrazilnice a energiei electrice din Comunitatea Energetică. Obligația de a coopera nu aduce atingere aplicării Legii concurenței nr. 183/2012. La exercitarea funcțiilor pe care le dețin în legătură cu tranzacționarea energiei electrice, OST și OPEED trebuie să îndeplinească obligațiile ce țin de transparență și sunt supuși monitorizării exercitate de către Agenție în conformitate cu art. 9 și 10 din prezenta lege și de către Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice, inclusiv supravegherii eficiente pentru prevenirea și combaterea manipulării pieței astfel cum este stabilit de prezenta lege.”	ziua următoare și intrazilnică. Operatorul sistemului de transport și OPEED organizează în comun gestionarea piețelor integrate pentru ziua următoare și intrazilnice în conformitate cu liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 641/2025. Operatorul sistemului de transport și OPEED cooperează la nivelul Comunității Energetice sau, după caz, la nivel regional pentru a maximiza eficiența și eficacitatea tranzacționării pentru ziua următoare și intrazilnice a energiei electrice din Comunitatea Energetică. Obligația de a coopera nu aduce atingere aplicării Legii concurenței nr. 183/2012. La exercitarea funcțiilor pe care le dețin în legătură cu tranzacționarea energiei electrice, OST și OPEED trebuie să îndeplinească obligațiile ce țin de transparență și sunt supuși monitorizării exercitate de către Agenție în conformitate cu art. 9 și 10 din prezenta lege și de către Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice, inclusiv supravegherii eficiente pentru prevenirea și combaterea manipulării pieței astfel cum este stabilit de prezenta lege.
c) maximizează posibilitățile tuturor participanților la piață de a participa la comerțul interzonal și intrazonal în mod nediscriminatoriu și cât mai aproape posibil de timpul real în toate zonele de ofertare; d) sunt organizate astfel încât să asigure partajarea lichidității între toate OPEED-urile, în orice moment, atât pentru comerțul interzonal, cât și pentru comerțul intrazonal;	La alineatul (3): itera c) textul „comerțul interzonal și intrazonal” se substituie cu textul „tranzacționarea interzonală și intrazonală”, iar cuvintele „în toate zonele de ofertare” se substituie cu cuvintele „în cadrul tuturor zonelor de ofertare”. litera d) textul „comerțul interzonal” se substituie cu textul „tranzacționarea interzonală” și textul „comerțul intrazonal” se substituie cu textul „tranzacționarea intrazonală”.	c) maximizează posibilitățile tuturor participanților la piață de a participa la tranzacționarea interzonală și intrazonală în mod nediscriminatoriu și cât mai aproape posibil de timpul real în cadrul tuturor zonelor de ofertare; d) sunt organizate astfel încât să asigure partajarea lichidității între toate OPEED-urile, în orice moment, atât pentru tranzacționarea interzonală, cât și pentru tranzacționarea intrazonală;
-	Se completează cu alineatul (3^1) cu următorul cuprins: „(3^1) În aplicarea principiului prevăzut la alin. (3) lit. d), pentru piața pentru ziua următoare, în intervalul de timp cuprins între o oră înainte de ora de închidere a porții până la ultimul moment în care este	(3^1) În aplicarea principiului prevăzut la alin. (3) lit. d), pentru piața pentru ziua următoare, în intervalul de timp cuprins între o oră înainte de ora de închidere a porții

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	permisă tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare, OPEED are obligația de a transmite toate ordinele pentru produsele pentru ziua următoare și pentru produsele cu aceleași caracteristici către cuplarea unică a prețelor pentru ziua următoare, pe de o parte, și de a nu organiza tranzacționarea cu produse pentru ziua următoare sau cu produse cu aceleași caracteristici în afara cuplării unice a prețelor pentru ziua următoare, pe de altă parte. Pentru piața intrazilnică, în intervalul de timp cuprins între ora de deschidere a porții pentru cuplarea unică a prețelor intrazilnice până la ultimul moment în care tranzacționarea intrazilnică este permisă într-o anumită zonă de ofertare, OPEED are obligația de a transmite toate ordinele pentru produsele intrazilnice și produse cu aceleași caracteristici cuplării unice a prețelor intrazilnice, pe de o parte, și de a nu organiza tranzacționarea cu produse intrazilnice sau cu produsele cu aceleași caracteristici în afara cuplării prețelor intrazilnice, pe de altă parte. Obligațiile prevăzute de prezentul alineat se aplică OPEED, întreprinderilor care exercită, direct sau indirect, controlul asupra unui OPEED, precum și întreprinderilor care, direct sau indirect, se află sub controlul unui OPEED.”	până la ultimul moment în care este permisă tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare, OPEED are obligația de a transmite toate ordinele pentru produsele pentru ziua următoare și pentru produsele cu aceleași caracteristici către cuplarea unică a prețelor pentru ziua următoare, pe de o parte, și de a nu organiza tranzacționarea cu produse pentru ziua următoare sau cu produse cu aceleași caracteristici în afara cuplării unice a prețelor pentru ziua următoare, pe de altă parte. Pentru piața intrazilnică, în intervalul de timp cuprins între ora de deschidere a porții pentru cuplarea unică a prețelor intrazilnice până la ultimul moment în care tranzacționarea intrazilnică este permisă într-o anumită zonă de ofertare, OPEED are obligația de a transmite toate ordinele pentru produsele intrazilnice și produse cu aceleași caracteristici cuplării unice a prețelor intrazilnice, pe de o parte, și de a nu organiza tranzacționarea cu produse intrazilnice sau cu produsele cu aceleași caracteristici în afara cuplării prețelor intrazilnice, pe de altă parte. Obligațiile prevăzute de prezentul alineat se aplică OPEED, întreprinderilor care exercită, direct sau indirect, controlul asupra unui OPEED, precum și întreprinderilor care, direct sau indirect, se află sub controlul unui OPEED.
(4) OPEED permite participanților la piață să tranzacționeze energie electrică cât mai aproape posibil de timpul real și cel puțin până la ora de închidere a porții intrazilnice interzonale. Toți furnizorii sunt în drept să participe pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică.	Alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) OPEED permite participanților la piață să tranzacționeze energie electrică cât mai aproape posibil de timpul real și cel puțin până la ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale. De la 1 ianuarie 2026, ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale este cu cel mult 30 de minute înainte de ora reală.”	(4) OPEED permite participanților la piață să tranzacționeze energie electrică cât mai aproape posibil de timpul real și cel puțin până la ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale. De la 1 ianuarie 2026, ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale este cu cel mult 30 de minute înainte de ora reală.
-	Se completează cu aliniatele (4^1) – (4^4) cu următorul cuprins: „(4^1) La cererea operatorului sistemului de transport, Agenția poate acorda până la 1 ianuarie 2029 o derogare de la cerința prevăzută la	(4^1) La cererea operatorului sistemului de transport, Agenția poate acorda până la 1 ianuarie 2029 o derogare de la cerința prevăzută la alin. (4). Cererea

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	alin. (4). Cererea operatorului sistemului de transport cu privire la acordarea derogării include: a) o evaluare a impactului, care ține cont de opiniile și recomandările OPEED și ale participanților la piață și care demonstrează impactul negativ al unei astfel de măsuri asupra securității aprovizionării cu energie electrică, asupra rentabilității, inclusiv în ceea ce privește platformele de echilibrare existente prevăzute de Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 642/2025, asupra integrării energiei din surse regenerabile și asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; și b) un plan de acțiuni destinat reducerii, cel târziu de la 1 ianuarie 2029, a orei de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale la 30 de minute înainte de timpul real. (4^2) La cererea operatorului sistemului de transport, Agenția poate acorda o nouă derogare de la cerința prevăzută la alin. (4), pentru o perioadă de până la doi ani și jumătate de la data de expirare a perioadei prevăzute la alin. (41). Cererea operatorului sistemului de transport cu privire la acordarea derogării suplimentare include: a) o nouă evaluare a impactului, care ține cont de opiniile și recomandările OPEED și ale participanților la piață și care justifică necesitatea unei noi derogări, bazată pe riscurile la adresa securității aprovizionării cu energie electrică, a rentabilității și a integrării energiei din surse regenerabile și a emisiilor de gaze cu efect de seră; și b) un plan de acțiuni revizuit pentru a reduce ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale la 30 de minute înainte de timpul real de la data pentru care se solicită prelungirea, și care începe nu mai târziu de data solicitată pentru derogare. (4^3) Solicitarea operatorului sistemului de transport cu privire la acordarea derogării prevăzute la alin. (42) se examinează de Agenție În cazul în care competențele ACER în legătură cu acordarea derogării respective devin aplicabile Republicii Moldova în temeiul acquis-ului Comunității Energetice sau, după caz, ca urmare a aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Agenția ține cont de opinia sau recomandările formulate de ACER. (4^4) Toți furnizorii sunt în drept să participe pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică. ”	operatorului sistemului de transport cu privire la acordarea derogării include: a) o evaluare a impactului, care ține cont de opiniile și recomandările OPEED și ale participanților la piață și care demonstrează impactul negativ al unei astfel de măsuri asupra securității aprovizionării cu energie electrică, asupra rentabilității, inclusiv în ceea ce privește platformele de echilibrare existente prevăzute de Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 642/2025, asupra integrării energiei din surse regenerabile și asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; și b) un plan de acțiuni destinat reducerii, cel târziu de la 1 ianuarie 2029, a orei de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale la 30 de minute înainte de timpul real. (4^2) La cererea operatorului sistemului de transport, Agenția poate acorda o nouă derogare de la cerința prevăzută la alin. (4), pentru o perioadă de până la doi ani și jumătate de la data de expirare a perioadei prevăzute la alin. (41). Cererea operatorului sistemului de transport cu privire la acordarea derogării suplimentare include: a) o nouă evaluare a impactului, care ține cont de opiniile și recomandările OPEED și ale participanților la piață și care justifică necesitatea unei noi derogări, bazată pe riscurile la adresa securității aprovizionării cu energie electrică, a rentabilității și a integrării energiei din surse regenerabile și a emisiilor de gaze cu efect de seră; și b) un plan de acțiuni revizuit pentru a reduce ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale la 30 de minute înainte de timpul real de la data pentru care se solicită

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		prelungirea, și care începe nu mai târziu de data solicitată pentru derogare. (4^3) Solicitarea operatorului sistemului de transport cu privire la acordarea derogării prevăzute la alin. (42) se examinează de Agenție În cazul în care competențele ACER în legătură cu acordarea derogării respective devin aplicabile Republicii Moldova în temeiul acquis-ului Comunității Energetice sau, după caz, ca urmare a aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Agenția ține cont de avizul sau recomandările formulate de ACER. (4^4) Toți furnizorii sunt în drept să participe pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică.
(6) OPEED furnizează produse pentru tranzacționare pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică, care să fie de dimensiuni suficient de mici, dimensiunea ofertei minime fiind de 100 kW sau mai puțin, pentru a permite participarea eficace a consumului dispecerizabil, a stocării energiei și a surselor regenerabile de energie de capacitate mică, inclusiv participarea directă sau prin agregare a participanților la piață.	La alineatul (6) textul „a stocării energiei și a surselor regenerabile de energie de capacitate mică, inclusiv participarea directă sau prin agregare a participanților la piață.” Se substituie cu textul „a stocării energiei și a surselor regenerabile de energie de capacitate mică, inclusiv participarea consumatorilor în mod direct sau prin agregare.”.	(6) OPEED furnizează produse pentru tranzacționare pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică, care să fie de dimensiuni suficient de mici, dimensiunea ofertei minime fiind de 100 kW sau mai puțin, pentru a permite participarea eficace a consumului dispecerizabil, a stocării energiei și a surselor regenerabile de energie de capacitate mică, inclusiv participarea consumatorilor în mod direct sau prin agregare.
Capitolul VII PIEȚELE DE ENERGIE ELECTRICĂ **Secțiunea 1** Dispoziții generale		
-	**2.** Capitolul VII Secțiunea 1 se va completa cu articolul 89^1 cu următorul cuprins: „**Articolul $89^{1.}$** Produsele de reducere a vârfurilor de sarcină (1) În cazul în care Consiliul Uniunii Europene declară, în condițiile și modul prestabilite, o criză a prețurilor energiei electrice la nivel regional sau la nivelul Uniunii Europene, cu impact asupra sectorului electroenergetic al Republicii Moldova, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii poate solicita operatorilor de sistem să formuleze propunere de achiziționare a produselor de reducere a vârfurilor de sarcină pentru a obține o reducere a cererii de energie electrică în timpul orelor de vârf. Achizițiile respective	**Articolul $89^{1.}$** Produsele de reducere a vârfurilor de sarcină (1) În cazul în care Consiliul Uniunii Europene declară, în condițiile și modul prestabilite, o criză a prețurilor energiei electrice la nivel regional sau la nivelul Uniunii Europene, cu impact asupra sectorului electroenergetic al Republicii Moldova, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii poate solicita operatorilor de sistem să formuleze propunere de achiziționare a

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	se limitează la durata stabilită în decizia de punere în aplicare a Consiliului Uniunii Europene prevăzută în prezentul alineat. (2) La solicitarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii formulată în conformitate cu alin. (1), operatorii de sistem, după consultarea părților interesate, elaborează și prezintă Agenției, spre aprobare, o propunere de stabilire a dimensionării și a condițiilor pentru achiziționarea și activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină. (3) Agenția evaluează propunerea privind produsul de reducere a vârfurilor de sarcină depusă în conformitate cu alin. (2) sub aspectul obținerii reducerii cererii de energie electrică și al impactului asupra prețului angro al energiei electrice în timpul orelor de vârf. În cadrul evaluării, Agenția verifică dacă produsul de reducere a vârfurilor de sarcină nu denaturează în mod nejustificat funcționarea piețelor de energie electrică și nu determină redirecționarea serviciilor de răspuns al consumului către astfel de produse și adoptă o hotărâre în acest sens. În baza rezultatelor evaluării, Agenția poate solicita operatorului de sistem respectiv să își modifice propunerea. (4) Propunerea privind produsul de reducere a vârfurilor de sarcină prevăzută la alin. (2) trebuie să fie conformă cu următoarele cerințe: 1) dimensionarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină: a) se bazează pe analiza necesității unui serviciu suplimentar pentru a garanta securitatea aprovizionării cu energie electrică fără a pune în pericol stabilitatea rețelei, pe analiza impactului produsului respectiv asupra pieței, precum și pe analiza costurilor și beneficiilor preconizate ale produsului; b) ține cont de estimările privind cererea, de estimările privind energia electrică produsă din surse regenerabile, de estimările privind alte surse de flexibilitate din cadrul sistemului, cum ar fi stocarea energiei, și de impactul dispecerizării evitate asupra prețurilor angro; și c) este limitată pentru a se asigura că costurile estimate nu depășesc beneficiile preconizate ale produsului de reducere a vârfurilor de sarcină; 2) achiziționarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină se bazează pe criterii obiective, transparente, bazate pe piață și nediscriminatorii, se limitează la consumul dispecerizabil și nu exclude accesul activelor participante la alte piețe; 3) achiziționarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină are loc prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale, care poate avea caracter continuu, selecția bazându-se pe costul cel mai scăzut al	produselor de reducere a vârfurilor de sarcină pentru a obține o reducere a cererii de energie electrică în timpul orelor de vârf. Achizițiile respective se limitează la durata stabilită în decizia de punere în aplicare Consiliului Uniunii Europene prevăzută în prezentul alineat. (2) La solicitarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii formulată în conformitate cu alin. (1), operatorii de sistem, după consultarea părților interesate, elaborează și prezintă Agenției, spre aprobare, o propunere de stabilire a dimensionării și a condițiilor pentru achiziționarea și activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină. (3) Agenția evaluează propunerea privind produsul de reducere a vârfurilor de sarcină depusă în conformitate cu alin. (2) sub aspectul obținerii reducerii cererii de energie electrică și al impactului asupra prețului angro al energiei electrice în timpul orelor de vârf. În cadrul evaluării, Agenția verifică dacă produsul de reducere a vârfurilor de sarcină nu denaturează în mod nejustificat funcționarea piețelor de energie electrică și nu determină redirecționarea serviciilor de răspuns al consumului către astfel de produse și adoptă o hotărâre în acest sens. În baza rezultatelor evaluării, Agenția poate solicita operatorului de sistem respectiv să își modifice propunerea. (4) Propunerea privind produsul de reducere a vârfurilor de sarcină prevăzută la alin. (2) trebuie să fie conformă cu următoarele cerințe: 9) dimensionarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină: d) se bazează pe analiza necesității unui serviciu suplimentar pentru a garanta securitatea aprovizionării cu energie

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	îndeplinirii unor criterii tehnice și de mediu predefinite și permite participarea efectivă a consumatorilor, direct sau prin agregare; 4) pragul minim al ofertei nu depășește 100 kW, inclusiv prin agregare; 5) contractele pentru un produs de reducere a vârfurilor de sarcină nu se încheie cu mai mult de o săptămână înainte de activarea acestuia; 6) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină nu trebuie să reducă capacitatea interzonală; 7) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină trebuie să aibă loc înainte de deschiderea pieței pentru ziua următoare sau în intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare și poate fi efectuată pe baza unui preț predefinit al energiei electrice; 8) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină nu implică pornirea producției bazate pe combustibili fosili situate în aval de punctul de măsurare, pentru a evita creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră. (5) Reducerea efectivă a consumului care rezultă din activarea unui produs de reducere a vârfurilor de sarcină se măsoară în raport cu o valoare de referință, reflectând consumul de energie electrică preconizat fără activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină. Pentru a achiziționa un produs de reducere a vârfurilor de sarcină, operatorul de sistem respectiv elaborează, după consultarea participanților la piață, o metodologie de stabilire a valorii referință, ține cont, după caz, de actele de punere în aplicare a principiilor stabilite la art. 34 – art. 35, art. 63 - art. 64, art. 68, art. 75, art. 124 din prezenta lege în legătură cu consumul dispecerizabil, inclusiv regulile cu privire la agregare, stocarea energiei și regulile de reducere a sarcinii și transmite metodologia respectivă spre aprobare Agenției. (6) Agenția aprobă propunerea operatorului/operatorilor de sistem care doresc să achiziționeze un produs de reducere a vârfurilor de sarcină și metodologia de referință prezentată în conformitate cu alineatele (2) și (5) sau solicită operatorului/operatorilor de sistem să modifice propunerea sau metodologia de referință în cazul în care respectiva propunere sau respectiva metodologie nu îndeplinește cerințele prevăzute la alin. (2), (4) și (5).”	electrică fără a pune în pericol stabilitatea rețelei, pe analiza impactului produsului respectiv asupra pieței, precum și pe analiza costurilor și beneficiilor preconizate ale produsului; e) ține cont de estimările privind cererea, de estimările privind energia electrică produsă din surse regenerabile, de estimările privind alte surse de flexibilitate din cadrul sistemului, cum ar fi stocarea energiei, și de impactul dispecerizării evitate asupra prețurilor angro; și f) este limitată pentru a se asigura că costurile estimate nu depășesc beneficiile preconizate ale produsului de reducere a vârfurilor de sarcină; 10) achiziționarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină se bazează pe criterii obiective, transparente, bazate pe piață și nediscriminatorii, se limitează la consumul dispecerizabil și nu exclude accesul activelor participante la alte piețe; 11) achiziționarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină are loc prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale, care poate avea caracter continuu, selecția bazându-se pe costul cel mai scăzut al îndeplinirii unor criterii tehnice și de mediu predefinite și permite participarea efectivă a consumatorilor, direct sau prin agregare; 12) pragul minim al ofertei nu depășește 100 kW, inclusiv prin agregare; 13) contractele pentru un produs de reducere a vârfurilor de sarcină nu se încheie cu mai mult de o săptămână înainte de activarea acestuia; 14) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină nu trebuie să reducă capacitatea interzonală; 15) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină trebuie să aibă loc înainte

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		de deschiderea pieței pentru ziua următoare sau în intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare și poate fi efectuată pe baza unui preț predefinit al energiei electrice; 16) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină nu implică pornirea producției bazate pe combustibili fosili situate în aval de punctul de contorizare, pentru a evita creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră. (5) Reducerea efectivă a consumului care rezultă din activarea unui produs de reducere a vârfurilor de sarcină se măsoară în raport cu o valoare de referință, reflectând consumul de energie electrică preconizat fără activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină. Pentru a achiziționa un produs de reducere a vârfurilor de sarcină, operatorul de sistem respectiv elaborează, după consultarea participanților la piață, o metodologie de stabilire a valorii referință, ține cont, după caz, de actele de punere în aplicare a principiilor stabilite la art. 34 – art. 35, art. 63 - art. 64, art. 68, art. 75, art. 124 din prezenta lege în legătură cu consumul dispecerizabil, inclusiv regulile cu privire la agregare, stocarea energiei și regulile de reducere a sarcinii și transmite metodologia respectivă spre aprobare Agenției. (6) Agenția aprobă propunerea operatorului/operatorilor de sistem care doresc să achiziționeze un produs de reducere a vârfurilor de sarcină și metodologia de referință prezentată în conformitate cu alineatele (2) și (5) sau solicită operatorului/operatorilor de sistem să modifice propunerea sau metodologia de referință în cazul în care respectiva propunere sau respectiva metodologie nu îndeplinește cerințele prevăzute la alin. (2), (4) și (5).
Articolul 94. Desemnarea OPEED și revocarea desemnării. Atribuțiile OPEED		

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
(11) În cazul în care liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor stabilesc că OPEED urmează să elaboreze TCM-uri și să le propună spre aprobare Agenției, prevederile art. 39 se aplică în mod corespunzător.	La alineatul (11) textul „liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor" se substituie cu textul „Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 641/2025".	(11) În cazul în care Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 641/2025 stabilesc că OPEED urmează să elaboreze TCM-uri și să le propună spre aprobare Agenției, prevederile art. 39 se aplică în mod corespunzător.
(13) OPEED cooperează cu ACER și furnizează orice informații necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ACER în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, precum și întreprinde măsurile și acțiunile necesare pentru a pune în aplicare opiniile, recomandările și deciziile ACER. OPEED este în drept să formuleze opinii cu privire la subiectele examinate de ACER în cadrul procedurii de consultare organizate de aceasta. OPEED este în drept să conteste decizia ACER care îl vizează sau decizia ACER care, deși vizează alte persoane, este de interes direct pentru OPEED, precum și să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru anularea unei decizii emise de ACER sau pentru că ACER nu a întreprins acțiunile necesare în termenele stabilite.	La alineatul (13) textul „În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, OPEED este în drept să conteste decizia ACER care îl vizează sau decizia ACER care, deși vizează alte persoane, este de interes direct pentru OPEED, precum și să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru anularea unei decizii emise de ACER sau pentru că ACER nu a întreprins acțiunile necesare în termenele stabilite." se substituie cu textul „În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, OPEED este în drept să conteste decizia ACER care îl vizează sau decizia ACER care, deși vizează alte persoane, este de interes direct pentru OPEED, precum și să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru anularea unei decizii emise de ACER sau pentru că ACER nu a întreprins acțiunile necesare în termenele stabilite.	(13) OPEED cooperează cu ACER și furnizează orice informații necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ACER în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, precum și întreprinde măsurile și acțiunile necesare pentru a pune în aplicare opiniile, recomandările și deciziile ACER. OPEED este în drept să formuleze opinii cu privire la subiectele examinate de ACER în cadrul procedurii de consultare organizate de aceasta. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, OPEED este în drept să conteste decizia ACER care îl vizează sau decizia ACER care, deși vizează alte persoane, este de interes direct pentru OPEED, precum și să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru anularea unei decizii emise de ACER sau pentru că ACER nu a întreprins acțiunile necesare în termenele stabilite.
Capitolul VII PIEȚELE DE ENERGIE ELECTRICĂ **Secțiunea 1** Dispoziții generale		
-	**3.** Capitolul VII Secțiunea 1 se va completa cu articolele 96^1 și 96^2 cu următorul cuprins: „**Articolul 96^1.** Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (1) Fără a afecta aplicarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, statul promovează utilizarea PPA, inclusiv prin eliminarea obstacolelor nejustificate și a procedurilor sau tarifelor disproporționate ori discriminatorii, în vederea asigurării previzibilității prețurilor energiei electrice și a atingerii obiectivelor aferente dimensiunii de decarbonizare prevăzute la pct. 11, sbpct. 4) din Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor	**Articolul 96^1.** Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (1) Fără a afecta aplicarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, statul promovează utilizarea PPA, inclusiv prin eliminarea obstacolelor nejustificate și a procedurilor sau tarifelor disproporționate ori discriminatorii, în vederea asigurării previzibilității prețurilor energiei electrice și a atingerii obiectivelor aferente dimensiunii de decarbonizare prevăzute la pct. 11, sbpct. 4) din

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2024 și stabilite în planul național integrat privind energia și clima, inclusiv în partea ce ține de energia din surse regenerabile, menținând în același timp competitivitatea și lichiditatea piețelor de energie electrică și comerțul transfrontalier. (2) În vederea facilitării utilizării PPA, statul asigură disponibilitatea de instrumente precum sistemele de garantare la prețurile pieței, menite să reducă riscurile financiare asociate incapacității de plată a cumpărătorilor de energie electrică în cadrul PPA, care sunt accesibile consumatorilor ce se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața PPA și care nu au dificultăți financiare. Astfel de instrumente pot include, printre altele, schemele de garantare sprijinite de stat la prețurile pieței, garanții private sau mecanisme de punere în comun a cererii de PPA, cu respectarea actelor normative în domeniu. Pentru realizarea obiectivelor stabilite în prezentul alineat, Guvernul asigură o coordonare adecvată cu entitățile și mecanismele relevante din cadrul Uniunii Europene. Guvernul poate stabili categoriile de consumatori care pot beneficia de instrumentele prevăzute de prezentul alineat, cu aplicarea unor criterii nediscriminatorii între și în cadrul categoriilor de consumatori. (3) Fără a aduce atingere prevederilor actelor normative care reglementează ajutorul de stat, în cazul în care o schemă de garantare a PPA implică acordarea ajutorului de stat, aceasta trebuie să conțină dispoziții menite să prevină scăderea lichidității pe piețele de energie electrică și nu poate fi utilizată pentru sprijinirea achiziționării energiei electrice produse pe bază de combustibili fosili. Guvernul poate decide limitarea acestor scheme de garantare la sprijinirea exclusivă a achiziționării energiei electrice produse de noi instalații din surse regenerabile, în conformitate cu politica de stat în domeniul decarbonizării, inclusiv, în special în situațiile în care piața contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător, în sensul definit în art. 3 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, nu este suficient dezvoltată. (4) Schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile trebuie să permită participarea proiectelor care rezervă o parte din energia electrică spre vânzare prin intermediul contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător sau al altor acorduri bazate pe piață, cu condiția ca această participare să nu afecteze în mod negativ concurența pe piețele de energie electrică, în special în cazul în care cele două părți implicate în contractul	Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2024 și stabilite în planul național integrat privind energia și clima, inclusiv în partea ce ține de energia din surse regenerabile, menținând în același timp competitivitatea și lichiditatea piețelor de energie electrică și comerțul transfrontalier. (2) În vederea facilitării utilizării PPA, statul asigură disponibilitatea de instrumente precum sistemele de garantare la prețurile pieței, menite să reducă riscurile financiare asociate incapacității de plată a cumpărătorilor de energie electrică în cadrul PPA, care sunt accesibile consumatorilor ce se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața PPA și care nu au dificultăți financiare. Astfel de instrumente pot include, printre altele, schemele de garantare sprijinite de stat la prețurile pieței, garanții private sau mecanisme de punere în comun a cererii de PPA, cu respectarea actelor normative în domeniu. Pentru realizarea obiectivelor stabilite în prezentul alineat, Guvernul asigură o coordonare adecvată cu entitățile și mecanismele relevante din cadrul Uniunii Europene. Guvernul poate stabili categoriile de consumatori care pot beneficia de instrumentele prevăzute de prezentul alineat, cu aplicarea unor criterii nediscriminatorii între și în cadrul categoriilor de consumatori. (3) Fără a aduce atingere prevederilor actelor normative care reglementează ajutorul de stat, în cazul în care o schemă de garantare a PPA implică acordarea ajutorului de stat, aceasta trebuie să conțină dispoziții menite să prevină scăderea lichidității pe piețele de energie electrică și nu poate fi utilizată pentru sprijinirea achiziționării energiei electrice produse pe bază de combustibili fosili.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	respectiv de achiziție a energiei electrică se află sub controlul aceleiași entități. (5) La elaborarea schemelor de sprijin prevăzute la alin. (4), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii urmărește, în măsura posibilului, utilizarea unor criterii de evaluare care să încurajeze ofertanții să faciliteze accesul la PPA al consumatorilor care se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața PPA, cu condiția ca aplicarea acestor criterii să nu afecteze în mod negativ concurența pe pieţele de energie electrică. (6) PPA trebuie să indice zona de ofertare unde are loc livrarea și responsabilitatea pentru asigurarea drepturilor de transport interzonal în cazul modificării zonei de ofertare în conformitate cu art. 42. (7) PPA trebuie să prevadă clauzele și condițiile în care consumatorii și producătorii pot solicita încetarea contractului, inclusiv compensațiile datorate în caz de încetare unilaterală și perioadele de preaviz aplicabile, în conformitate cu actele normative care reglementează concurență. (8) La elaborarea măsurilor care afectează în mod direct PPA, autoritățile competente țin cont de principiul protecției încrederii legitime și iau în considerare impactul măsurilor respective asupra PPA existente și viitoare. **Articolul 96²**. Schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență, la investiții (1) Schemele de sprijin direct al prețurilor pentru investiții în centrale electrice noi pentru producerea energiei electrice din sursele prevăzute la alin. (5) iau forma unor contracte bidirecționale pentru diferență sau a unor scheme echivalente cu aceleași efecte. Prezentul alineat se aplică în raport cu contractele care fac obiectul schemelor de sprijin direct al prețurilor pentru investiții în centrale electrice noi încheiate la 17 iulie 2027 sau ulterior acestei date. (2) Participanții la piață iau parte pe bază voluntară la schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență sau la scheme echivalente cu aceleași efecte. (3) Toate schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență și schemele echivalente cu aceleași efecte se elaborează astfel încât:	Guvernul poate decide limitarea acestor scheme de garantare la sprijinirea exclusivă a achiziționării energiei electrice produse de noi instalații din surse regenerabile, în conformitate cu politica de stat în domeniul decarbonizării, inclusiv, în special în situațiile în care piața contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător, în sensul definit în art. 3 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, nu este suficient dezvoltată. (4) Schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile trebuie să permită participarea proiectelor care rezervă o parte din energia electrică spre vânzare prin intermediul contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător sau al altor acorduri bazate pe piață, cu condiția ca această participare să nu afecteze în mod negativ concurența pe pieţele de energie electrică, în special în cazul în care cele două părți implicate în contractul respectiv de achiziție a energiei electrică se află sub controlul aceleiași entități. (5) La elaborarea schemelor de sprijin prevăzute la alin. (4), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii urmărește, în măsura posibilului, utilizarea unor criterii de evaluare care să încurajeze ofertanții să faciliteze accesul la PPA al consumatorilor care se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața PPA, cu condiția ca aplicarea acestor criterii să nu afecteze în mod negativ concurența pe pieţele de energie electrică. (6) PPA trebuie să indice zona de ofertare unde are loc livrarea și responsabilitatea pentru asigurarea drepturilor de transport interzonal în cazul modificării zonei de ofertare în conformitate cu art. 42.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	a) să mențină stimulentele pentru ca centrala electrică să funcționeze și să participe în mod eficient pe pieţele de energie electrică, în special pentru a reflecta circumstanţele pieţei; b) să prevină orice efect de denaturare al schemei de sprijin asupra deciziilor de exploatare, de dispecerizare și de întreținere centralei electrice sau asupra comportamentului de ofertare pe piața pentru ziua următoare, pe piața intrazilnică, pe piața serviciilor de sistem și pe piața de echilibrare; c) să se asigure că nivelurile de protecție a remunerației minime și de limitare a remunerației în exces sunt aliniate la costul noii investiții și la veniturile de pe piață, spre a garanta viabilitatea economică pe termen lung a centralei electrice, evitând totodată supracompensarea; d) să evite denaturarea nejustificată a concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă, în special prin stabilirea cuantumurilor remunerației prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale care să fie deschisă, clară, transparentă și nediscriminatorie; e) să evite denaturarea concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă, rezultând din distribuirea veniturilor către întreprinderi; f) să includă clauze de penalizare aplicabile în cazul terminării anticipate unilaterale și nejustificate a contractului. (4) În cazul în care nu poate fi desfășurată o procedură de ofertare concurențială, prevăzută la alin. (3) lit. d), contractele bidirecționale pentru diferență sau schemele echivalente cu aceleași efecte, și prețurile de exercitare aplicabile, se elaborează astfel încât să se asigure că distribuirea veniturilor către întreprinderi nu creează o denaturare nejustificată a concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă. (5) Alin. (1) se aplică investițiilor în centralele electrice care produc energie electrică din următoarele surse: a) energie eoliană; b) energie solară; c) energie geotermală; d) energie hidroelectrică fără rezervor; e) energie nucleară. (6) Toate veniturile sau echivalentul veniturilor respective ca valoare financiară, provenite din schemele de sprijin direct a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență sau schemele echivalente cu aceleași efecte prevăzute la alin. (1), se distribuie consumatorilor finali.	(7) PPA trebuie să prevadă clauzele și condițiile în care consumatorii și producătorii pot solicita încetarea contractului, inclusiv compensațiile datorate în caz de încetare unilaterală și perioadele de preaviz aplicabile, în conformitate cu actele normative care reglementează concurență. (8) La elaborarea măsurilor care afectează în mod direct PPA, autoritățile competente țin cont de principiul protecției încrederii legitime și iau în considerare impactul măsurilor respective asupra PPA existente și viitoare. **Articolul 96²**. Schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență, la investiții (1) Schemele de sprijin direct al prețurilor pentru investiții în centrale electrice noi pentru producerea energiei electrice din sursele prevăzute la alin. (5) iau forma unor contracte bidirecționale pentru diferență sau a unor scheme echivalente cu aceleași efecte. Prezentul alineat se aplică în raport cu contractele care fac obiectul schemelor de sprijin direct al prețurilor pentru investiții în centrale electrice noi încheiate la 17 iulie 2027 sau ulterior acestei date. (2) Participanții la piață iau parte pe bază voluntară la schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență sau la scheme echivalente cu aceleași efecte. (3) Toate schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență și schemele echivalente cu aceleași efecte se elaborează astfel încât: a) să mențină stimulentele pentru ca centrala electrică să funcționeze și

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	(7) Prin derogare de la alin. (6), veniturile, sau echivalentul veniturilor respective ca valoare financiară, pot fi utilizate, de asemenea, pentru a finanța costurile schemelor de sprijin direct al prețurilor sau ale investițiilor menite să reducă costurile energiei electrice pentru consumatorii finali. (8) Distribuția veniturilor către consumatorii finali este concepută astfel încât să mențină stimulentele de a-și reduce consumul sau de a-l transfera către perioade în care prețurile energiei electrice sunt scăzute, precum și să nu submineze concurența dintre furnizori. (9) În conformitate cu art. 5, art. 14, art. 34 - 37 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, Guvernul poate scuti instalațiile de mici dimensiuni și proiectele demonstrative de energie din surse regenerabile de obligația prevăzută la alin. (1) din prezentul articol.”	să participe în mod eficient pe piețele de energie electrică, în special pentru a reflecta circumstanțele pieței; b) să prevină orice efect de denaturare al schemei de sprijin asupra deciziilor de exploatare, de dispecerizare și de întreținere centralei electrice sau asupra comportamentului de ofertare pe piața pentru ziua următoare, pe piața intrazilnică, pe piața serviciilor de sistem și pe piața de echilibrare; c) să se asigure că nivelurile de protecție a remunerației minime și de limitare a remunerației în exces sunt aliniate la costul noii investiții și la veniturile de pe piață, spre a garanta viabilitatea economică pe termen lung a centralei electrice, evitând totodată supracompensarea; d) să evite denaturarea nejustificată a concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă, în special prin stabilirea cuantumurilor remunerației prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale care să fie deschisă, clară, transparentă și nediscriminatorie; e) să evite denaturarea concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă, rezultând din distribuirea veniturilor către întreprinderi; f) să includă clauze de penalizare aplicabile în cazul terminării anticipate unilaterale și nejustificate a contractului. (4) În cazul în care nu poate fi desfășurată o procedură de ofertare concurențială, prevăzută la alin. (3) lit. d), contractele bidirecționale pentru diferență sau schemele echivalente cu aceleași efecte, și prețurile de exercitare aplicabile, se elaborează astfel încât să se asigure că distribuirea veniturilor către întreprinderi nu creează o denaturare nejustificată a

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă. (5) Alin. (1) se aplică investițiilor în centralele electrice care produc energie electrică din următoarele surse: a) energie eoliană; b) energie solară; c) energie geotermală; d) energie hidroelectrică fără rezervor; e) energie nucleară. (6) Toate veniturile sau echivalentul veniturilor respective ca valoare financiară, provenite din schemele de sprijin direct a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență sau schemele echivalente cu aceleași efecte prevăzute la alin. (1), se distribuie consumatorilor finali. (7) Prin derogare de la alin. (6), veniturile, sau echivalentul veniturilor respective ca valoare financiară, pot fi utilizate, de asemenea, pentru a finanța costurile schemelor de sprijin direct al prețurilor sau ale investițiilor menite să reducă costurile energiei electrice pentru consumatorii finali. (8) Distribuția veniturilor către consumatorii finali este concepută astfel încât să mențină stimulentele de a-și reduce consumul sau de a-l transfera către perioade în care prețurile energiei electrice sunt scăzute, precum și să nu submineze concurența dintre furnizori. (9) În conformitate cu art. 5, art. 14, art. 34 - 37 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, Guvernul poate scuti instalațiile de mici dimensiuni și proiectele demonstrative de energie din surse

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		regenerabile de obligația prevăzută la alin. (1) din prezentul articol.
Articolul 105. Producerea energiei electrice		
-	La articolul 105 se completează cu alin. (7) cu următorul cuprins: *„(7) Nu se supun procedurii de autorizare prevăzute la art. 106:* *a) centralele electrice noi și centralele electrice de termoficare noi cu o putere instalată de cel mult 20 MW, precum și centralele electrice existente și centralele electrice de termoficare existente a căror capacitate este majorată, dacă în urma majorării puterea instalată cumulată a centralei respective nu depășește 20 MW;* *b) centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv în cazul majorării capacității acestora.”.*	*(7) Nu se supun procedurii de autorizare prevăzute la art. 106:* *a) centralele electrice noi și centralele electrice de termoficare noi cu o putere instalată de cel mult 20 MW, precum și centralele electrice existente și centralele electrice de termoficare existente a căror capacitate este majorată, dacă în urma majorării puterea instalată cumulată a centralei respective nu depășește 20 MW;* *b) centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv în cazul majorării capacității acestora.*
Articolul 107. Obligațiile și drepturile producătorului		
b) să instaleze și să utilizeze echipamente de măsurare care permit măsurarea pe interval ajustabil a cantităților de energie electrică livrate în sau extrase din rețelele electrice, precum și să asigure conectarea lor la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem prin instalarea echipamentului de comunicație, să respecte alte obligații stabilite în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale;	La articolul 107 alineatul (1) lit. b) cuvintele „*să instaleze și să utilizeze echipamente de măsurare care permit*” se substituie cu cuvintele „*să utilizeze contoarele de energie electrică ce permit*”;	b) să utilizeze contoarele de energie electrică ce permit măsurarea pe interval ajustabil a cantităților de energie electrică livrate în sau extrase din rețelele electrice, precum și să asigure conectarea lor la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem prin instalarea echipamentului de comunicație, să respecte alte obligații stabilite în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale;
Articolul 108. Furnizarea energiei electrice		
(2) Consumatorii finali au dreptul la furnizarea energiei electrice de către un furnizor la alegere.	Articolul 108 alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Toți consumatorii finali au dreptul la furnizarea energiei electrice de către un furnizor, cu condiția ca acesta din urmă să fie de acord.”.	(2) Toți consumatorii finali au dreptul la furnizarea energiei electrice de către un furnizor, cu condiția ca acesta din urmă să fie de acord.
Articolul 109. Furnizarea energiei electrice bazată pe piață		
(8) Intervențiile publice aplicate în temeiul alin. (7) trebuie să îndeplinească criteriile	La articolul 109 alin. (8) lit. g) cuvintele „consumatorii finali” se substituie cu cuvântul „consumatorii” la forma gramaticală respectivă.	g) să nu conducă la subvenționare încrucișată directă între consumatorii cărora li se furnizează energie electrică la prețuri de pe

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
prevăzute la alin. (4), precum și să corespundă următoarelor cerințe: g) să nu conducă la subvenționare încrucișată directă între consumatorii finali cărora li se furnizează energie electrică la prețuri de pe piață și cei cărora li se furnizează energie electrică la prețuri reglementate pentru furnizarea energiei electrice.		piață și cei cărora li se furnizează energie electrică la prețuri reglementate pentru furnizarea energiei electrice.
Articolul 110. Reglementările specifice privind furnizarea energiei electrice		
b) procedura de semnare, de modificare și de rezoluțiune a contractului de furnizare a energiei electrice și cazurile în care un furnizor poate refuza prestarea de servicii unui consumator final;	La alineatul (1) litera b) cuvântul „rezoluțiune” se substituie cu cuvântul „încetare”;	b) procedura de semnare, de modificare și de încetare a contractului de furnizare a energiei electrice și cazurile în care un furnizor poate refuza prestarea de servicii unui consumator final;
Articolul 112. Factura și informațiile de facturare		
(6) Alte cerințe minime privind conținutul facturii și prezentarea informațiilor de facturare se stabilesc în Regulamentul privind furnizarea energiei electrice.	Articolul 112 alineatul (6) se expune în următoarea redacție: *„(6) Cerințele minime privind conținutul facturii și prezentarea informațiilor de facturare sunt prevăzute în anexa nr. 3.”*	*(6) Cerințele minime privind conținutul facturii și prezentarea informațiilor de facturare sunt prevăzute în anexa nr. 3.*
Articolul 114. Serviciul universal		
(3) În cazul în care în urma procedurii competitive prevăzute la alin. (2) nu este selectat furnizorul serviciului universal, Agenția desemnează, prin hotărâre, un furnizor al serviciului universal pentru o perioadă care nu poate depăși 3 ani și aprobă prețul reglementat de furnizare. Agenția impune obligația de serviciu public privind prestarea serviciului universal furnizorului care îndeplinește următoarele cerințe: a) operează activ pe piețele de energie electrică din Republica Moldova; b) are unul dintre cele mai mari venituri din activitatea de furnizare a energiei electrice pe piețele de energie electrică din Republica Moldova în anul	Alineatul (3) se va reda în redacție nouă cu următorul cuprins: „(3) În cazul în care în urma procedurii competitive prevăzute la alin. (2) nu este selectat furnizorul serviciului universal, Agenția desemnează, prin hotărâre, un furnizor al serviciului universal pentru o perioadă care nu poate depăși 18 luni În acest caz prețul de furnizare se determina în conformitate cu metodologia aprobată de ANRE în acest sens. Agenția aprobă prețul reglementat pentru serviciul universal furnizat exclusiv consumatorilor casnici și societăților comerciale micro.”	(3) În cazul în care în urma procedurii competitive prevăzute la alin. (2) nu este selectat furnizorul serviciului universal, Agenția desemnează, prin hotărâre, un furnizor al serviciului universal pentru o perioadă care nu poate depăși 18 luni În acest caz prețul de furnizare se determina în conformitate cu metodologia aprobată de ANRE în acest sens. Agenția aprobă prețul reglementat pentru serviciul universal furnizat exclusiv consumatorilor casnici și societăților comerciale micro.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
calendaristic anterior celui în care are loc procedura de desemnare; c) este separat de activități care au legătură cu transportul sau distribuția energiei electrice; d) alte cerințe stabilite în Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public.		
-	Se completează cu alineatul (3^1) cu următorul cuprins: „(3^1) În cazul prevăzut la alin. (3), Agenția impune obligația de serviciu public privind prestarea serviciului universal furnizorului care îndeplinește următoarele cerințe: a) operează activ pe piețele de energie electrică din Republica Moldova; b) are unul dintre cele mai mari venituri din activitatea de furnizare a energiei electrice pe piețele de energie electrică din Republica Moldova în anul calendaristic anterior celui în care are loc procedura de desemnare; c) este separat de activități care au legătură cu transportul sau distribuția energiei electrice; d) alte cerințe stabilite în Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public.”	(3^1) În cazul prevăzut la alin. (3), Agenția impune obligația de serviciu public privind prestarea serviciului universal furnizorului care îndeplinește următoarele cerințe: a) operează activ pe piețele de energie electrică din Republica Moldova; b) are unul dintre cele mai mari venituri din activitatea de furnizare a energiei electrice pe piețele de energie electrică din Republica Moldova în anul calendaristic anterior celui în care are loc procedura de desemnare; c) este separat de activități care au legătură cu transportul sau distribuția energiei electrice; d) alte cerințe stabilite în Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public.”
(7) În cazul în care o societate comercială micro sau o societate comercială mică recurge la rezoluțiunea contractului de furnizare a energiei electrice cu furnizorul serviciului universal, inclusiv în scopul încheierii unui contract de furnizare a energiei electrice în condiții negociate, revenirea acesteia la serviciul universal poate fi condiționată de îndeplinirea anumitor cerințe stabilite în Regulamentul privind furnizarea energiei electrice.	La alineatul (7) cuvântul „rezoluțiunea” se substituie cu cuvântul „încetarea”.	(7) În cazul în care o societate comercială micro sau o societate comercială mică recurge la încetarea contractului de furnizare a energiei electrice cu furnizorul serviciului universal, inclusiv în scopul încheierii unui contract de furnizare a energiei electrice în condiții negociate, revenirea acesteia la serviciul universal poate fi condiționată de îndeplinirea anumitor cerințe stabilite în Regulamentul privind furnizarea energiei electrice.
Articolul 115. Furnizarea de ultimă opțiune		

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
(3) În cazul în care în urma procedurii competitive prevăzute la alin. (2) nu este selectat furnizorul de ultimă opțiune, Agenția desemnează, prin hotărâre, un furnizor de ultimă opțiune pentru o perioadă care nu va depăși 3 ani și aprobă prețul reglementat pentru furnizarea energiei electrice. După examinarea circumstanțelor existente, Agenția impune obligația de serviciu public privind furnizarea de ultimă opțiune furnizorului serviciului universal sau altui furnizor care îndeplinește următoarele cerințe: a) operează activ pe piețele de energie electrică din Republica Moldova; b) are unul dintre cele mai mari venituri din activitatea de furnizare a energiei electrice pe piețele de energie electrică din Republica Moldova în anul calendaristic anterior celui în care are loc procedura de desemnare; c) este separat de activități care au legătură cu transportul sau distribuția energiei electrice; d) demonstrează, prin documente de confirmare, disponibilitatea contractării surselor de aprovizionare cu energie electrică în cantitățile necesare; e) alte cerințe stabilite în Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public.	Alineatul (3) se va reda în redacție nouă cu următorul cuprins: „(3) În cazul în care în urma procedurii competitive prevăzute la alin. (2) nu este selectat furnizorul de ultimă opțiune, Agenția desemnează, prin hotărâre, un furnizor de ultimă opțiune pentru o perioadă care nu va depăși 18 luni. În acest caz prețul de furnizare se determina în conformitate cu metodologia aprobată de ANRE în acest sens. Agenția aprobă prețul reglementat exclusiv pentru furnizarea de ultimă opțiune destinată consumatorilor casnici și societăților comerciale micro.”	(3) În cazul în care în urma procedurii competitive prevăzute la alin. (2) nu este selectat furnizorul de ultimă opțiune, Agenția desemnează, prin hotărâre, un furnizor de ultimă opțiune pentru o perioadă care nu va depăși 18 luni. În acest caz prețul de furnizare se determina în conformitate cu metodologia aprobată de ANRE în acest sens. Agenția aprobă prețul reglementat exclusiv pentru furnizarea de ultimă opțiune destinată consumatorilor casnici și societăților comerciale micro.
-	Se completează cu alineatul (3^1) cu următorul cuprins: „(3^1) În cazul prevăzut la alin. (3), Agenția desemnează furnizorul de ultimă opțiune prin impunerea obligației de serviciu public furnizorului serviciului universal sau unui alt furnizor care îndeplinește cumulativ următoarele cerințe:	(3^1) În cazul prevăzut la alin. (3), Agenția desemnează furnizorul de ultimă opțiune prin impunerea obligației de serviciu public furnizorului serviciului universal sau unui alt furnizor care îndeplinește cumulativ următoarele cerințe:

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	a) operează activ pe piețele de energie electrică din Republica Moldova; b) are unul dintre cele mai mari venituri din activitatea de furnizare a energiei electrice pe piețele de energie electrică din Republica Moldova în anul calendaristic anterior celui în care are loc procedura de desemnare; c) este separat de activități care au legătură cu transportul sau distribuția energiei electrice; d) demonstrează, prin documente de confirmare, disponibilitatea contractării surselor de aprovizionare cu energie electrică în cantitățile necesare; e) alte cerințe stabilite în Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public.”	a) operează activ pe piețele de energie electrică din Republica Moldova; b) are unul dintre cele mai mari venituri din activitatea de furnizare a energiei electrice pe piețele de energie electrică din Republica Moldova în anul calendaristic anterior celui în care are loc procedura de desemnare; c) este separat de activități care au legătură cu transportul sau distribuția energiei electrice; d) demonstrează, prin documente de confirmare, disponibilitatea contractării surselor de aprovizionare cu energie electrică în cantitățile necesare; e) alte cerințe stabilite în Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public.
Articolul 117. Prevederi generale. Drepturile și obligațiile consumatorilor finali		
Articolul 117. Prevederi generale. Drepturile și obligațiile consumatorilor finali (1) Toți consumatorii finali au dreptul de a-și alege și de a schimba, în conformitate cu art. 121, în mod liber, furnizorul sau agregatorul. (2) Consumatorul final are dreptul de a avea simultan mai multe contracte de furnizare a energiei electrice sau acorduri de partajare a energiei și, în acest scop, consumatorul final are dreptul de a avea mai multe puncte de măsurare și de facturare acoperite de un singur punct de racordare pentru locul de consum respectiv. În cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic, sistemele de măsurare inteligente implementate în conformitate cu art. 77 pot fi utilizate pentru a permite consumatorilor finali să dețină simultan mai multe contracte de furnizare a energiei electrice sau mai multe acorduri de partajare a energiei.	În denumirea articolului cuvintele „consumatorilor finali” se substituie cu cuvintele „consumatorilor”. La alineatul (1) cuvintele *„consumatorii finali”* se substituie cu cuvintele *„consumatorii”*; La alineatul (2) cuvintele *„consumatorul final”*, la orice formă gramaticală se substituie cu cuvântul *„consumatorul”*, la forma gramaticală corespunzătoare;	**Articolul 117.** Prevederi generale. Drepturile și obligațiile consumatorilor (1) Toți consumatorii au dreptul de a-și alege și de a schimba, în conformitate cu art. 121, în mod liber, furnizorul sau agregatorul. (2) Consumatorul are dreptul de a avea simultan mai multe contracte de furnizare a energiei electrice sau acorduri de partajare a energiei și, în acest scop, consumatorul final are dreptul de a avea mai multe puncte de măsurare și de facturare acoperite de un singur punct de racordare pentru locul de consum respectiv. În cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic, sistemele de măsurare inteligente implementate în conformitate cu art. 77 pot fi utilizate pentru a permite consumatorilor finali să dețină simultan mai multe contracte de furnizare a energiei electrice sau mai multe acorduri de partajare a energiei.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
(14) Consumatorii finali au obligația de a asigura, în condițiile prevăzute în Regulamentul privind racordarea, accesul personalului operatorului de sistem care efectuează controlul și citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare, precum și care efectuează controlul, întreținerea și repararea rețelelor electrice care aparțin operatorului de sistem și sunt amplasate pe proprietatea consumatorului final. În cazul refuzului nejustificat al consumatorului final de a oferi acces operatorului de sistem la echipamentele de măsurare sau la rețelele electrice ale operatorului de sistem situate pe proprietatea consumatorului final, operatorul de sistem este în drept să deconecteze instalațiile electrice ale consumatorului final de la rețeaua electrică, cu informarea furnizorului în acest sens. Raporturile dintre consumatorii finali și operatorii de sistem la ale căror rețele electrice sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali sunt reglementate de Regulamentul privind racordarea, de Regulamentul privind calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, precum și de alte acte normative de reglementare aprobate de Agenție.	La alineatul (14) cuvintele „echipamentele de măsurare”, la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „contoarele de energie electrică”, la forma gramaticală corespunzătoare.	(14) Consumatorii finali au obligația de a asigura, în condițiile prevăzute în Regulamentul privind racordarea, accesul personalului operatorului de sistem care efectuează controlul și citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare, precum și care efectuează controlul, întreținerea și repararea rețelelor electrice care aparțin operatorului de sistem și sunt amplasate pe proprietatea consumatorului final. În cazul refuzului nejustificat al consumatorului final de a oferi acces operatorului de sistem la contoarele de energie electrică sau la rețelele electrice ale operatorului de sistem situate pe proprietatea consumatorului final, operatorul de sistem este în drept să deconecteze instalațiile electrice ale consumatorului final de la rețeaua electrică, cu informarea furnizorului în acest sens. Raporturile dintre consumatorii finali și operatorii de sistem la ale căror rețele electrice sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali sunt reglementate de Regulamentul privind racordarea, de Regulamentul privind calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, precum și de alte acte normative de reglementare aprobate de Agenție.
Articolele 119 și 143		
cuvântul „rezoluțiunea”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „încetarea” la forma gramaticală corespunzătoare.	La Articolele 119 și 143 cuvântul „rezoluțiunea”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „încetarea” la forma gramaticală corespunzătoare.	cuvântul „rezoluțiunea”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „încetarea” la forma gramaticală corespunzătoare.
Articolul 119. Dreptul la un contract de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix și la un contract de furnizare a energiei electrice la prețuri dinamice		
(1) Consumatorii finali care au instalat un sistem de măsurare inteligent au dreptul să solicite încheierea unui contract de furnizare a energiei electrice la prețuri dinamice. Toți consumatorii finali au dreptul de a încheia un contract de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix pentru o durată de cel puțin un an.	- Alineatul (1) cuvintele „sistem de măsurare inteligent” se substituie cu cuvintele „contor inteligent de energie electrică”;	(1) Consumatorii finali care au instalat un sistem de măsurare inteligent au dreptul să solicite încheierea unui contor inteligent de energie electrică la prețuri dinamice. Toți consumatorii finali au dreptul de a încheia un contract de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix pentru o durată de cel puțin un an.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
(6) Furnizorii oferă informațiile necesare consumatorilor finali cu privire la avantajele, costurile și riscurile aferente încheierii contractului de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix sau a contractului de furnizare a energiei la prețuri dinamice, inclusiv cu privire la necesitatea de a avea instalat un echipament corespunzător de măsurare a energiei electrice. Furnizorii nu pot modifica unilateral termenii și condițiile contractelor de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix și nu pot rezolvi aceste contracte înainte de expirarea acestora.	- Alineatul (6) cuvintele „un echipament corespunzător de energie electrică” se substituie cu cuvintele „un contor de energie electrică corespunzător”;	(6) Furnizorii oferă informațiile necesare consumatorilor finali cu privire la avantajele, costurile și riscurile aferente încheierii contractului de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix sau a contractului de furnizare a energiei la prețuri dinamice, inclusiv cu privire la necesitatea de a avea instalat un contor de energie electrică corespunzător. Furnizorii nu pot modifica unilateral termenii și condițiile contractelor de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix și nu pot rezolvi aceste contracte înainte de expirarea acestora.
Articolul 120. Agregarea		
(1) Agregarea are loc în baza unui contract de agregare încheiat între consumatorul final și agregator. (2) Consumatorii finali sunt liberi să se angajeze în tranzacții cu o întreprindere electroenergetică la alegerea lor, inclusiv în legătură cu serviciile de agregare, altele decât furnizarea, independent de contractul de furnizare a energiei electrice. (3) Consumatorii finali au dreptul să încheie un contract de agregare fără acordul furnizorului lor sau al altor întreprinderi electroenergetice cu care au raporturi contractuale. Odată cu încheierea contractului de agregare și pe toată perioada de valabilitate a acestuia, drepturile și obligațiile consumatorilor finali cu privire la participarea în tranzacții, compensarea și formarea prețurilor, precum și cu privire la decontarea tranzacțiilor legate de furnizarea de servicii de consum dispecerizabil pe piețele relevante de energie electrică, sunt transferate agregatorului. Cerințele privind furnizarea de servicii de consum dispecerizabil pe piețele relevante de energie electrică se stabilesc în codul rețelelor	Alineatele (1), (2), (4), (8) și (9) cuvintele „consumator final”, la orice forma gramaticală, se substituie cu cuvintele „consumator”, la forma gramaticală corespunzătoare; Alineatul (5) cuvântul *„rezoluțiunea”,* la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul *„încetarea”,* la forma gramaticală corespunzătoare;	(1) Agregarea are loc în baza unui contract de agregare încheiat între consumatorul și agregator. (2) Consumatorii sunt liberi să se angajeze în tranzacții cu o întreprindere electroenergetică la alegerea lor, inclusiv în legătură cu serviciile de agregare, altele decât furnizarea, independent de contractul de furnizare a energiei electrice. (3) Consumatorii au dreptul să încheie un contract de agregare fără acordul furnizorului lor sau al altor întreprinderi electroenergetice cu care au raporturi contractuale. Odată cu încheierea contractului de agregare și pe toată perioada de valabilitate a acestuia, drepturile și obligațiile consumatorilor finali cu privire la participarea în tranzacții, compensarea și formarea prețurilor, precum și cu privire la decontarea tranzacțiilor legate de furnizarea de servicii de consum dispecerizabil pe piețele relevante de energie electrică, sunt transferate agregatorului. Cerințele privind furnizarea de servicii de consum dispecerizabil pe piețele relevante de energie electrică se stabilesc în codul rețelelor electrice și în TCM-urile corespunzătoare aprobate de Agenție.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
electrice și în TCM-urile corespunzătoare aprobate de Agenție. (4) Agregatorii furnizează consumatorilor finali informații complete despre termenii și condițiile contractuale pe care le propun. (5) Contractul de agregare trebuie să cuprindă, cel puțin, informații cu privire la părțile contractante, obiectul și obligațiile de bază ale părților contractante, principiile și condițiile de realizare a agregării, modalitățile de decontare, răspunderea părților pentru nerespectarea termenilor și condițiilor contractuale, modalitățile de comunicare și de realizare a schimbului de informații, măsurile de protecție a datelor, perioada de valabilitate a contractului, condițiile de modificare a contractului, precum și condițiile de rezoluțiune a contractului. (6) Agregatorii furnizează gratuit consumatorilor finali, la solicitarea acestora, informațiile relevante privind consumul dispecerizabil sau privind energia electrică furnizată și vândută, cel puțin o dată pentru fiecare perioadă de facturare. (7) Consumatorii finali beneficiază de drepturile prevăzute la alin. (2)–(4) și (6) în mod nediscriminatoriu sub aspectul costurilor, al efortului și al timpului. În special, un consumator final nu trebuie să fie supus cerințelor tehnice sau administrative, procedurilor sau plăților discriminatorii din partea furnizorului lor pentru motivul că au încheiat un contract de agregare. (8) Agregatorul informează operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție la ale cărui rețele electrice sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorului final, precum și furnizorul consumatorului final		(4) Agregatorii furnizează consumatorilor informații complete despre termenii și condițiile contractuale pe care le propun. (5) Contractul de agregare trebuie să cuprindă, cel puțin, informații cu privire la părțile contractante, obiectul și obligațiile de bază ale părților contractante, principiile și condițiile de realizare a agregării, modalitățile de decontare, răspunderea părților pentru nerespectarea termenilor și condițiilor contractuale, modalitățile de comunicare și de realizare a schimbului de informații, măsurile de protecție a datelor, perioada de valabilitate a contractului, condițiile de modificare a contractului, precum și condițiile de încetarea a contractului. (6) Agregatorii furnizează gratuit consumatorilor, la solicitarea acestora, informațiile relevante privind consumul dispecerizabil sau privind energia electrică furnizată și vândută, cel puțin o dată pentru fiecare perioadă de facturare. (7) Consumatorii beneficiază de drepturile prevăzute la alin. (2)–(4) și (6) în mod nediscriminatoriu sub aspectul costurilor, al efortului și al timpului. În special, un consumator final nu trebuie să fie supus cerințelor tehnice sau administrative, procedurilor sau plăților discriminatorii din partea furnizorului lor pentru motivul că au încheiat un contract de agregare. (8) Agregatorul informează operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție la ale cărui rețele electrice sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorului, precum și furnizorul consumatorului respectiv despre încheierea contractului de agregare. (9) Condițiile în care se desfășoară agregarea, inclusiv modelele de agregare, și raporturile juridice dintre agregatori și

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
respectiv despre încheierea contractului de agregare. (9) Condițiile în care se desfășoară agregarea, inclusiv modelele de agregare, și raporturile juridice dintre agregatori și consumatorii finali se stabilesc într-un regulament aprobat de Agenție.		consumatorii se stabilesc într-un regulament aprobat de Agenție.
Articolul 121. Procedura de schimbare a furnizorului sau a agregatorului		
	În tot textul articolului 121 cuvântul „rezoluțiunea”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „încetarea” la forma gramaticală corespunzătoare; La alineatele (1), (2), (4) și (5) și (7) cuvintele „consumator final”, la orice forma gramaticală, se substituie cu cuvintele „consumator”, la forma gramaticală corespunzătoare;	
(3) În cazul schimbării furnizorului, operatorul sistemului de transport și operatorul sistemului de distribuție este obligat să încheie cu noul furnizor contract de prestare a serviciului de transport al energiei electrice sau de prestare a serviciului de distribuție a energiei electrice pentru locul/locurile de consum indicate de către consumatorul final. În cazul în care consumatorul final schimbă furnizorul, se aplică principiul „capacitatea urmează consumatorul final”.	Alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) În cazul schimbării furnizorului, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție și furnizorii implicați ajustează, după caz, contractul pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, contractul pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice astfel încât să reflecte schimbarea furnizorului pentru punctul sau punctele aferente consumatorului respectiv. În cazul în care consumatorul schimbă furnizorul, se aplică principiul „capacitatea urmează consumatorul ”;	(3) În cazul schimbării furnizorului, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție și furnizorii implicați ajustează, după caz, contractul pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, contractul pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice astfel încât să reflecte schimbarea furnizorului pentru punctul sau punctele aferente consumatorului respectiv. În cazul în care consumatorul schimbă furnizorul, se aplică principiul „capacitatea urmează consumatorul ”;
(6) Consumatorii finali nu pot fi obligați să achite vreo plată pentru schimbarea furnizorului sau a agregatorului. Prin derogare de la acest principiu, furnizorul sau agregatorul poate percepe plată pentru rezoluțiunea unilaterală de către consumatorul final a contractului de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix, înainte de ajungerea la termen a acestuia, cu condiția că obligația de achitare a plății respective a fost prevăzută în contractul încheiat de consumatorul final în mod voluntar și a fost comunicată în mod clar și fără echivoc consumatorului final înainte	Alineatul (6) va avea următorul cuprins: *„(6) Consumatorii finali nu pot fi obligați să achite vreo plată pentru schimbarea furnizorului sau a agregatorului. Prin derogare de la acest principiu, furnizorul sau agregatorul poate percepe plată pentru încetarea unilaterală de către consumator a contractului de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix, înainte de ajungerea la termen a acestuia, cu condiția că obligația de achitare a plății respective a fost prevăzută în contractul încheiat de consumator în mod voluntar și a fost comunicată în mod clar și fără echivoc consumatorului înainte de încheierea contractului. Plata pentru încetarea contractului trebuie să fie proporțională și să nu depășească pierderile economice directe pe care un furnizor sau un agregator le poate suporta urmare a încetării unilaterale a contractului de către un consumator, inclusiv*	*(6) Consumatorii finali nu pot fi obligați să achite vreo plată pentru schimbarea furnizorului sau a agregatorului. Prin derogare de la acest principiu, furnizorul sau agregatorul poate percepe plată pentru încetarea unilaterală de către consumator a contractului de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și la preț fix, înainte de ajungerea la termen a acestuia, cu condiția că obligația de achitare a plății respective a fost prevăzută în contractul încheiat de consumator în mod voluntar și a fost comunicată în mod clar și fără echivoc consumatorului înainte de încheierea*

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
de încheierea contractului. Plata pentru rezoluțiunea contractului trebuie să fie proporțională și să nu depășească pierderile economice directe pe care un furnizor sau un agregator le poate suporta urmare a rezoluțiunii unilaterale a contractului de către un consumator final, inclusiv costurile aferente oricăror investiții sau servicii care au fost deja furnizate consumatorului final în legătură cu contractul respectiv. Sarcina probei cu privire la pierderile economice directe revine furnizorului sau agregatorului, iar monitorizarea admisibilității plăților pentru rezoluțiunea contractului este de competența Agenției.	*costurile aferente oricăror investiții sau servicii care au fost deja furnizate consumatorului în legătură cu contractul respectiv. Sarcina probei cu privire la pierderile economice directe revine furnizorului sau agregatorului, iar monitorizarea admisibilității plăților pentru încetarea contractului este de competența Agenției.*”;	*contractului. Plata pentru încetarea contractului trebuie să fie proporțională și să nu depășească pierderile economice directe pe care un furnizor sau un agregator le poate suporta urmare a încetării unilaterale a contractului de către un consumator, inclusiv costurile aferente oricăror investiții sau servicii care au fost deja furnizate consumatorului în legătură cu contractul respectiv. Sarcina probei cu privire la pierderile economice directe revine furnizorului sau agregatorului, iar monitorizarea admisibilității plăților pentru încetarea contractului este de competența Agenției.*
(8) Echipamentele de măsurare instalate la locul/locurile de consum ale consumatorului noncasnic care solicită schimbarea furnizorului sau a agregatorului trebuie să permită înregistrarea orară a consumului de energie electrică, să asigure conectarea lor la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem prin instalarea echipamentului de comunicație și să corespundă prevederilor Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale. Furnizorul sau agregatorul actual este obligat să transmită consumatorului final o factură finală, în termen de cel mult șase săptămâni de la finalizarea schimbării, pe baza indicațiilor echipamentului de măsurare comunicate acestuia de către operatorul de sistem.	La alineatul (8) sintagma „echipamentele de măsurare”, „echipamentului de măsurare” se substituie cu sintagma „contoarele de energie electrică”, „contorului de energie electrică”.	*(8) contoarele de energie electrică instalate la locul/locurile de consum ale consumatorului noncasnic care solicită schimbarea furnizorului sau a agregatorului trebuie să permită înregistrarea orară a consumului de energie electrică, să asigure conectarea lor la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice al operatorului de sistem prin instalarea echipamentului de comunicație și să corespundă prevederilor Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale. Furnizorul sau agregatorul actual este obligat să transmită consumatorului final o factură finală, în termen de cel mult șase săptămâni de la finalizarea schimbării, pe baza indicațiilor contorului de energie electrică comunicate acestuia de către operatorul de sistem.*
Articolul 125. Comunitățile de energie ale cetățenilor		
b) își menține drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali sau de consumatori activi prevăzute de prezenta lege.	Articolul 125 alin. (6) lit. b) cuvintele „consumatorii finali” se substituie cu cuvintele „consumatorii casnici”.	b) își menține drepturile și obligațiile în calitate de consumatori casnici sau de consumatori activi prevăzute de prezenta lege.
Articolul 126. Funcționarea și drepturile comunităților de energie ale cetățenilor. Promovarea comunităților de energie ale cetățenilor		

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
(5) Comunitățile de energie ale cetățenilor sunt tratate nediscriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile lor în calitate de consumatori finali, producători, furnizori sau agregatori.	La alineatul (5) după textul „drepturile și obligațiile lor în calitate de consumatori finali, producători, furnizori” se va completa cu textul „, operatori ai sistemelor de distribuție”.	(5) Comunitățile de energie ale cetățenilor sunt tratate nediscriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile lor în calitate de consumatori finali, producători, furnizori, operatori ai sistemelor de distribuție sau agregatori.
(7) Comunitățile de energie ale cetățenilor sunt supuse regulilor pentru consumatorii activi cu privire la consumul de energie electrică autoprodusă, în temeiul prezentei legi.	Alineatul (7) se va reda în redacție nouă cu următorul cuprins: „(7) În ceea ce privește consumul energiei electrice autoproduse, comunitățile de energie ale cetățenilor sunt supuse regulilor aplicabile consumatorilor activi, prevăzute la art. 122 alin. (2).”	(7) În ceea ce privește consumul energiei electrice autoproduse, comunitățile de energie ale cetățenilor sunt supuse regulilor aplicabile consumatorilor activi, prevăzute la art. 122 alin. (2).
Articolul 129. Prețuri și tarife aplicate în sectorul electroenergetic		
b) tarifele reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice; c) tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, inclusiv tarifele diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al rețelelor electrice de distribuție;	Articolul 129 alin. (2): - Lit. b) se completează cu textul „ , precum și tarifele provizorii prevăzute la art. 13 alin. (41)”; - Lit. c) se completează cu textul „ , precum și tarifele provizorii prevăzute la art. 13 alin. (41)”;	b) tarifele reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice, , precum și tarifele provizorii prevăzute la art. 13 alin. (41); c) tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, inclusiv tarifele diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al rețelelor electrice de distribuție, , precum și tarifele provizorii prevăzute la art. 13 alin. (41);
Articolul 130. Principii generale privind prețurile și tarifele reglementate		
-	Articolul 130 se completează cu alineatul (3^1) cu următorul cuprins: *„(3^1) După caz, nivelul tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, a serviciului de distribuție a energiei electrice, aplicate producătorilor sau consumatorilor finali sau ambelor categorii de participanți la piață trebuie să ofere semnale de localizare pentru investiții la nivelul Comunității Energetice, cum ar fi stimulente prin intermediul structurii tarifare pentru a reduce costurile de redispecerizare și de consolidare a rețelei electrice, și trebuie să ia în considerare pierderile din rețea și congestiile din rețea, precum și costurile aferente investițiilor în infrastructură.”*	*(3^1) După caz, nivelul tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, a serviciului de distribuție a energiei electrice, aplicate producătorilor sau consumatorilor finali sau ambelor categorii de participanți la piață trebuie să ofere semnale de localizare pentru investiții la nivelul Comunității Energetice, cum ar fi stimulente prin intermediul structurii tarifare pentru a reduce costurile de redispecerizare și de consolidare a rețelei electrice, și trebuie să ia în considerare pierderile din rețea și congestiile din rețea, precum și costurile aferente investițiilor în infrastructură.*
Articolul 131. Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate		

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
(5) Metodologia tarifară pentru serviciul de transport al energiei electrice și metodologia tarifară pentru serviciul de distribuție a energiei electrice trebuie: a) să reflecte costurile fixe ale operatorului sistemului de transport și ale operatorului sistemului de distribuție și să ia în considerare atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, oferind operatorului sistemului de transport și operatorului sistemului de distribuție stimulentele necesare, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, pentru a spori eficiența în activitatea desfășurată, inclusiv eficiența energetică;	Alineatul (5): litera a) se va reda în redacție nouă cu următorul cuprins: „a) să reflecte costurile fixe ale operatorului sistemului de transport și ale operatorului sistemului de distribuție și să ia în considerare atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, pentru a oferi operatorului sistemului de transport și operatorului sistemului de distribuție stimulentele necesare, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv investiții anticipative, în vederea sporirii eficienței în activitatea desfășurată, inclusiv a eficienței energetice;”	(5) Metodologia tarifară pentru serviciul de transport al energiei electrice și metodologia tarifară pentru serviciul de distribuție a energiei electrice trebuie: a) să reflecte costurile fixe ale operatorului sistemului de transport și ale operatorului sistemului de distribuție și să ia în considerare atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, pentru a oferi operatorului sistemului de transport și operatorului sistemului de distribuție stimulentele necesare, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv investiții anticipative, în vederea sporirii eficienței în activitatea desfășurată, inclusiv a eficienței energetice;
-	se completează cu litera a[1]) cu următorul cuprins: *„a[1]) să permită realizarea investițiilor necesare în rețelele electrice, astfel încât acestea să fie efectuate într-un mod care să asigure viabilitatea rețelelor;”*	*a[1]) să permită realizarea investițiilor necesare în rețelele electrice, astfel încât acestea să fie efectuate într-un mod care să asigure viabilitatea rețelelor;*
b) să promoveze integrarea pieței energiei electrice, integrarea energiei din surse regenerabile și siguranța aprovizionării;	litera b) textul *„și siguranța aprovizionării;”* se substituie cu textul *„și securitatea aprovizionării cu energie electrică;”*.	b) să promoveze integrarea pieței energiei electrice, integrarea energiei din surse regenerabile și securitatea aprovizionării cu energie electrică;
(9) Metodologia tarifară pentru serviciul de transport al energiei electrice și metodologia tarifară pentru serviciul de distribuție a energiei electrice trebuie să ofere stimulente operatorilor de sistem pentru operarea și dezvoltarea cât mai eficientă din punctul de vedere al costurilor a rețelelor electrice de transport și de distribuție, inclusiv prin achiziționarea de servicii. În acest sens, Agenția recunoaște în scopuri tarifare costurile relevante stabilite ca fiind eligibile, include costurile respective în tarifele corespunzătoare și poate introduce ținte de performanță pentru a stimula	la alineatul (9), fraza a 2-a va avea următorul cuprins: „În acest sens, Agenția recunoaște în scopuri tarifare costurile relevante stabilite ca fiind eligibile, inclusiv costurile legate de investițiile anticipative, include costurile respective în tarifele corespunzătoare și, după caz, introduce ținte de performanță pentru a stimula operatorii de sistem să își sporească eficiența la exploatarea rețelelor electrice, inclusiv prin măsuri de eficiență energetică, prin utilizarea serviciilor de flexibilitate și prin dezvoltarea rețelelor electrice inteligente și a sistemelor de măsurare inteligente.”;	(9) Metodologia tarifară pentru serviciul de transport al energiei electrice și metodologia tarifară pentru serviciul de distribuție a energiei electrice trebuie să ofere stimulente operatorilor de sistem pentru operarea și dezvoltarea cât mai eficientă din punctul de vedere al costurilor a rețelelor electrice de transport și de distribuție, inclusiv prin achiziționarea de servicii. În acest sens, Agenția recunoaște în scopuri tarifare costurile relevante stabilite ca fiind eligibile, inclusiv costurile legate de investițiile anticipative, include costurile respective în tarifele corespunzătoare și, după caz,

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
operatorii de sistem să își sporească eficiența la exploatarea rețelelor electrice, inclusiv prin măsuri de eficiență energetică, prin utilizarea serviciilor de flexibilitate și prin dezvoltarea rețelelor electrice inteligente și a sistemelor de măsurare inteligente.		introduce ținte de performanță pentru a stimula operatorii de sistem să își sporească eficiența la exploatarea rețelelor electrice, inclusiv prin măsuri de eficiență energetică, prin utilizarea serviciilor de flexibilitate și prin dezvoltarea rețelelor electrice inteligente și a sistemelor de măsurare inteligente.
-	Se completează cu alin. (12) cu următorul cuprins: „(12) Orice parte care se consideră lezată și care are dreptul de a contesta o hotărâre privind o metodologie tarifară adoptată în conformitate cu prezenta lege sau, în cazul în care Agenția are obligația de a organiza consultări, o propunere de decizie privind o metodologie tarifară, este în drept să depună la Agenție, în termen de două luni de la publicarea hotărârii sau a propunerii de decizie, o cerere de reexaminare a acesteia. Cererea de reexaminare nu are efect suspensiv. Prevederile prezentului alineat nu aduc atingere dreptului de exercitare a căilor de atac prevăzute de Codul administrativ”.	(12) Orice parte care se consideră lezată și care are dreptul de a contesta o hotărâre privind o metodologie tarifară adoptată în conformitate cu prezenta lege sau, în cazul în care Agenția are obligația de a organiza consultări, o propunere de decizie privind o metodologie tarifară, este în drept să depună la Agenție, în termen de două luni de la publicarea hotărârii sau a propunerii de decizie, o cerere de reexaminare a acesteia. Cererea de reexaminare nu are efect suspensiv. Prevederile prezentului alineat nu aduc atingere dreptului de exercitare a căilor de atac prevăzute de Codul administrativ.
Articolul 132. Determinarea, aprobarea și monitorizarea aplicării prețurilor și a tarifelor reglementate		
	Articolul 132 alin. (7) se expune în următoarea redacție: „(7) Hotărârile Agenției privind aprobarea prețurilor și a tarifelor reglementate includ valoarea tarifelor, a prețurilor reglementate aprobate și costurile subiacente utilizate la calcularea acestora, asigurând confidențialitatea informațiilor care constituie secret comercial și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe site-ul web oficial al Agenției și pe site-urile web ale titularilor de licențe. Principiul prevăzut la art. 131 alin. (12) se aplică și în raport cu tarifele și prețurile reglementate aprobate de Agenție.”.	(7) Hotărârile Agenției privind aprobarea prețurilor și a tarifelor reglementate includ valoarea tarifelor, a prețurilor reglementate aprobate și costurile subiacente utilizate la calcularea acestora, asigurând confidențialitatea informațiilor care constituie secret comercial și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe site-ul web oficial al Agenției și pe site-urile web ale titularilor de licențe. Principiul prevăzut la art. 131 alin. (12) se aplică și în raport cu tarifele și prețurile reglementate aprobate de Agenție.
Articolul 142. Examinarea neînțelegerilor de către Agenție		
-	Articolul 142 se completează cu alin. (31) cu următorul cuprins: *„(3[1]) Orice parte care depune o reclamație împotriva unui operator al sistemului de transport sau împotriva unui operator al sistemului de distribuție referitoare la obligațiile care revin operatorului respectiv în temeiul prezentei legi poate înainta această reclamație Agenției în conformitate cu art. 142 alin. (3). Agenția, acționând ca*	*(3[1]) Orice parte care depune o reclamație împotriva unui operator al sistemului de transport sau împotriva unui operator al sistemului de distribuție referitoare la obligațiile care revin operatorului respectiv în temeiul prezentei legi poate înainta această reclamație Agenției*

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	autoritate de soluționare a litigiilor, emite o decizie în termenele prevăzute în Codul administrativ.”	*în conformitate cu art. 142 alin. (3). Agenția, acționând ca autoritate de soluționare a litigiilor, emite o decizie în termenele prevăzute în Codul administrativ.*
Articolul 143. Examinarea neînțelegerilor de către titularii de licențe și de autorizații, de către comunitățile de energie ale cetățenilor		
(1) Titularii de licențe și de autorizații, comunitățile de energie ale cetățenilor examinează reclamațiile consumatorilor finali și ale utilizatorilor de sistem în cel mult 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea acestor reclamații. Termenul de examinare a reclamației poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile lucrătoare, fapt despre care este informat consumatorul final, utilizatorul de sistem, utilizatorul sistemului de distribuție închis, membrul comunității de energie a cetățenilor. Pe durata examinării reclamațiilor consumatorilor finali privind facturarea se interzice deconectarea instalațiilor electrice ale acestora de la rețeaua electrică. (2) Reclamațiile consumatorilor finali în legătură cu contractarea, deconectarea, reconectarea și facturarea se examinează și se soluționează de către furnizor. Operatorul de sistem este obligat să coopereze cu furnizorul prin prezentarea informațiilor solicitate de furnizor și necesare soluționării problemelor abordate în reclamațiile consumatorilor finali. Dacă furnizorul serviciului universal sau furnizorul de ultimă opțiune încalcă obligațiile prevăzute în prezenta lege și în Regulamentul privind furnizarea energiei electrice, acesta este obligat să plătească consumatorilor finali compensații în cuantumul și în termenele prevăzute în Regulamentul privind furnizarea energiei electrice. (3) Reclamația consumatorului final cu privire la deconectare se examinează și se soluționează de către furnizor, indiferent dacă deconectarea instalațiilor electrice ale	La articolul 143 cuvântul „rezoluțiunea”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „încetarea”, la forma gramaticală corespunzătoare	La articolul 143 cuvântul „rezoluțiunea”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „încetarea”, la forma gramaticală corespunzătoare

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
consumatorului final a fost efectuată la cererea furnizorului sau la inițiativa operatorului de sistem. (4) În cazul în care, la examinarea reclamațiilor consumatorilor finali, furnizorul constată că operatorul de sistem a încălcat termenul de reconectare stabilit, furnizorul plătește consumatorului final prejudiciat compensația calculată în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice. Operatorul de sistem este obligat să restituie furnizorului cheltuielile suportate în legătură cu achitarea compensației pentru prejudicierea consumatorului final din vina operatorului de sistem. Dacă operatorul de sistem refuză să restituie furnizorului contravaloarea compensației, furnizorul este în drept să reducă plata pentru serviciul de transport al energiei electrice sau pentru serviciul de distribuție a energiei electrice cu contravaloarea compensației sau să recupereze cheltuielile respective prin intentarea acțiunii în regres în instanța de judecată. (5) Operatorul de sistem este obligat să examineze reclamațiile și să soluționeze problemele utilizatorilor de sistem survenite în legătură cu racordarea, delimitarea, întreruperea și limitarea livrării de energie electrică, în legătură cu calitatea serviciului prestat, precum și să plătească utilizatorilor de sistem compensații calculate în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice. (6) Consumatorii finali și utilizatorii de sistem sunt în drept să solicite recuperarea prejudiciilor materiale și morale cauzate de furnizor și/sau de operatorul de sistem în conformitate cu prevederile Codului civil și		

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
ale Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor. (7) În cazul în care un consumator final sau un utilizator de sistem a adresat furnizorului sau operatorului de sistem o reclamație care urmează a fi examinată și soluționată de un alt titular de licență, furnizorul sau operatorul de sistem, după caz, este obligat să transmită reclamația celuilalt titular de licență (operator de sistem sau furnizor) în cel mult 5 zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației și să informeze despre acest fapt consumatorul final sau utilizatorul de sistem. (8) Titularii de licențe și de autorizații sunt obligați să depună toată diligența pentru a asigura soluționarea pe cale extrajudiciară a eventualelor neînțelegeri care pot apărea în raport cu consumatorii finali și utilizatorii de sistem, precum și să pună în aplicare un mecanism eficient și nediscriminatoriu de rambursare a cheltuielilor sau de achitare a compensațiilor consumatorilor finali și utilizatorilor de sistem în cazul nerespectării de către titularii de licențe sau de autorizații a obligațiilor ce le revin. Principiul stabilit în prezentul alineat se aplică și în raport cu neînțelegerile survenite între comunitățile de energie ale cetățenilor și membrii acestora. (9) Operatorii de sistem și furnizorii sunt obligați să dispună de centre de deservire a consumatorilor finali și a utilizatorilor de sistem care să funcționeze conform programului de lucru de cel puțin 5 zile pe săptămână a câte 8 ore pe zi. Personalul responsabil cu examinarea reclamațiilor consumatorilor finali sau ale utilizatorilor de sistem trebuie să aibă dreptul real de a lua decizii, în numele operatorului de sistem sau în numele furnizorului, pentru a soluționa problemele abordate, iar întâlnirile cu		

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
reprezentanții operatorului de sistem sau ai furnizorului pot fi stabilite inclusiv prin telefon sau e-mail. Operatorii de sistem și furnizorii sunt obligați să țină evidența reclamațiilor recepționate și, la solicitare, să prezinte Agenției informații cu privire la data depunerii reclamației, numele persoanei care a depus reclamația, esența problemei abordate în reclamație, acțiunile întreprinse pentru soluționarea problemelor abordate în reclamație, decizia operatorului de sistem sau a furnizorului. (10) Titularii de licențe și de autorizații sunt obligați să utilizeze, fără a se limita la acestea, mijloace electronice de comunicare în procesul de comunicare, de negociere, încheiere, executare, modificare și rezoluțiune a contractelor, precum și în procesul de examinare a reclamațiilor consumatorilor finali și utilizatorilor de sistem, în măsura în care aceste mijloace de comunicare sunt disponibile, funcționale și adecvate circumstanțelor. Titularii de licențe și de autorizații nu pot refuza sau ignora examinarea reclamațiilor pe motiv că au fost depuse în formă electronică dacă acestea îndeplinesc cerințele stabilite de legislația care reglementează documentele electronice.		
Articolul 145. Răspunderea pentru încălcarea legislației în sectorul electroenergetic		
	Articolul 145 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins: *„(7) Nerespectarea obligațiilor privind confidențialitatea informațiilor și păstrarea secretului profesional, stabilite de prezenta lege, atrage, în raport cu persoanele fizice sau juridice responsabile, răspunderea contravențională în condițiile stabilite în Codul contravențional nr. 218/2008.”.*	(7) Nerespectarea obligațiilor privind confidențialitatea informațiilor și păstrarea secretului profesional, stabilite de prezenta lege, atrage, în raport cu persoanele fizice sau juridice responsabile, răspunderea contravențională în condițiile stabilite în Codul contravențional nr. 218/2008.
Articolul 146. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în sectorul electroenergetic		
e) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a cerințelor legate de separare și/sau independență a operatorului sistemului de transport și/sau a hotărârilor adoptate de Agenție pentru înlăturarea	71. Articolul 146, alineatul (4), Litera e) va avea următorul cuprins: „e) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, inclusiv a cerințelor legate de separare și/sau independență a operatorului sistemului de transport și/sau	e) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, inclusiv a cerințelor legate de separare și/sau independență a operatorului sistemului de transport și/sau a hotărârilor

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
încălcărilor constatate în acest sens, inclusiv a hotărârilor adoptate în conformitate cu art. 32 alin. (5);	a hotărârilor adoptate de Agenție pentru înlăturarea încălcărilor constatate în acest sens, inclusiv a hotărârilor adoptate în conformitate cu art. 32 alin. (4);”;	adoptate de Agenție pentru înlăturarea încălcărilor constatate în acest sens, inclusiv a hotărârilor adoptate în conformitate cu art. 32 alin. (4);
-	Se completează cu lit. e[1]) cu următorul cuprins: „e[1]) nerespectarea de către întreprinderea integrată pe verticală a obligațiilor stabilite prin prezenta lege și/sau a hotărârilor adoptate de Agenție pentru înlăturarea încălcărilor constatate în acest sens;”.	„e[1]) nerespectarea de către întreprinderea integrată pe verticală a obligațiilor stabilite prin prezenta lege și/sau a hotărârilor adoptate de Agenție pentru înlăturarea încălcărilor constatate în acest sens;”.
f) nerespectarea de către operatorul sistemului de distribuție a obligațiilor legate de cerințele privind separarea și/sau independența operatorului sistemului de distribuție și/sau nerespectarea hotărârilor adoptate de Agenție în conformitate cu art. 62 alin. (5).	Litera f) textul „în conformitate cu art. 62 alin. (5)” se substituie cu textul „în conformitate cu art. 61 alin. (8), inclusiv în conformitate cu art. 62 alin. (5)”.	f) nerespectarea de către operatorul sistemului de distribuție a obligațiilor legate de cerințele privind separarea și/sau independența operatorului sistemului de distribuție și/sau nerespectarea hotărârilor adoptate de în conformitate cu art. 61 alin. (8), inclusiv în conformitate cu art. 62 alin. (5).
Articolul 150. Dispoziții tranzitorii		
(18) Operatorii de sistem, furnizorii și agregatorii au obligația de a întreprinde măsurile necesare pentru ca, cel târziu până la 31 decembrie 2026, durata procesului tehnic de schimbare a furnizorului sau a agregatorului, prevăzută la art. 121 alin. (2), să fie redusă la cel mult 24 de ore, iar schimbarea furnizorului sau a agregatorului să fie posibilă în orice zi lucrătoare.	Articolul 150 la alineatul (18) textul „ , prevăzută la art. 121 alin. (2), ” se exclude.	(18) Operatorii de sistem, furnizorii și agregatorii au obligația de a întreprinde măsurile necesare pentru ca, cel târziu până la 31 decembrie 2026, durata procesului tehnic de schimbare a furnizorului sau a agregatorului, să fie redusă la cel mult 24 de ore, iar schimbarea furnizorului sau a agregatorului să fie posibilă în orice zi lucrătoare.
Anexe la Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică		
Anexa		
Anexă Principiile revizuirii configurației existente a zonelor de ofertare	44. Anexa „Principiile revizuirii configurației existente a zonelor de ofertare” va fi numerotată cu nr. 1. Totodată, la punctul 1 subpunctul 1.3. textul „pct. 2 lit. a);” se substituie cu textul „pct. 2.1.”.	Anexa 1 Principiile revizuirii configurației existente a zonelor de ofertare
1.3. operatorii sistemelor de transport ai unei regiuni de calcul al capacităților, împreună cu toți operatorii sistemelor de transport interesați ale căror zone de control, inclusiv interconexiunile, se află în aria geografică în care se evaluează configurația zonei de ofertare în conformitate cu pct. 2 lit. a);		1.3. operatorii sistemelor de transport ai unei regiuni de calcul al capacităților, împreună cu toți operatorii sistemelor de transport interesați ale căror zone de control, inclusiv interconexiunile, se află în aria geografică în care se evaluează configurația zonei de ofertare în conformitate cu pct. 2.1.;
-		

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
-	Se completează cu Anexa 2 și Anexa 3 cu următorul cuprins: „ Anexa 2 **ATRIBUȚIILE CENTRELOR DE COORDONARE REGIONALE** **1. Calculul coordonat al capacităților** **1.1.** Centrele de coordonare regionale efectuează calculul coordonat al capacităților interzonale. **1.2.** Calculul coordonat al capacităților se efectuează pentru toate intervalele de timp de alocare. **1.3.** Calculul coordonat al capacităților se efectuează pe baza metodologiilor elaborate în temeiul Liniilor directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, astfel cum au fost adaptate și adoptate în cadrul Comunității Energetice. **1.4.** Calculul coordonat al capacităților se efectuează pe baza unui model comun de rețea, în conformitate cu punctul 3. **1.5.** Calculul coordonat al capacităților asigură gestionarea eficientă a congestiilor, în conformitate cu principiile privind gestionarea congestiilor definite în prezenta lege. **2. Analiza coordonată a siguranței** **2.1.** Centrele de coordonare regionale efectuează o analiză coordonată a siguranței, cu scopul de a asigura funcționarea în condiții de siguranță a sistemului. **2.2.** Analiza siguranței se efectuează pentru toate intervalele de planificare operațională, de la intervalul pentru anul următor până la intervalul intrazilnic, utilizând modelele comune de rețea. **2.3.** Analiza coordonată a siguranței se efectuează pe baza metodologiilor elaborate în temeiul Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport, astfel cum au fost adaptate și adoptate în cadrul Comunității Energetice. **2.4.** Centrele de coordonare regionale comunică rezultatele analizei coordonate a siguranței cel puțin operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului. **2.5.** În cazul în care, în urma analizei coordonate a siguranței, un centru de coordonare regional identifică o posibilă constrângere, acesta elaborează măsuri de remediere care maximizează eficacitatea și eficiența economică. **3. Crearea de modele de rețea comune**	Anexa 2 **ATRIBUȚIILE CENTRELOR DE COORDONARE REGIONALE** **1. Calculul coordonat al capacităților** **1.1.** Centrele de coordonare regionale efectuează calculul coordonat al capacităților interzonale. **1.2.** Calculul coordonat al capacităților se efectuează pentru toate intervalele de timp de alocare. **1.3.** Calculul coordonat al capacităților se efectuează pe baza metodologiilor elaborate în temeiul Liniilor directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, astfel cum au fost adaptate și adoptate în cadrul Comunității Energetice. **1.4.** Calculul coordonat al capacităților se efectuează pe baza unui model comun de rețea, în conformitate cu punctul 3. **1.5.** Calculul coordonat al capacităților asigură gestionarea eficientă a congestiilor, în conformitate cu principiile privind gestionarea congestiilor definite în prezenta lege. **2. Analiza coordonată a siguranței** **2.1.** Centrele de coordonare regionale efectuează o analiză coordonată a siguranței, cu scopul de a asigura funcționarea în condiții de siguranță a sistemului. **2.2.** Analiza siguranței se efectuează pentru toate intervalele de planificare operațională, de la intervalul pentru anul următor până la intervalul intrazilnic, utilizând modelele comune de rețea. **2.3.** Analiza coordonată a siguranței se efectuează pe baza metodologiilor elaborate în temeiul Liniilor directoare privind

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	3.1. Centrele de coordonare regionale instituie procese eficiente pentru crearea unui model comun de rețea pentru fiecare interval de planificare operațională cuprins între intervalul pentru anul următor și intervalul intrazilnic. **3.2.** Operatorii de transport și de sistem desemnează un centru de coordonare regional pentru construirea modelelor comune de rețea la nivelul Uniunii. **3.3.** Modelele comune de rețea se elaborează în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025. **3.4.** Modelele comune de rețea includ date relevante pentru planificarea operațională eficientă și pentru calculul capacităților în toate intervalele de planificare operațională cuprinse între intervalul pentru anul următor și intervalul intrazilnic. **3.5.** Modelele comune de rețea se pun la dispoziția tuturor centrelor de coordonare regionale, a operatorilor de transport și de sistem, a ENTSO-E și, la cerere, a Comitetului de reglementare al Comunității Energetice. **4. Sprijinirea planurilor de apărare și de restaurare ale operatorilor de transport și de sistem în ceea ce privește evaluarea consecvenței** **4.1.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în efectuarea evaluării consecvenței planurilor de apărare și a planurilor de restaurare ale operatorilor de transport și de sistem în temeiul Codului rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 645/2025. **4.2.** Toți operatorii de transport și de sistem convin asupra unui prag peste care impactul acțiunilor unuia sau mai multor operatori de transport și de sistem în starea de urgență, de colaps sau de restaurare este considerat semnificativ pentru alți operatori de transport și de sistem interconectați sincron sau asincron. **4.3.** În cadrul sprijinului acordat operatorilor de transport și de sistem, centrul de coordonare regional: (a) identifică eventualele incompatibilități; (b) propune măsuri de atenuare. **4.4.** Operatorii de transport și de sistem evaluează și iau în considerare măsurile de atenuare propuse. **5. Sprijinirea coordonării și optimizării restaurării la nivel regional**	operarea sistemului de transport, astfel cum au fost adaptate și adoptate în cadrul Comunității Energetice. **2.4.** Centrele de coordonare regionale comunică rezultatele analizei coordonate a siguranței cel puțin operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului. **2.5.** În cazul în care, în urma analizei coordonate a siguranței, un centru de coordonare regional identifică o posibilă constrângere, acesta elaborează măsuri de remediere care maximizează eficacitatea și eficiența economică. **3. Crearea de modele de rețea comune** **3.1.** Centrele de coordonare regionale instituie procese eficiente pentru crearea unui model comun de rețea pentru fiecare interval de planificare operațională cuprins între intervalul pentru anul următor și intervalul intrazilnic. **3.2.** Operatorii de transport și de sistem desemnează un centru de coordonare regional pentru construirea modelelor comune de rețea la nivelul Uniunii. **3.3.** Modelele comune de rețea se elaborează în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025. **3.4.** Modelele comune de rețea includ date relevante pentru planificarea operațională eficientă și pentru calculul capacităților în toate intervalele de planificare operațională cuprinse între intervalul pentru anul următor și intervalul intrazilnic. **3.5.** Modelele comune de rețea se pun la dispoziția tuturor centrelor de coordonare regionale, a operatorilor de transport și de sistem, a ENTSO-E și, la

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	5.1. Fiecare centru de coordonare regional relevant sprijină operatorii de transport și de sistem desemnați drept responsabili cu frecvența și responsabilii cu resincronizarea în temeiul Codului rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 645/2025. Operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului stabilesc rolul centrului de coordonare regional în ceea ce privește sprijinirea coordonării și optimizării restaurării la nivel regional. **5.2.** Operatorii de transport și de sistem pot solicita asistență din partea centrelor de coordonare regionale în cazul în care sistemul lor se află în stare de colaps sau de restaurare. **5.3.** Centrele de coordonare regionale sunt echipate cu sisteme de supraveghere, control și achiziție de date în timp aproape real, cu o observabilitate definită prin aplicarea pragului menționat la punctul 4.2. **6. Analiza și raportarea post-operaționale și post-perturbare** **6.1.** Centrele de coordonare regionale investighează și întocmesc un raport cu privire la orice incident care depășește pragul menționat la punctul 4.2. Autoritățile de reglementare din regiunea de exploatare a sistemului, astfel cum este definită în anexa V, pot participa la investigație, la cererea lor. Raportul conține recomandări care urmăresc prevenirea unor incidente similare în viitor. **6.2.** Centrele de coordonare regionale publică raportul. Consiliul de reglementare al Comunității Energetice sau, în măsura în care sunt afectate state membre, ACER, acționând în conformitate cadrul normativ al Comunității Energetice, poate emite recomandări care urmăresc prevenirea unor incidente similare în viitor. **7. Dimensionarea regională a capacității de rezervă** **7.1.** Centrele de coordonare regionale calculează cerințele privind capacitatea de rezervă pentru regiunea de exploatare a sistemului. Stabilirea cerințelor privind capacitatea de rezervă: (a) urmărește obiectivul general de menținere a siguranței în funcționare în modul cel mai eficient din punctul de vedere al costurilor; (b) se efectuează pentru intervalul de timp pentru ziua următoare sau pentru intervalul intrazilnic ori pentru ambele; (c) calculează cantitatea totală de capacitate de rezervă necesară pentru regiunea de exploatare a sistemului; (d) stabilește cerințele minime privind capacitatea de rezervă pentru fiecare tip de capacitate de rezervă;	cerere, a Comitetului de reglementare al Comunității Energetice. **4. Sprijinirea planurilor de apărare și de restaurare ale operatorilor de transport și de sistem în ceea ce privește evaluarea consecvenței** **4.1.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în efectuarea evaluării consecvenței planurilor de apărare și a planurilor de restaurare ale operatorilor de transport și de sistem în temeiul Codului rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 645/2025. **4.2.** Toți operatorii de transport și de sistem convin asupra unui prag peste care impactul acțiunilor unuia sau mai multor operatori de transport și de sistem în starea de urgență, de colaps sau de restaurare este considerat semnificativ pentru alți operatori de transport și de sistem interconectați sincron sau asincron. **4.3.** În cadrul sprijinului acordat operatorilor de transport și de sistem, centrul de coordonare regional: (a) identifică eventualele incompatibilități; (b) propune măsuri de atenuare. **4.4.** Operatorii de transport și de sistem evaluează și iau în considerare măsurile de atenuare propuse. **5. Sprijinirea coordonării și optimizării restaurării la nivel regional** **5.1.** Fiecare centru de coordonare regional relevant sprijină operatorii de transport și de sistem desemnați drept responsabili cu frecvența și responsabilii cu resincronizarea în temeiul Codului rețelelor

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	(e) ia în considerare posibile substituiri între diferitele tipuri de capacitate de rezervă, cu scopul de a reduce la minimum costurile de achiziție; (f) stabilește cerințele necesare privind distribuția geografică a capacității de rezervă necesare, dacă este cazul. **8. Facilitarea achizițiilor regionale de capacitate de echilibrare** **8.1.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în stabilirea cantității de capacitate de echilibrare care trebuie achiziționată. Stabilirea cantității de capacitate de echilibrare: (a) se efectuează pentru intervalul de timp pentru ziua următoare sau pentru intervalul intrazilnic ori pentru ambele; (b) ia în considerare posibile substituiri între diferitele tipuri de capacitate de rezervă, cu scopul de a reduce la minimum costurile de achiziție; (c) ține seama de volumele de capacitate de rezervă necesară care se preconizează că vor fi furnizate prin oferte de energie de echilibrare care nu sunt depuse pe baza unui contract pentru capacitate de echilibrare. **8.2.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în achiziționarea cantității necesare de capacitate de echilibrare stabilite în conformitate cu punctul 8.1. Achiziționarea capacității de echilibrare: (a) se efectuează pentru intervalul de timp pentru ziua următoare sau pentru intervalul intrazilnic ori pentru ambele; (b) ia în considerare posibile substituiri între diferitele tipuri de capacitate de rezervă, cu scopul de a reduce la minimum costurile de achiziție. **9. Evaluări privind adecvarea sistemului regional pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare și pregătirea de măsuri de reducere a riscurilor** **9.1.** Centrele de coordonare regionale efectuează evaluări regionale ale adecvării pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare, în conformitate cu procedurile prevăzute în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025, și pe baza metodologiei pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere, aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. **9.2.** Centrele de coordonare regionale fundamentează evaluările regionale ale adecvării pe termen scurt pe informațiile furnizate de	electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 645/2025. Operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului stabilesc rolul centrului de coordonare regional în ceea ce privește sprijinirea coordonării și optimizării restaurării la nivel regional. **5.2.** Operatorii de transport și de sistem pot solicita asistență din partea centrelor de coordonare regionale în cazul în care sistemul lor se află în stare de colaps sau de restaurare. **5.3.** Centrele de coordonare regionale sunt echipate cu sisteme de supraveghere, control și achiziție de date în timp aproape real, cu o observabilitate definită prin aplicarea pragului menționat la punctul 4.2. **6. Analiza și raportarea post-operaționale și post-perturbare** **6.1.** Centrele de coordonare regionale investighează și întocmesc un raport cu privire la orice incident care depășește pragul menționat la punctul 4.2. Autoritățile de reglementare din regiunea de exploatare a sistemului, astfel cum este definită în anexa V, pot participa la investigație, la cererea lor. Raportul conține recomandări care urmăresc prevenirea unor incidente similare în viitor. **6.2.** Centrele de coordonare regionale publică raportul. Consiliul de reglementare al Comunității Energetice sau, în măsura în care sunt afectate state membre, ACER, acționând în conformitate cadrul normativ al Comunității Energetice, poate emite recomandări care urmăresc prevenirea unor incidente similare în viitor. **7. Dimensionarea regională a capacității de rezervă**

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului, cu scopul de a identifica situațiile în care se preconizează o insuficiență a adecvării în oricare dintre zonele de control sau la nivel regional. Centrele de coordonare regionale iau în considerare posibilele schimburi interzonale și limitele privind siguranța în funcționare în toate intervalele relevante de planificare operațională. **9.3.** Atunci când efectuează o evaluare privind adecvarea sistemului regional, fiecare centru de coordonare regional se coordonează cu alte centre de coordonare regionale pentru: (a) a verifica ipotezele și prognozele care stau la bază; (b) a identifica posibile situații de insuficiență a adecvării la nivel transregional. **9.4.** Fiecare centru de coordonare regional transmite operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului și celorlalte centre de coordonare regionale rezultatele evaluărilor privind adecvarea sistemului regional, împreună cu măsurile pe care le propune pentru reducerea riscurilor de insuficiență a adecvării. **10. Coordonarea planificării regionale a întreruperilor** **10.1.** Fiecare centru de coordonare regional efectuează coordonarea regională a întreruperilor în conformitate cu Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025, în scopul monitorizării stării de disponibilitate a activelor relevante și al coordonării planurilor lor de disponibilitate, pentru a asigura siguranța în funcționare a sistemului de transport, maximizând în același timp capacitatea interconexiunilor și a sistemelor de transport care afectează fluxurile interzonale. **10.2.** Fiecare centru de coordonare regional menține o listă unică a elementelor de rețea relevante, a unităților de producere a energiei electrice și a locurilor de consum din regiunea de exploatare a sistemului, astfel cum este definită în anexa V, și o pune la dispoziție în mediul de date pentru planificarea operațională al ENTSO pentru energie electrică. **10.3.** Fiecare centru de coordonare regional desfășoară următoarele activități legate de coordonarea întreruperilor în regiunea de exploatare a sistemului: (a) evaluează compatibilitatea planificării întreruperilor utilizând toate planurile de disponibilitate pentru anul următor ale operatorilor de transport și de sistem; (b) furnizează operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului o listă a incompatibilităților de planificare identificate și a soluțiilor pe care le propune pentru remedierea acestora.	**7.1.** Centrele de coordonare regionale calculează cerințele privind capacitatea de rezervă pentru regiunea de exploatare a sistemului. Stabilirea cerințelor privind capacitatea de rezervă: (a) urmărește obiectivul general de menținere a siguranței în funcționare în modul cel mai eficient din punctul de vedere al costurilor; (b) se efectuează pentru intervalul de timp pentru ziua următoare sau pentru intervalul intrazilnic ori pentru ambele; (c) calculează cantitatea totală de capacitate de rezervă necesară pentru regiunea de exploatare a sistemului; (d) stabilește cerințele minime privind capacitatea de rezervă pentru fiecare tip de capacitate de rezervă; (e) ia în considerare posibile substituiri între diferitele tipuri de capacitate de rezervă, cu scopul de a reduce la minimum costurile de achiziție; (f) stabilește cerințele necesare privind distribuția geografică a capacității de rezervă necesare, dacă este cazul. **8. Facilitarea achizițiilor regionale de capacitate de echilibrare** **8.1.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în stabilirea cantității de capacitate de echilibrare care trebuie achiziționată. Stabilirea cantității de capacitate de echilibrare: (a) se efectuează pentru intervalul de timp pentru ziua următoare sau pentru intervalul intrazilnic ori pentru ambele; (b) ia în considerare posibile substituiri între diferitele tipuri de capacitate de rezervă, cu scopul de a reduce la minimum costurile de achiziție;

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	11. Optimizarea mecanismelor de compensare între operatorii de transport și de sistem **11.1.** Operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului pot decide în comun să beneficieze de sprijinul centrului de coordonare regional pentru administrarea fluxurilor financiare legate de deconturile dintre operatorii de transport și de sistem care implică mai mult de doi operatori de transport și de sistem, cum ar fi costurile de redispecerizare, veniturile din congestii, abaterile neintenționate sau costurile de achiziționare a rezervelor. **12. Formarea și certificarea personalului care lucrează pentru centrele de coordonare regionale** **12.1.** Centrele de coordonare regionale pregătesc și desfășoară programe de formare și certificare axate pe exploatarea sistemului la nivel regional pentru personalul care lucrează pentru centrele de coordonare regionale. **12.2.** Programele de formare acoperă toate componentele relevante ale exploatării sistemului pentru care centrul de coordonare regional îndeplinește atribuții, inclusiv scenariile de criză regională. **13. Identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică** **13.1.** În cazul în care ENTSO-E deleagă această funcție, centrele de coordonare regionale identifică scenariile regionale de criză de energie electrică în conformitate cu criteriile stabilite în metodologia pentru identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. Identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică se efectuează în conformitate cu metodologia pentru identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. **13.2.** Centrele de coordonare regionale sprijină, la cerere, autoritățile competente din fiecare regiune de exploatare a sistemului în pregătirea și desfășurarea simulării bienale a crizelor, astfel cum este prevăzut la pct. 37 din Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul electroenergetic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 820/2024. **14. Identificarea necesităților de noi capacități de transmisie, de modernizare a capacităților existente de transmisie sau a alternativelor la acestea** **14.1.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem în identificarea necesităților de noi capacități de	(c) ține seama de volumele de capacitate de rezervă necesară care se preconizează că vor fi furnizate prin oferte de energie de echilibrare care nu sunt depuse pe baza unui contract pentru capacitate de echilibrare. **8.2.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în achiziționarea cantității necesare de capacitate de echilibrare stabilite în conformitate cu punctul 8.1. Achiziționarea capacității de echilibrare: (a) se efectuează pentru intervalul de timp pentru ziua următoare sau pentru intervalul intrazilnic ori pentru ambele; (b) ia în considerare posibile substituiri între diferitele tipuri de capacitate de rezervă, cu scopul de a reduce la minimum costurile de achiziție. **9. Evaluări privind adecvarea sistemului regional pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare și pregătirea de măsuri de reducere a riscurilor** **9.1.** Centrele de coordonare regionale efectuează evaluări regionale ale adecvării pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare, în conformitate cu procedurile prevăzute în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025, și pe baza metodologiei pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere, aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. **9.2.** Centrele de coordonare regionale fundamentează evaluările regionale ale adecvării pe termen scurt pe informațiile furnizate de operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului,

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	transmisie, de modernizare a capacităților existente de transmisie sau a alternativelor la acestea, care urmează să fie prezentate grupurilor regionale ale Comunității Energetice pentru proiectele CE prevăzute la art. 31[1] din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, și să fie incluse în planul de dezvoltare a rețelelor electrice de transport pentru 10 ani. Prevăzut la articolul 37 din prezenta lege. **15. Calculul capacității maxime de intrare disponibile pentru participarea capacității externe la mecanismele de asigurare a capacității** **15.1.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorul de transport și de sistem în calcularea capacității maxime de intrare disponibile pentru participarea capacității externe la mecanismele de asigurare a capacității, ținând seama de disponibilitatea preconizată a interconexiunii și de probabilitatea apariției simultane a unei situații de solicitare a sistemului în sistemul în care se aplică mecanismul și în sistemul în care este situată capacitatea externă. **15.2.** Calculul se efectuează în conformitate cu metodologia elaborată de ENTSO-E și aprobată de ACER. **15.3.** Centrele de coordonare regionale furnizează un calcul pentru fiecare graniță a zonei de ofertare acoperită de regiunea de exploatare a sistemului. **16. Pregătirea evaluărilor adecvării sezoniere** **16.1.** În cazul în care ENTSO-E pentru energie electrică deleagă această funcție în conformitate cu cadrul normativ al Uniunii Europene, centrele de coordonare regionale efectuează evaluări regionale ale adecvării sezoniere. **16.2.** Pregătirea evaluărilor adecvării sezoniere se efectuează pe baza metodologiei pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere, aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. *Anexa 3* ***CERINȚE MINIME PRIVIND FACTURAREA ȘI INFORMAȚIILE DE FACTURARE*** ***1. Informațiile minime incluse în factură și în informațiile de facturare***	cu scopul de a identifica situațiile în care se preconizează o insuficiență a adecvării în oricare dintre zonele de control sau la nivel regional. Centrele de coordonare regionale iau în considerare posibilele schimburi interzonale și limitele privind siguranța în funcționare în toate intervalele relevante de planificare operațională. **9.3.** Atunci când efectuează o evaluare privind adecvarea sistemului regional, fiecare centru de coordonare regional se coordonează cu alte centre de coordonare regionale pentru: (a) a verifica ipotezele și prognozele care stau la bază; (b) a identifica posibile situații de insuficiență a adecvării la nivel transregional. **9.4.** Fiecare centru de coordonare regional transmite operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului și celorlalte centre de coordonare regionale rezultatele evaluărilor privind adecvarea sistemului regional, împreună cu măsurile pe care le propune pentru reducerea riscurilor de insuficiență a adecvării. **10. Coordonarea planificării regionale a întreruperilor** **10.1.** Fiecare centru de coordonare regional efectuează coordonarea regională a întreruperilor în conformitate cu Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025, în scopul monitorizării stării de disponibilitate a activelor relevante și al coordonării planurilor lor de disponibilitate, pentru a asigura siguranța în funcționare a sistemului de transport, maximizând în același timp capacitatea interconexiunilor și a sistemelor de transport care afectează fluxurile interzonale.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	1.1. În factură se prezintă în mod vizibil, evidențiate distinct față de celelalte elemente ale acesteia, următoarele informații: *a) suma de plată și, dacă este posibil, defalcarea acesteia, însoțită de o mențiune clară potrivit căreia toate sursele de energie pot beneficia și de stimulente care nu sunt finanțate prin taxele indicate în defalcarea respectivă;* *b) data scadentă a plății.* *1.2. În factură și în informațiile de facturare se prezintă în mod vizibil, evidențiate distinct față de celelalte elemente ale acestora, următoarele informații:* *a) consumul de energie electrică aferent perioadei de facturare;* *b) denumirea și datele de contact ale furnizorului, inclusiv numărul de telefon al serviciului de asistență a consumatorilor și adresa de poștă electronică;* *c) denumirea tarifului aplicat;* *d) data încetării contractului, după caz;* *e) informații privind posibilitatea schimbării furnizorului și beneficiile aferente acesteia;* *f) numărul specific de identificare al punctului de acces, prevăzut la art. 78 alin. (4);* *g) informații privind dreptul consumatorului final la soluționarea extrajudiciară a litigiilor, inclusiv datele de contact ale Agenției, în calitate de autoritate de soluționare extrajudiciară a reclamațiilor consumatorilor finali, potrivit art. 10 alin. (3) lit. f) și art. 142;* *h) informații privind punctul unic de contact prevăzut la art. 9 alin. (1) lit. u);* *i) un link sau o trimitere la instrumentul de comparare prevăzut la art. 113.* *1.3. În cazul în care factura se bazează pe consumul real sau pe date obținute prin citirea de la distanță a contorului de energie electrică de către operatorul de sistem, în factură, împreună cu aceasta sau în factura de regularizare se prezintă ori se indică locul unde pot fi accesate următoarele informații:*	**10.2.** Fiecare centru de coordonare regional menține o listă unică a elementelor de rețea relevante, a unităților de producere a energiei electrice și a locurilor de consum din regiunea de exploatare a sistemului, astfel cum este definită în anexa V, și o pune la dispoziție în mediul de date pentru planificarea operațională al ENTSO pentru energie electrică. **10.3.** Fiecare centru de coordonare regional desfășoară următoarele activități legate de coordonarea întreruperilor în regiunea de exploatare a sistemului: (a) evaluează compatibilitatea planificării întreruperilor utilizând toate planurile de disponibilitate pentru anul următor ale operatorilor de transport și de sistem; (b) furnizează operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului o listă a incompatibilităților de planificare identificate și a soluțiilor pe care le propune pentru remedierea acestora. **11. Optimizarea mecanismelor de compensare între operatorii de transport și de sistem** **11.1.** Operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului pot decide în comun să beneficieze de sprijinul centrului de coordonare regional pentru administrarea fluxurilor financiare legate de deconturile dintre operatorii de transport și de sistem care implică mai mult de doi operatori de transport și de sistem, cum ar fi costurile de redispecerizare, veniturile din congestii, abaterile neintenționate sau costurile de achiziționare a rezervelor.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	a) comparația, sub formă grafică, dintre consumul actual de energie electrică al consumatorului final și consumul acestuia pentru aceeași perioadă a anului precedent; *b) datele de contact, inclusiv adresele paginilor web, ale organizațiilor de protecție a consumatorilor, ale instituțiilor din domeniul energiei sau ale altor entități similare de la care pot fi obținute informații privind măsurile disponibile pentru îmbunătățirea eficienței energetice a echipamentelor care utilizează energie;* *c) comparația cu consumul unui consumator final mediu normalizat sau etalonat din aceeași categorie de consum.* ***2. Frecvența facturării și furnizarea informațiilor de facturare*** *2.1. Facturarea pe baza consumului real se efectuează cel puțin o dată pe an.* *2.2. În cazul în care consumatorul final nu dispune de un contor de energie electrică care permite citirea de la distanță de către operatorul de sistem sau a optat, în condițiile legii, pentru blocarea citirii de la distanță, informațiile exacte de facturare, bazate pe consumul real, se pun la dispoziția acestuia cel puțin o dată la 6 luni sau o dată la 3 luni, la solicitarea consumatorului final ori în cazul în care acesta a optat pentru primirea facturilor în format electronic.* *2.3. În cazurile prevăzute la pct. 2.2, obligațiile stabilite la pct. 2.1 și 2.2 pot fi îndeplinite prin utilizarea unui sistem de autocitire periodică, în cadrul căruia consumatorul final comunică operatorului de sistem indicațiile contorului de energie electrică. Factura sau informațiile de facturare pot fi bazate pe estimarea consumului sau pe o sumă forfetară numai în cazul în care consumatorul final nu a comunicat indicațiile contorului de energie electrică pentru perioada de facturare respectivă.* *2.4. În cazul în care consumatorul final dispune de un contor de energie electrică care permite citirea de la distanță de către operatorul de sistem, informațiile exacte de facturare, bazate pe consumul real, se furnizează cel puțin o dată pe lună. Informațiile respective pot fi puse la dispoziție și prin intermediul internetului și se actualizează cât mai frecvent posibil, în funcție de caracteristicile echipamentelor și sistemelor de măsurare utilizate.* ***3. Defalcarea prețului pentru consumatorul final*** *3.1. Prețul achitat de consumatorul final este constituit din următoarele componente:*	**12. Formarea și certificarea personalului care lucrează pentru centrele de coordonare regionale** **12.1.** Centrele de coordonare regionale pregătesc și desfășoară programe de formare și certificare axate pe exploatarea sistemului la nivel regional pentru personalul care lucrează pentru centrele de coordonare regionale. **12.2.** Programele de formare acoperă toate componentele relevante ale exploatării sistemului pentru care centrul de coordonare regional îndeplinește atribuții, inclusiv scenariile de criză regională. **13. Identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică** **13.1.** În cazul în care ENTSO-E deleagă această funcție, centrele de coordonare regionale identifică scenariile regionale de criză de energie electrică în conformitate cu criteriile stabilite în metodologia pentru identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. Identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică se efectuează în conformitate cu metodologia pentru identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. **13.2.** Centrele de coordonare regionale sprijină, la cerere, autoritățile competente din fiecare regiune de exploatare a sistemului în pregătirea și desfășurarea simulării bienale a crizelor, astfel cum este prevăzut la pct. 37 din Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul electroenergetic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 820/2024.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	a) componenta aferentă energiei electrice și furnizării; *b) componenta aferentă serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;* *c) componenta aferentă impozitelor, comisioanelor, taxelor și altor plăți stabilite de lege.* *3.2. În cazul în care factura conține defalcarea prețului achitat de consumatorul final, componentele prevăzute la pct. 3.1. au următorul conținut:* *a) componenta aferentă energiei electrice și furnizării include costurile aferente producerii, agregării, energiei de echilibrare, energiei electrice furnizate, serviciilor pentru consumatori, gestionării post-vânzare și alte costuri de furnizare;* *b) componenta aferentă rețelei include tarifele pentru serviciul de transport și serviciul de distribuție a energiei electrice, costurile aferente pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de transport și de distribuție, costurile de rețea, costurile serviciilor post-vânzare, costurile serviciilor de sistem și, după caz, costurile aferente închirierii echipamentelor de măsurare și măsurării energiei electrice;* *c) componenta aferentă impozitelor, comisioanelor, taxelor și altor plăți include totalitatea impozitelor, comisioanelor, taxelor și altor plăți aplicabile potrivit legii.* ***4. Accesul la informațiile suplimentare privind consumul anterior*** *4.1. În măsura în care sunt disponibile informații suplimentare privind consumul anterior, acestea se pun, la cererea consumatorului final, la dispoziția furnizorului sau a prestatorului de servicii desemnat de acesta, cu respectarea art. 78.* *4.2. În cazul în care consumatorul final dispune de un contor de energie electrică ce permite citirea de la distanță de către operatorul de sistem, acestuia i se asigură accesul facil la informațiile suplimentare privind consumul anterior, astfel încât să poată efectua autoverificări detaliate.* *4.3. Informațiile suplimentare privind consumul anterior includ:* *a) date cumulative pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada calculată de la data începerii contractului de furnizare a energiei electrice, dacă această perioadă este mai mică de 3 ani. Datele*	**14. Identificarea necesităților de noi capacități de transmisie, de modernizare a capacităților existente de transmisie sau a alternativelor la acestea** **14.1.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem în identificarea necesităților de noi capacități de transmisie, de modernizare a capacităților existente de transmisie sau a alternativelor la acestea, care urmează să fie prezentate grupurilor regionale ale Comunității Energetice pentru proiectele CE prevăzute la art. 31[1] din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, și să fie incluse în planul de dezvoltare a rețelelor electrice de transport pentru 10 ani. Prevăzut la articolul 37 din prezenta lege. **15. Calculul capacității maxime de intrare disponibile pentru participarea capacității externe la mecanismele de asigurare a capacității** **15.1.** Centrele de coordonare regionale sprijină operatorul de transport și de sistem în calcularea capacității maxime de intrare disponibile pentru participarea capacității externe la mecanismele de asigurare a capacității, ținând seama de disponibilitatea preconizată a interconexiunii și de probabilitatea apariției simultane a unei situații de solicitare a sistemului în sistemul în care se aplică mecanismul și în sistemul în care este situată capacitatea externă. **15.2.** Calculul se efectuează în conformitate cu metodologia elaborată de ENTSO-E și aprobată de ACER. **15.3.** Centrele de coordonare regionale furnizează un calcul pentru fiecare graniță a zonei de ofertare acoperită de regiunea de exploatare a sistemului.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	corespund intervalelor pentru care au fost furnizate informațiile de facturare; *b) date detaliate în funcție de perioada utilizării energiei electrice, pentru fiecare zi, săptămână, lună și an, care se pun fără întârziere la dispoziția consumatorului final, prin intermediul internetului sau prin interfața contorului de energie electrică, pentru cel puțin ultimele 24 de luni sau pentru perioada calculată de la data începerii contractului de furnizare a energiei electrice, dacă această perioadă este mai mică.* ***5. Informații privind sursele de energie*** *5.1. Furnizorul indică în factură ponderea fiecărei surse de energie în energia electrică achiziționată de consumatorul final în baza contractului de furnizare a energiei electrice (la nivel de produs).* *5.2. În factură și în informațiile de facturare, împreună cu acestea sau prin indicarea locului unde pot fi accesate, se prezintă următoarele informații:* *a) ponderea fiecărei surse de energie în mixul global de energie electrică al furnizorului din anul precedent, la nivelul Republicii Moldova și, după caz, la nivelul furnizorului, dacă acesta își desfășoară activitatea în mai multe părți contractante ale Comunității Energetice, informațiile fiind prezentate într-un mod clar și ușor comparabil;* *b) informații privind impactul asupra mediului, cel puțin în ceea ce privește emisiile de CO_2 și deșeurile radioactive rezultate din producerea energiei electrice corespunzătoare mixului global de energie electrică al furnizorului din anul precedent.* *5.3. Pentru energia electrică achiziționată prin intermediul unei burse de energie electrică sau importată de la o întreprindere situată în afara Comunității Energetice pot fi utilizate date agregate prezentate de bursa sau de întreprinderea respectivă pentru anul precedent.* *5.4. Originea energiei electrice produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență se demonstrează prin garanțiile de origine emise în conformitate cu art. 14 din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.* *5.5. Originea energiei electrice produse din surse regenerabile se demonstrează prin garanțiile de origine emise în conformitate cu Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu excepția ponderii mixului energetic corespunzătoare ofertelor comerciale pentru care nu este asigurată trasabilitatea, pentru care*	**16. Pregătirea evaluărilor adecvării sezoniere** **16.1.** În cazul în care ENTSO-E pentru energie electrică deleagă această funcție în conformitate cu cadrul normativ al Uniunii Europene, centrele de coordonare regionale efectuează evaluări regionale ale adecvării sezoniere. **16.2.** Pregătirea evaluărilor adecvării sezoniere se efectuează pe baza metodologiei pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere, aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. Anexa 3 **CERINȚE MINIME PRIVIND FACTURAREA ȘI INFORMAȚIILE DE FACTURARE** **1. Informațiile minime incluse în factură și în informațiile de facturare** 1.1. În factură se prezintă în mod vizibil, evidențiate distinct față de celelalte elemente ale acesteia, următoarele informații: a) suma de plată și, dacă este posibil, defalcarea acesteia, însoțită de o mențiune clară potrivit căreia toate sursele de energie pot beneficia și de stimulente care nu sunt finanțate prin taxele indicate în defalcarea respectivă; b) data scadentă a plății. 1.2. În factură și în informațiile de facturare se prezintă în mod vizibil, evidențiate distinct față de celelalte elemente ale acestora, următoarele informații: a) consumul de energie electrică aferent perioadei de facturare;

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	furnizorul poate utiliza mixul rezidual, precum și, după caz, a situațiilor în care nu se emit garanții de origine producătorilor care beneficiază de sprijin financiar în cadrul unei scheme de sprijin.”. *5.6. Agenția întreprinde măsurile necesare pentru a asigura fiabilitatea informațiilor prezentate de furnizori consumatorilor finali în conformitate cu prezentul punct, precum și prezentarea acestora, la nivel național, într-un mod clar și comparabil. ”.*„	b) denumirea și datele de contact ale furnizorului, inclusiv numărul de telefon al serviciului de asistență a consumatorilor și adresa de poștă electronică; c) denumirea tarifului aplicat; d) data încetării contractului, după caz; e) informații privind posibilitatea schimbării furnizorului și beneficiile aferente acesteia; f) numărul specific de identificare al punctului de acces, prevăzut la art. 78 alin. (4); g) informații privind dreptul consumatorului final la soluționarea extrajudiciară a litigiilor, inclusiv datele de contact ale Agenției, în calitate de autoritate de soluționare extrajudiciară a reclamațiilor consumatorilor finali, potrivit art. 10 alin. (3) lit. f) și art. 142; h) informații privind punctul unic de contact prevăzut la art. 9 alin. (1) lit. u); i) un link sau o trimitere la instrumentul de comparare prevăzut la art. 113. 1.3. În cazul în care factura se bazează pe consumul real sau pe date obținute prin citirea de la distanță a contorului de energie electrică de către operatorul de sistem, în factură, împreună cu aceasta sau în factura de regularizare se prezintă ori se indică locul unde pot fi accesate următoarele informații: a) comparația, sub formă grafică, dintre consumul actual de energie electrică al consumatorului final și consumul acestuia pentru aceeași perioadă a anului precedent; b) datele de contact, inclusiv adresele paginilor web, ale organizațiilor de protecție a

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		consumatorilor, ale instituțiilor din domeniul energiei sau ale altor entități similare de la care pot fi obținute informații privind măsurile disponibile pentru îmbunătățirea eficienței energetice a echipamentelor care utilizează energie; c) comparația cu consumul unui consumator final mediu normalizat sau etalonat din aceeași categorie de consum. **2. Frecvența facturării și furnizarea informațiilor de facturare** 2.1. Facturarea pe baza consumului real se efectuează cel puțin o dată pe an. 2.2. În cazul în care consumatorul final nu dispune de un contor de energie electrică care permite citirea de la distanță de către operatorul de sistem sau a optat, în condițiile legii, pentru blocarea citirii de la distanță, informațiile exacte de facturare, bazate pe consumul real, se pun la dispoziția acestuia cel puțin o dată la 6 luni sau o dată la 3 luni, la solicitarea consumatorului final ori în cazul în care acesta a optat pentru primirea facturilor în format electronic. 2.3. În cazurile prevăzute la pct. 2.2, obligațiile stabilite la pct. 2.1 și 2.2 pot fi îndeplinite prin utilizarea unui sistem de autocitire periodică, în cadrul căruia consumatorul final comunică operatorului de sistem indicațiile contorului de energie electrică. Factura sau informațiile de facturare pot fi bazate pe estimarea consumului sau pe o sumă forfetară numai în cazul în care consumatorul final nu a comunicat indicațiile contorului de energie electrică pentru perioada de facturare respectivă. 2.4. În cazul în care consumatorul final dispune de un contor de energie electrică care permite citirea de la distanță de către

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		operatorul de sistem, informațiile exacte de facturare, bazate pe consumul real, se furnizează cel puțin o dată pe lună. Informațiile respective pot fi puse la dispoziție și prin intermediul internetului și se actualizează cât mai frecvent posibil, în funcție de caracteristicile echipamentelor și sistemelor de măsurare utilizate. **3. Defalcarea prețului pentru consumatorul final** 3.1. Prețul achitat de consumatorul final este constituit din următoarele componente: a) componenta aferentă energiei electrice și furnizării; b) componenta aferentă serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice; c) componenta aferentă impozitelor, comisioanelor, taxelor și altor plăți stabilite de lege. 3.2. În cazul în care factura conține defalcarea prețului achitat de consumatorul final, componentele prevăzute la pct. 3.1. au următorul conținut: a) componenta aferentă energiei electrice și furnizării include costurile aferente producerii, agregării, energiei de echilibrare, energiei electrice furnizate, serviciilor pentru consumatori, gestionării post-vânzare și alte costuri de furnizare; b) componenta aferentă rețelei include tarifele pentru serviciul de transport și serviciul de distribuție a energiei electrice, costurile aferente pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de transport și de distribuție, costurile de rețea, costurile serviciilor post-vânzare, costurile serviciilor de sistem și, după caz, costurile aferente

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		închirierii echipamentelor de măsurare și măsurării energiei electrice; c) componenta aferentă impozitelor, comisioanelor, taxelor și altor plăți include totalitatea impozitelor, comisioanelor, taxelor și altor plăți aplicabile potrivit legii. **4. Accesul la informațiile suplimentare privind consumul anterior** 4.1. În măsura în care sunt disponibile informații suplimentare privind consumul anterior, acestea se pun, la cererea consumatorului final, la dispoziția furnizorului sau a prestatorului de servicii desemnat de acesta, cu respectarea art. 78. 4.2. În cazul în care consumatorul final dispune de un contor de energie electrică ce permite citirea de la distanță de către operatorul de sistem, acestuia i se asigură accesul facil la informațiile suplimentare privind consumul anterior, astfel încât să poată efectua autoverificări detaliate. 4.3. Informațiile suplimentare privind consumul anterior includ: a) date cumulative pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada calculată de la data începerii contractului de furnizare a energiei electrice, dacă această perioadă este mai mică de 3 ani. Datele corespund intervalelor pentru care au fost furnizate informațiile de facturare; b) date detaliate în funcție de perioada utilizării energiei electrice, pentru fiecare zi, săptămână, lună și an, care se pun fără întârziere la dispoziția consumatorului final, prin intermediul internetului sau prin interfața contorului de energie electrică, pentru cel puțin ultimele 24 de luni sau pentru perioada calculată de la data începerii

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		contractului de furnizare a energiei electrice, dacă această perioadă este mai mică. **5. Informații privind sursele de energie** 5.1. Furnizorul indică în factură ponderea fiecărei surse de energie în energia electrică achiziționată de consumatorul final în baza contractului de furnizare a energiei electrice (la nivel de produs). 5.2. În factură și în informațiile de facturare, împreună cu acestea sau prin indicarea locului unde pot fi accesate, se prezintă următoarele informații: a) ponderea fiecărei surse de energie în mixul global de energie electrică al furnizorului din anul precedent, la nivelul Republicii Moldova și, după caz, la nivelul furnizorului, dacă acesta își desfășoară activitatea în mai multe părți contractante ale Comunității Energetice, informațiile fiind prezentate într-un mod clar și ușor comparabil; b) informații privind impactul asupra mediului, cel puțin în ceea ce privește emisiile de CO_2 și deșeurile radioactive rezultate din producerea energiei electrice corespunzătoare mixului global de energie electrică al furnizorului din anul precedent. 5.3. Pentru energia electrică achiziționată prin intermediul unei burse de energie electrică sau importată de la o întreprindere situată în afara Comunității Energetice pot fi utilizate date agregate prezentate de bursa sau de întreprinderea respectivă pentru anul precedent. 5.4. Originea energiei electrice produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență se demonstrează prin garanțiile de origine emise

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		în conformitate cu art. 14 din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. 5.5. Originea energiei electrice produse din surse regenerabile se demonstrează prin garanțiile de origine emise în conformitate cu Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu excepția ponderii mixului energetic corespunzătoare ofertelor comerciale pentru care nu este asigurată trasabilitatea, pentru care furnizorul poate utiliza mixul rezidual, precum și, după caz, a situațiilor în care nu se emit garanții de origine producătorilor care beneficiază de sprijin financiar în cadrul unei scheme de sprijin.”. 5.6. Agenția întreprinde măsurile necesare pentru a asigura fiabilitatea informațiilor prezentate de furnizori consumatorilor finali în conformitate cu prezentul punct, precum și prezentarea acestora, la nivel național, într-un mod clar și comparabil. ”.„